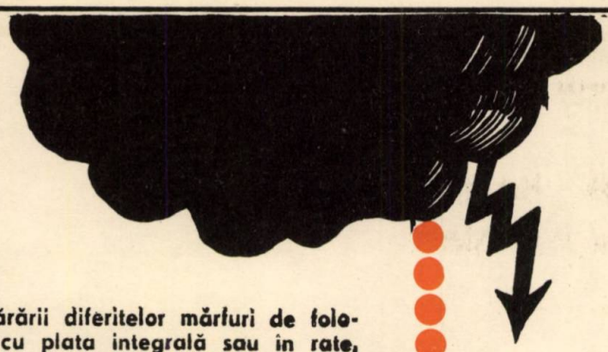

STIMAȚI CITITORI !

Cu ocazia cumpărării diferitelor mărfuri de folosință îndelungată, cu plata integrală sau în rate, puteți încheia „asigurarea facultativă complexă a bunurilor din gospodărie".

În această asigurare sînt cuprinse bunurile din gospodăria dv., ca de exemplu : mobilier și obiecte casnice, covoare și îmbrăcăminte, aparate electrice de uz casnic, mașini de cusut, frigidere, sobe de orice fel, produse animaliere și alimente, unelte, materiale de construcții etc.

Sînt cuprinse în asigurare – pentru 20 % din suma asigurată – și bunurile asigurate luate oriunde în afara domiciliului, în aceeași sau altă localitate.

În baza contractului de asigurare încheiat, Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri pentru :

a) pagubele la bunuri, produse de : **incendiu, trăsnet, explozie, ploaie torențială, grindină, inundație, furtună, prăbușire sau alunecare de teren, greutatea stratului de zăpadă sau de gheață ; avarii accidentale la instalațiile de gaze, apă, canal sau încălzire centrală ; carbonizare totală sau parțială ori topire chiar și fără flacără ; pierdere sau dispariție cauzate de riscurile asigurate ; furt prin efracție și altele ;**

b) vătămările corporale ale : **asiguratului, soției (soțului) acestuia, părinților și copiilor asiguratului dacă, în mod statornic, locuiesc și gospodăresc împreună cu asiguratul, cauzate de accidente produse la adresa menționată în contract (pentru sume asigurate de 5 000 la 10 000 lei) ;**

c) sumele (pînă la 30 000 lei) **pe care asiguratul, soțul (soția) și persoanele care se află în întreținerea asiguratului sînt obligate să le plătească ;**

— proprietarului imobilului în care se află bunurile asigurate, în calitate de locatar, pentru pagubele produse la imobil de incendiu sau explozie ;

– altor persoane, pentru vătămări corporale și avarierea bunurilor lor, la domiciliul asiguratului ;

– locatarilor apartamentelor învecinate situate la același etaj sau la un etaj inferior, pentru pagubele la bunurile asigurabile ori la pereții, planșeele, tavanele, pardoselile apartamentului, cauzate de o inundație produsă în apartamentul în care se află bunurile asigurate.

Prima de asigurare este de numai 2 lei pe an pentru fiecare 1 000 lei din suma asigurată stabilită de către dv. pentru bunurile din gospodărie.

Avînd în vedere costul redus al acestei asigurări, precum și multitudinea riscurilor acoperite, o recomandăm tuturor ca o măsură utilă de prevedere.

ADAS

Lei 2

Economie de timp prețuri convenabile

preparate culinare

✻ gospodina ✻

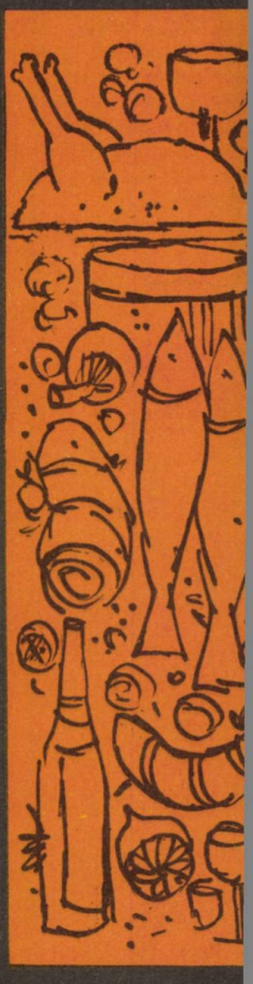

- preparate din ouă
- carne tocată, rasol și friptă
- preparate și semipreparate de cofetărie și patiserie
- semipreparate de legume
- semipreparate din carne de vită, porc și pasăre

EXPRESIE ELOCVENTĂ A RELAȚIILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE ROMÂNO-KUWEITIENE

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 15 — 8 aprilie 1976

Vizita în România a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau

Direcții fundamentale ale politicii românești de solidaritate activă cu țările în curs de dezvoltare

Reportaj pe glob — **FILIPINE**

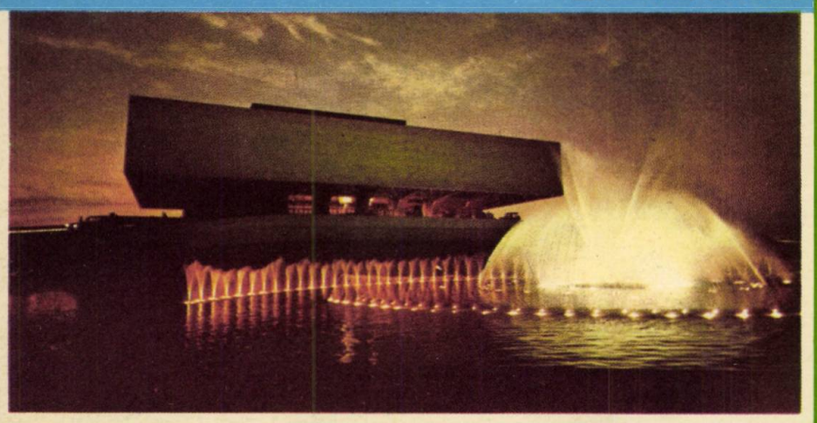

PIAȚA COMUNĂ

Dosare nerezolvate

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Geneva ● Lisabona ● Londra ● Beirut

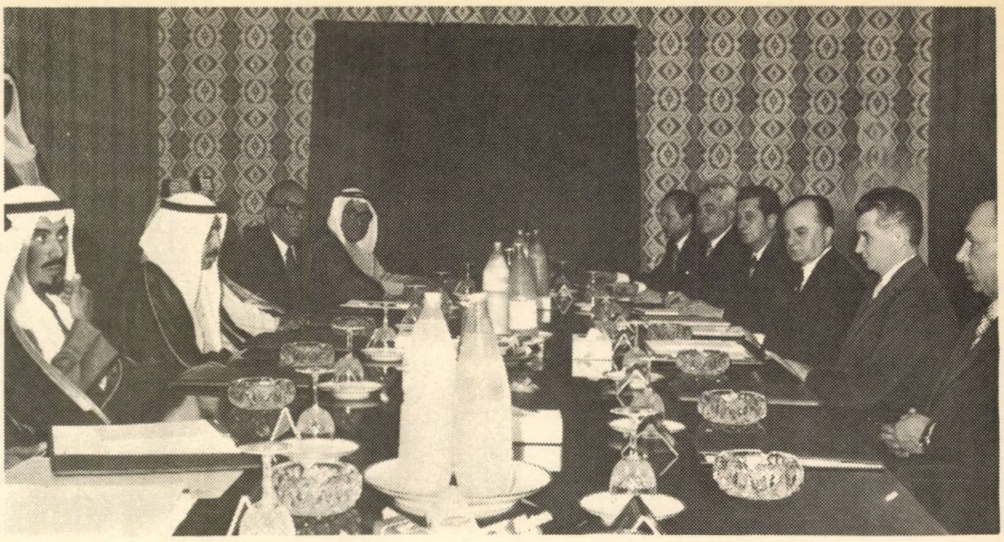

Convorbiri oficiale între președintele Nicolae Ceaușescu și emirul Kuweitului, șeic Sabah Al-Salem Al-Sabah

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN KUWEIT

La uzina de desalinizare a apei din Shuweiba

Întîlnire cu reprezentanți ai vieții economice și comerciale

Președintele Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu în mijlocul cadrelor didactice și studenților Universității din Kuweit

LUMEA

Săptămînal de politică externă

15 (650)

8 aprilie 1976

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Partidul Comunist Român — legatar al istoriei, făuritorul istoriei noastre noi, socialiste. 2

Expresie elocventă a largilor perspective deschise colaborării prietenești dintre România și Kuweit. Crăciun Ionescu. 3

Solidaritate activă cu țările în curs de dezvoltare. Ion Mărgineanu. 4

Simpozionul de la Tunis al țărilor nealiniate. „Decolonizarea informației". Nicolae Puicea. 6

Anacronismul teoriei „sferelor de influență". P. Radu. 9

C.E.E./O.N.U. Priorități ale cooperării economice în Europa. Corneliu Vlad. 10

Beirut. Armistițiu militar pentru tratative politice. Crăciun Ionescu. 11

Lisabona. Constituție nouă, început de campanie electorală. Ion Madoșa. 13

Buenos Aires. Programe de reorganizare. Anca Voican. 13

Londra. Opțiune pentru continuitate. Marcel Negreanu. 14

Piața comună — dosare nerezolvate.
— Impasul „concertării politice". Eugeniu Obrea. 18
— Abdicarea de la „uniunea economică și monetară". Ilie Șerbănescu. 19

Spania. Strategia „Coordonării Democratice". Paul Diaconescu. 20

Tailanda. Incertitudini post-electorale. Liana Enescu. 21

DOCUMENTAR

Guineea-Bissau. Dumitru Constantin. 7

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

R.S. Cehoslovacă. Moment de bilanț și de proiecte îndrăznețe. Constantin Prisăcaru. 15

REPORTAJ PE GLOB

Filipine. Dincolo de „Intramuros". Victor Stamate. 16

1000+1 22–23

SERIAL

Din istoria contraspionajului francez. „Servicii speciale" (1935—1945). Paul Paillole (4). 24

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ 27

PROFIL

Luis Cabral, președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau. 28

POȘTA REDACȚIEI 29–31

În acest număr:

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — legatar al istoriei, făuritorul istoriei noastre noi, socialiste

Solidaritate activă cu țările în curs de dezvoltare

Anacronismul teoriei „sferelor de influență"

DOCUMENTAR

Guineea-Bissau

BEIRUT

Armistițiu militar pentru tratative politice

LONDRA

Opțiune pentru continuitate

BUENOS AIRES

Programe de reorganizare

„Marile familii" mafiote

SERIAL — Din istoria contraspionajului francez (4)

1921 — 1976

Partidul Comunist Român — legatar al istoriei, făuritorul istoriei noastre noi, socialiste

Țara întreagă, unită în muncă și idealuri, se pregătește să aniverseze 55 de ani de la crearea Partidului Comunist Român. Este un moment de adîncă semnificație politică. Născut și crescut pe pămîntul României, călit în lupta eroică pentru năzuințele cele mai fierbinți ale națiunii noastre, Partidul este tot ce are mai scump România. Detașamentul revoluționar de avangardă al clasei muncitoare din țara noastră, legatarul celor mai nobile tradiții naționale ale poporului român, Partidul Comunist Român a dovedit în fapte — cu principialitate și consecvență, prin neobosită acțiune înnoitoare, pătrunsă de un înalt spirit umanist — că este făuritorul contemporan, legitim al istoriei României și poporului ei — unit în continuitatea sa de idealuri și demnitate, unit în devenirea lui socialistă, pe calea edificării noii orînduiri, a înaintării spre comunism.

Făurit, acum cinci decenii și jumătate, pe baza trainică a ideologiei marxist-leniniste, Partidul Comunist Român — forța conducătoare a națiunii noastre — s-a dovedit a fi exponentul credincios și apărătorul ferm al intereselor vitale ale poporului. Toate marile înfăptuiri din ultimele decenii i se datoresc Partidului. Este, aceasta, mărturia de aur care a intrat în conștiința istoriei noastre. Iar toți acești ani — de luptă, de biruințe eroice, de făurire, zi de zi, treaptă cu treaptă, a destinului socialist al țării, a noii noastre conștiințe — au însemnat, și s-au datorat creșterii continue a rolului conducător al Partidului.

Marcînd o etapă calitativ superioară în viața Partidului și poporului nostru, ultimul deceniu — deceniul Congreselor al IX-lea, al X-lea, al XI-lea — a dovedit, fără putință de tăgadă, forța gîndirii și acțiunii novatoare a Partidului, a acelei gîndiri și acțiuni întemeiate pe principialitate comunistă, izvorîtă din profund patriotism și din consecvent internaționalism.

Acești ani au deschis perspectivele cele mai luminoase în viața națiunii noastre. Stau mărturie documentele Congresului al XI-lea și, înainte de toate, Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Stau mărturie faptele de zi cu zi, acele fapte care, din imboldul și sub conducerea Partidului, au ridicat conștiința celor peste 20 de milioane de constructori ai socialismului pe trepte superioare, acele fapte care au impus România socialistă în conștiința lumii, ca promotoare activă a păcii, socialismului și colaborării internaționale.

Realizările cu care, astăzi, ne mîndrim, prezentul nou de bunăstare, în demnitate și neatîrnare, sînt expresia cea mai limpede a modului în care Partidul — sub conducerea fermă, înțeleaptă, de înaltă responsabilitate și umanism, de fierbinte patriotism și internaționalism consecvent a tovarășului Nicolae Ceaușescu — a știut să aplice, în mod creator, pe baza concepției științifice despre lume — materialismul dialectic și istoric — adevărurile generale, universal valabile, ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării noastre, în deplin consens cu datele originare ale trecutului multisecular al României, cu experiența construcției socialiste, cu legitățile interne de dezvoltare a societății românești.

Pornind de la unitatea dialectică, indisolubilă dintre politica internă și internațională, Partidul și statul nostru își îndeplinesc atît datoria națională, cît și cea internațională.

Partidul nostru a înțeles — și a acționat ferm — cu convingerea că devenirea României socialiste este strîns legată de devenirea lumii. Și este de mare valoare — teoretică și practică — teza românească după care edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate este legată de evoluția vieții internaționale, că dezvoltarea în ritm accelerat a țării presupune, în mod necesar, amplificarea și diversificarea colaborării cu toate țările socialiste, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Politică profund patriotică și internaționalistă, politica Partidului și statului nostru a înțeles că are aliați în istorie și în adevăr. Cu luciditatea și fermitatea cu care acționează în spiritul și litera legilor de dezvoltare a societății noastre socialiste, cu aceeași luciditate și fermitate acționează Partidul și statul nostru în conformitate cu tendințele majore de evoluție a societății contemporane, a raportului de forțe pe plan mondial. Realizările noastre interne și acțiunea internațională a Partidului și statului nostru corespund pe deplin intereselor generale ale socialismului, păcii și progresului, luptei pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

În temeiul gîndirii novatoare, marxist-leniniste, în temeiul acelei gîndiri care are ca virtuți de aur conectarea la istorie și la adevăr, Partidul nostru a știut să elaboreze o politică externă, pornind totdeauna de la realitatea vie, concretă, acționînd, întotdeauna, cu îndrăzneală și realism, în lumina fenomenelor noi care apar în lume, în funcție de rațiunile adînci care determină evoluția — deseori contradictorie — a vieții internaționale.

Pe aceasta își justifică România socialistă prezența ei activă în lume, ascensiunea în spirala istoriei și a civilizației mondiale. Iar dacă, astfel — sub conducerea Partidului nostru — României i se recunoaște cel mai înalt prestigiu internațional pe care l-a dobîndit vreodată în istorie, i se recunoaște un adevăr simplu, firesc. Un adevăr clădit, însă, temeinic, pe dăruire și acțiune curajoasă, pe acea neprețuită pildă de clarviziune politică, realism, dragoste de patrie, intransigență revoluționară, capacitate de profundă analiză marxist-leninistă, creatoare și însuflețitoare, animată de idealul propășirii, libere și demne, a României socialiste, de cauza păcii și socialismului în lume.

Sînt calități ale Partidului nostru, sînt calități ale secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ale celui mai iubit fiu al națiunii noastre socialiste, ale marelui om de stat care și-a pus întreaga viață în slujba istoriei noi a României. Acestei istorii pe care o trăim cu mîndrie, istorie legată nemijlocit de rolul și activitatea prodigioasă a secretarului general al Partidului, președintele Republicii.

La 55 de ani de existență, Partidul Comunist Român răspunde în fața istoriei — pentru care a luptat, al cărei continuator și creator este — cu conștiința, întărită de fapte, că, de-a lungul acestor cinci decenii și jumătate, nu a precupețit nici un efort pentru înfăptuirea socialismului și comunismului în România, pentru afirmarea și creșterea forței socialismului în lume, pentru consolidarea frontului mondial antiimperialist, democratic și progresist, afirmîndu-se ca un detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ca militant ferm pentru înfăptuirea marilor cauze ale lumii noastre — pacea, socialismul, progresul, libertatea popoarelor.

Aceasta este temelia mîndriei și certitudinii noastre.

LUMEA

Expresie elocventă a largilor perspective deschise colaborării prieteneşti dintre România şi Kuweit

Atmosferă de profundă cordialitate la plecarea din capitala kuweitiană

Aprecierile unanime ale rezultatelor vizitei întreprinse în Kuweit de preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, şi de tovarăşa Elena Ceauşescu, subliniază pregnant importanţa istorică a acestui eveniment pe planul relaţiilor prieteneşti româno-kuweitiene, care au cunoscut, prin aceasta, noi valenţe, marcînd totodată largile perspective deschise unei colaborări tot mai rodnice între cele două state.

Din punct de vedere geografic, România este despărţită de Kuweit printr-o distanţă, în linie aeriană, de peste 3 000 km. Dar dorinţa de cunoaştere reciprocă şi conlucrare activă a făcut ca prietenia dintre cele două ţări şi popoare să depăşească depărtarea, creînd, într-o perioadă de timp relativ scurtă, condiţii optime pentru o dezvoltare continuă a relaţiilor bilaterale, în interesul ambelor ţări şi popoare.

Primirea călduroasă făcută oaspeţilor români de către şeful statului kuweitian, de personalităţile oficiale, convorbirile fructuoase la nivel înalt ce s-au desfăşurat cu acest prilej, sentimentele de profundă prietenie şi simpatie manifestate de poporul kuweitian atestă odată mai mult prestigiul de care se bucură politica principială a României socialiste pe toate meridianele globului, stima şi admiraţia întrunite de activitatea preşedintelui Nicolae Ceauşescu, dedicată apropierii dintre popoare, respectării drepturilor lor, statorniciriii unui nou tip de relaţii între state, bazate pe egalitate deplină şi interes reciproc.

După cum se evidenţiază în Comunicatul comun, în cursul convorbirilor, cei doi şefi de stat, trecînd în revistă stadiul dezvoltării relaţiilor bilaterale dintre România şi Kuweit, au luat notă cu profundă satisfacţie de progresele realizate în raporturile de prietenie şi colaborare dintre cele două ţări şi popoare, subliniind importanţa Acordului comercial şi a Acordului de cooperare economică şi tehnică încheiate între cele două state. Preşedintele României şi emirul Kuweitului au analizat, de asemenea, aspectele concrete referitoare la consolidarea relaţiilor bilaterale şi au scos în evidenţă posibilităţile existente privind dezvoltarea şi diversificarea acestora în viitor.

Pe această linie, dorinţa de lărgire a cadrului juridic pentru dezvoltarea continuă a relaţiilor dintre cele două state s-a concretizat, în cursul recentei vizite româneşti la nivel înalt, prin semnarea unor acorduri de cooperare în domeniile : cultural, ştiinţific, turism, informaţii, transporturi aeriene civile, poştă şi telecomunicaţii. De asemenea, cele două părţi şi-au exprimat dorinţa fermă de a intensifica negocierile dintre ele pentru a se ajunge, cît mai curînd posibil, la încheierea de acorduri de cooperare în diverse alte domenii.

Kuweitul, după cum se ştie, ocupă unul din principalele locuri pe scara mondială a ţărilor producătoare de petrol. La rîndul ei, România are o lungă tradiţie şi o bogată experienţă în industria petrolului şi a utilajului petrolier. Aceste circumstanţe favorabile era firesc să conducă — ţinînd seama de relaţiile prieteneşti dezvoltate între cele două ţări — la stabilirea bazelor unei cooperări rodnice şi în domeniul petrolului. În cursul vizitei şefului statului român, cele două părţi au convenit asupra elaborării, cît mai curînd posibil, a unui studiu detaliat de fezabilitate privind întocmirea proiectului unui complex petrochimic în România, ce urmează să fie realizat în cooperare. S-a convenit, de asemenea, să se coopereze la pregătirea de personal kuweitian în domeniile petrolului, chimiei şi petrochimiei.

Dezvoltarea pe o treaptă superioară a legăturilor de prietenie şi cooperare dintre România şi Kuweit — rezultat direct al momentului istoric reprezentat de prima vizită a unui şef de stat român în prosperul emirat de pe ţărmul de nord-vest al Golfului — se înscrie, în mod organic, în contextul relaţiilor dintre ţara noastră şi toate ţările arabe, caracterizate prin simpatia reciprocă, colaborare şi solidaritate activă, manifestate atît pe planuri bilaterale, cît şi în cadrul unor forumuri şi organizaţii internaţionale.

Convorbirile la nivel înalt româno-kuweitiene, abordînd o largă arie de probleme internaţionale de interes comun, au stăruit, în mod firesc, asupra situaţiei din Orientul Mijlociu, care continuă să constituie, în continuare, un focar de primejdii pentru pacea în zonă cu profunde implicaţii asupra păcii şi destinderii în întreaga lume.

Prin glasul celui mai autorizat reprezentant al României s-a reafirmat încă o dată poziţia consecventă a ţării noastre în ce priveşte necesitatea soluţionării neîntîrziate, pe cale politică, a problemelor care confruntă astăzi Orientul Mijlociu. Preşedintele României a subliniat, atît în cadrul convorbirilor oficiale cît şi cu prilejul conferinţei de presă, ţinută la încheierea vizitei, necesitatea retragerii Israelului din teritoriile arabe ocupate şi a soluţionării problemei poporului palestinian —, inclusiv formarea unui stat palestinian independent — a creării condiţiilor în vederea instaurării unei păci trainice, care să asigure securitatea şi independenţa tuturor statelor, incluzînd aici şi statul palestinian independent, care eventual s-ar constitui.

Este semnificativ faptul că, în timpul vizitei în Kuweit, preşedintele Nicolae Ceauşescu s-a întîlnit, ca şi în cursul vizitelor anterioare în alte ţări arabe, cu reprezentanţi ai unor organizaţii ale Rezistenţei palestiniene, aceştia exprimînd, şi cu acest prilej, recunoştinţa organizaţiilor lor, pentru activitatea susţinută a României în sprijinul cauzei palestiniene, pentru eforturile personale pe care şeful statului român le consacră neobosit soluţionării problemei palestiniene, a conflictului din Orientul Mijlociu în general.

În cadrul convorbirilor la nivel înalt româno-kuweitiene s-a exprimat convingerea că relaţiile dintre naţiunile din întreaga lume trebuie să se bazeze pe respectarea independenţei şi suveranităţii naţionale, pe deplina egalitate în drepturi, respect reciproc şi cooperare activă, reafirmînd totodată hotărîrea lor de a continua să depună toate eforturile în vederea instaurării unei noi ordini economice internaţionale, menită să asigure o dezvoltare a tuturor naţiunilor, să conducă la reducerea decalajelor existente astăzi în lume.

Cei doi şefi de stat au scos în evidenţă rolul important ce îl au ţările în curs de dezvoltare, ţările nealiniate, în discutarea şi reglementarea problemelor internaţionale care confruntă în prezent omenirea. S-a subliniat, de asemenea, rolul pe care trebuie să-l joace Organizaţia Naţiunilor Unite în promovarea păcii, securităţii şi cooperării internaţionale, cei doi şefi de stat reiterînd sprijinul lor ferm pentru toate eforturile care tind spre întărirea rolului acestei Organizaţii internaţionale.

Preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a invitat pe emirul statului Kuweit, şeic Sabah Al-Salem Al-Sabah, să efectueze o vizită oficială în ţara noastră, invitaţia fiind acceptată cu plăcere.

Atmosfera de accentuată cordialitate în care s-a desfăşurat vizita şefului statului român, convorbirile rodnice cu emirul Kuweitului, prinţul moştenitor şi celelalte persoane oficiale kuweitiene au înscris cu litere de aur o strălucită pagină în cronica relaţiilor româno-kuweitiene, ce sporesc continuu pe multiple planuri, în interesul ambelor state şi popoare, al prieteniei dintre România şi lumea arabă, al păcii şi cooperării internaţionale.

Crăciun Ionescu

Solidaritate activă cu țările în curs de dezvoltare

Ion Mărgineanu

În documentele partidului nostru, în însuși Programul adoptat de Congresul al XI-lea, în expunerile și declarațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, ca și în toate acțiunile de politică externă ale partidului și statului, problema relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și țările în curs de dezvoltare ocupă un loc de prim ordin. Și este firesc să fie așa, deoarece România, țară socialistă și, în același timp, și țară în curs de dezvoltare, care a cunoscut în trecut experiența tragică a exploatării și asupririi, care știe prea bine ce sechele a lăsat jefuirea de către imperialism a bogățiilor naționale și ce eforturi uriașe a trebuit să facă poporul nostru pentru a-și cuceri libertatea și independența, pentru a fi pe deplin stăpîn pe destinele sale, este pe deplin solidară cu lupta pe care o duc alte popoare pentru scuturarea jugului imperialist, colonialist și neocolonialist, pentru dreptul de a se dezvolta de sine stătător, fără nici un amestec din afară. Acționînd ferm și constant pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste, obiectiv care este așezat în centrul politicii noastre externe, militäm, în același timp, pentru continua amplificare a raporturilor cu țările în curs de dezvoltare, pe plan economic, politic, diplomatic, cultural. O facem, pornind de la analiza științifică, marxist-leninistă a situației existente în lumea de azi, de la necesitatea obiectivă de a ne afla, așa cum a fost întotdeauna Partidul Comunist Român, pe baricadele luptei duse de popoarele de pretutindeni, pentru o viață demnă, liberă. Este o expresie profund grăitoare a solidarității active cu cei asupriți și supuși exploatării, a hotărîrii noastre de a ne aduce contribuția la instaurarea unei noi ordini economice și politice, la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte. Căci, este un adevăr axiomatic că una din problemele fundamentale ale epocii contemporane de care depind nemijlocit destinderea, pacea și colaborarea internațională, este lichidarea subdezvoltării. Existența încă a 2/3 din omenire în stare de subdezvoltare sau în curs de dezvoltare, împărțirea lumii în țări bogate și sărace sînt un rezultat al dezvoltării istorice, consecința relațiilor vechi, imperialiste și colonialiste de dominație și exploatare, de inegalitate și inechitate. Perpetuarea subdezvoltării are efecte profund negative asupra evoluției economico-sociale a întregii omeniri, asupra progresului și civilizației tuturor popoarelor, asupra păcii generale.

De altfel, înșiși exponenți ai capitalismului sînt nevoiți să recunoască această realitate. Astfel, revista „Time", referindu-se la faptul că pe Terra există în prezent două lumi opuse, una bogată și una săracă, că milioane de oameni trăiesc în umbra morții prin înfometare sau determinată de boli, subliniază că printre cauzele care stau la baza acestui decalaj se află exploatarea colonială care a dus la o adevărată jefuire a resurselor naturale a țărilor lumii a treia, precum și eforturile depuse, în epoca postcolonială, de țările dezvoltate pentru a menține în stare de dependență statele în curs de dezvoltare. Iar „New York Times" arată că „reducerea decalajelor dintre țările bogate și cele sărace este o chestiune de interes general".

Date oficiale relevă că ponderea țărilor în curs de dezvoltare în exportul mondial a scăzut de la 31 la sută în 1950 la 11 la sută în 1975, că deficitele în balanțele de plăți ale acestora au atins 35 miliarde de dolari în cursul anului trecut, iar producția agricolă pe locuitor este de circa 2,4 ori mai mică în țările în curs de dezvoltare, aceasta, în timp ce sumele alocate de O.N.U. pentru dezvoltare nu ating nici unu la sută din cheltuielile pentru înarmare.

Există un vechi proverb care spune că „sătulul nu-l crede pe flămînd". De aici și opinii ca cele exprimate de „The Economist" care afirmă că „lumea a treia nu trebuie să execute presiuni prea puternice asupra țărilor dezvoltate". Iar „Die Welt" nu se sfiește să afirme că „Țările în curs de dezvoltare vor să dea peste cap economia mondială". Pornind de la realitatea solidarității țărilor în curs de dezvoltare care acționează în cadrul O.N.U. pentru o nouă ordine economică, „Die Zeit" se lamentează că Națiunile Unite au „devenit o unealtă în mîna lumii a treia, cu ajutorul căreia urmează să fie scoasă din țîțîni vechea orînduire economică mondială".

Este mai mult decît evident că țările dezvoltate, a căror majoritate a acumulat bogății în calitatea lor de foste metropole coloniale și care, zguduite în prezent de criza ce bîntuie ca o stafie sistemul capitalist, vor să-și mențină privilegiile, să profite, sub forme noi, de starea de dependență a țărilor subdezvoltate sau în curs de dezvoltare, sînt direct interesate în menținerea vechilor stări de fapt. De aici și teorii nocive referitoare la rolul salvator al societăților multinaționale, la negarea efortului propriu pe care trebuie să-l facă țările sărace, la necesitatea, chipurile, a unor organisme cu un caracter supranațional, statele urmînd a ceda parțial sau total atributele fundamentale ale suveranității. De asemenea, se vehiculează ideea că instaurarea unei noi ordini economice ar fi exclusiv în avantajul țărilor în curs de dezvoltare.

Sînt și unii economiști chiar de formație marxistă care încearcă să combată curentele politice contemporane referitoare la necesitatea afirmării drepturilor țărilor sărace față de cele bogate, a celor în curs de dezvoltare față de cele dezvoltate, la rolul pe care pot și trebuie să-l joace țările mici și mijlocii. Voind să fie combativi, asemenea autori nu se sfiesc să afirme că rîndurile acelora care se declară adepții acestor puncte de vedere sînt destul de pestrițe. „Putem întîlni unii care îmbracă aceste teze într-un limbaj marxist, ca și cînd o asemenea grupare a perechilor de contradicții ar corespunde realității obiective".

Or, viața, realitățile demonstrează, în modul cel mai limpede cu putință, că, în lumea de azi, nu se poate vorbi de o destindere reală, atîta timp cît nu se lichidează subdezvoltarea, nu se poate concepe statornicirea unor raporturi interstatale de tip nou, atîta vreme cît la soluționarea marilor probleme care confruntă omenirea nu participă, în mod egal și suveran, toate țările — mari, mijlocii sau mici. După cum este un imperativ al zilelor noastre de a se așeza raporturile dintre state pe principiile egalității în drepturi, independenței și suveranității naționale, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, avantajului reciproc, pe stricta respectare a dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe avuțiile sale, de a decide în mod suveran asupra folosirii lor în concordanță cu cerințele propriei dezvoltări, în interesele progresului general.

După cum se știe, România socialistă, prin întreaga sa politică externă, prin documentele semnate la nivel înalt cu prilejul vizitelor făcute de tovarășul Nicolae Ceaușescu în țări în curs de dezvoltare de pe toate continentele, sau ale conducătorilor din statele respective, în România, prin acțiunile de colaborare și cooperare cu aceste țări — semnificativ este faptul că, din cele 130 de state cu care avem relații economice, 90 sînt țări în curs de dezvoltare — dovedește în mod concret atașamentul său ferm pentru lichidarea subdezvoltării, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale. România desfășoară largi acțiuni de cooperare economică și tehnico-științifică cu aceste țări, specialiști de-ai noștri ajută la dezvoltarea economico-socială a unor țări în curs de dezvoltare și mii de tineri din Asia, Africa, America Latină se pregătesc la noi. Strălucit promotor al acestei politici, secretarul general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se bucură de un uriaș prestigiu, de o largă recunoaștere a înaltelor sale calități de om politic, care își consacră eforturile făuririi unei lumi mai bune și mai drepte. Recent, tocmai ca o apreciere a politicii externe lucide și principiale a României socialiste, țara noastră a fost primită în unanimitate în „Grupul celor 77", cu prilejul Conferinței ministeriale de la Manila a țărilor în curs de dezvoltare. Acest act, aprecia Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., reprezintă o expresie a relațiilor tot mai strînse de solidaritate și cooperare existente între România și țările în curs de dezvoltare, a am-

NICOLAE CEAUȘESCU : „România s-a preocupat întotdeauna de a dezvolta colaborarea pe multiple planuri cu țările în curs de dezvoltare, cu țările mici și mijlocii și, deci, și cu țările nealiniate. Considerăm că această colaborare constituie o necesitate în lumea de astăzi, cînd se pun probleme complexe cu privire la făurirea noii ordini economice internaționale, la lichidarea subdezvoltării, la înfăptuirea unei politici care să asigure fiecărei națiuni dreptul la dezvoltare liberă, fără nici un amestec din afară".

plificării raporturilor prietenești cu aceste state, a conlucrării dintre ele pe arena internațională. Totodată, constituie o nouă și pregnantă recunoaștere a justeței politicii externe a țării noastre, a fermității cu care România socialistă acționează pentru afirmarea dreptului popoarelor la libertate și independență națională, pentru promovarea unor relații noi, bazate pe încredere și respect.

Sînt, de asemenea, binecunoscute inițiativele țării noastre pentru instaurarea unei noi ordini economice, documentul românesc difuzat la O.N.U. fiind primit cu viu interes și cu largă audiență. Totodată, țara noastră a militat și militează pentru traducerea în viață a unor obiective majore ale cooperării economice internaționale înscrise într-o serie de documente atît la O.N.U. cît și la organismele sale, precum și în Declarația și Programul de acțiune, adoptate la reuniunea ministerială de la Manila, despre care revista noastră a scris pe larg.

Există însă unii care, sub o formă sau alta, fie își exprimă nedumerirea, fie se fac că nu înțeleg de ce România socialistă manifestă interes și acționează pentru extinderea colaborării și prieteniei cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate. Cu prilejul Conferinței de presă care a avut loc în timpul vizitei făcute în Kuweit, răspunzînd la o întrebare, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta : „În ce privește lumea a treia, am mai menționat că România este membră cu drepturi depline a grupului țărilor în curs de dezvoltare. Aceasta nu vine deloc în contradicție cu poziția României ca țară socialistă și ca țară membră a C.A.E.R., sau a altor organisme, inclusiv a Tratatului de la Varșovia. De asemenea, România dorește să participe ca observator la activitatea țărilor nealiniate, considerînd că politica ei de sprijinire a luptei antiimperialiste, a luptei de eliberare națională, a independenței popoarelor se îmbină în mod armonios cu preocupările acestor țări. Faptul că România este membră a Tratatului de la Varșovia nu constituie un obstacol în participarea ei ca observator la activitatea țărilor nealiniate. Aș dori numai să reamintesc că, la constituirea Tratatului de la Varșovia, s-a afirmat că el este vremelnic, că se va desființa odată cu desființarea N.A.T.O. Noi avem ferma convingere că trebuie să ajungem la desființarea tuturor blocurilor militare și să realizăm o colaborare nouă pe principiul egalității, o lume a păcii și colaborării".

În Rezoluția adoptată de Adunarea Generală a O.N.U., pe baza Raportului Comisiei Speciale a celei de-a 7-a sesiuni extraordinare, în preambul se stipulează că Adunarea Generală este hotărîtă să facă să dispară nedreptatea și inegalitatea cărora le cad victime importante sectoare ale omenirii, ...reafirmă dreptul și datoria tuturor statelor de a căuta să rezolve problemele care frămîntă lumea și să participe la soluționarea lor, îndeosebi necesitatea imperioasă de a corecta dezechilibrul economic dintre țări dezvoltate și țări în curs de dezvoltare, ...este convinsă că obiectivul general al noii ordini economice internaționale este de a spori capacitatea țărilor în curs de dezvoltare, individual și în colectiv, de a acționa în sensul dezvoltării lor.

În Declarația și Programul de acțiune adoptate la Manila de „Grupul celor 77", se pornește tocmai de la prevederile înscrise în rezoluția Adunării Generale a O.N.U. Se subliniază, printre altele, faptul că ordinea economică actuală, prin relațiile de inechitate și inegalitate care o caracterizează, exercită pe planuri multiple un rol negativ, de frînare a procesului de dezvoltare a țărilor cu o economie rămasă în urmă. Iată însă că unora dintre economiști nu le place noțiunea de „nouă ordine economică internațională" și afirmă că citind rezoluțiile „Grupului celor 77" au constatat o „teribilă încurcare a noțiunilor" cînd vorbesc despre această ordine economică, că își face apariția o „înțelegere oarbă a solidarității regionale sau chiar continentale". Respectivii economiști contestă necesitatea redistribuirii bogățiilor la scară mondială, mai direct spus a ajutorării țărilor în curs de dezvoltare. Se aduce drept argument că în „Grupul celor 77" au intrat cel puțin cîteva țări care, într-un timp record, au trecut în rîndul celor mai mari puteri financiare ale lumii. De aici și întrebarea pe care și-o pun : de ce „redistribuirea bogățiilor" să nu înceapă de la acest grup ?

A privi astfel lucrurile ar însemna, înainte de toate, a da uitării un adevăr : că în primul rînd trebuie să dea înapoi măcar o parte din bogățiile acumulate prin jaf și exploatare puterile imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, că țările dezvoltate au obligația morală să sprijine țările slab dezvoltate și în curs de dezvoltare fără nici un fel de ingerințe în treburile interne, fără condiții care să știrbească atributele suveranității. Sume uriașe sînt înghițite de cursa înarmărilor, cuceriri de vîrf ale științei și tehnicii sînt folosite pentru crearea de noi arme de distrugere în masă, în timp ce foametea, mizeria reprezintă încă o prezență tragică în atîtea și atîtea zone ale globului. Iată de ce România a propus reducerea cu 10 la sută a bugetelor militare și afectarea a jumătate din sumele astfel economisite la dispoziția fondului de dezvoltare administrat de O.N.U. Acest fond să fie repartizat în primul rînd statelor cu venit național sub 200 de dolari, în țări care rezervă timp îndelungat circa 25 la sută din venitul național pentru dezvoltare. Aceasta, tocmai pornind de la necesitatea îmbinării eforturilor proprii cu o largă cooperare internațională, de la necesitatea dezvoltării industriei, agriculturii, în respectivele țări.

Este adevărat că evantaiul „lumii a treia" este foarte larg, că în cadrul ei sînt țări foarte sărace, țări sărace și țări care au dobîndit succese pe calea dezvoltării. Unele din acestea — mă refer la cele exportatoare de petrol — au alocat, de altfel, sume considerabile fondului de ajutorare.

Referindu-se la această problemă, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia în cuvîntarea rostită la Congresul Consiliilor populare : „În ce privește țările în curs de dezvoltare, trebuie arătat că unele din ele au obținut succese pe plan economic, acționînd pentru mobilizarea resurselor naționale, explorarea amplă și punerea în valoare a bogățiilor de care dispun. Se constată însă că ritmurile creșterii economice a acestor țări prezintă o mare diferențiere, determinînd dezvoltarea lor inegală. În special țările producătoare de petrol au obținut în această perioadă progrese economice simțitoare. După datele statistice mondiale, producția industrială a țărilor în curs de dezvoltare a sporit pe ansamblu, în perioada 1971—1975, într-un ritm mediu de circa 5 la sută. Analiza obiectivă a situației economice arată însă că și în decursul acestor ani au continuat să se mențină — și în unele privințe chiar să se înrăutățească — decalajele față de țările avansate din punct de vedere economic. Existența a 2/3 din omenire în stare de subdezvoltare sau în curs de dezvoltare este una din cele mai grave anomalii ale lumii contemporane care îngustează sfera producției materiale și a desfacerii produselor, are repercusiuni negative asupra dezvoltării și stabilității întregii economii mondiale".

Așadar, nu este vorba cîtuși de puțin de faptul că țările în curs de dezvoltare „încurcă noțiunile" și, cu atît mai puțin, de o „înțelegere oarbă" a solidarității regionale sau continentale. Ci, de adevărul istoric, și anume necesitatea imperioasă a lichidării subdezvoltării, a întăririi solidarității țărilor în curs de dezvoltare în lupta împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului, pentru dezvoltarea lor economico-socială, independentă. În ceea ce o privește, România este hotărîtă să acționeze cu și mai multă hotărîre în viitor, pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei cu aceste țări, în direcția soluționării problemelor subdezvoltării, făuririi noii ordini economice internaționale, a unei lumi mai bune și mai drepte.

Simpozionul de la Tunis al țărilor nealiniate

„Decolonizarea informației"

Corespondență de la Nicolae Puicea

Rolul mijloacelor de informare de masă în consolidarea independenței naționale, în dezvoltarea economică și social-culturală a țărilor nealiniate, importanța informației autentice pentru lărgirea cooperării generale și o mai profundă cunoaștere reciprocă în spiritul ideilor nobile ale păcii — au constituit obiectul uneia dintre cele mai importante acțiuni întreprinse de țările nealiniate în vederea a ceea ce a fost denumit : „decolonizarea informației". Reunind aproape 200 de delegați din 38 de țări nealiniate, observatori din 10 state și reprezentanți ai O.N.U., U.N.E.S.C.O., Ligii arabe, precum și ai unor organisme internaționale specializate, „Simpozionul țărilor nealiniate privind informația" a dezbătut, timp de cinci zile, teme de acută actualitate din domeniul mijloacelor de informare de masă în țările nealiniate, importanța fluxului reciproc de informații între aceste țări, precum și între ele și țările industrializate, utilizarea informației ca mijloc de conștientizare a populației față de problemele pe care le înfruntă țările nealiniate, de elevare culturală a maselor. Participarea cu interes și pasiune la schimbul viu și fructuos de păreri, împărtășirea experiențelor pozitive dobîndite de unele țări nealiniate au permis celor prezenți la simpozionul din capitala Tunisiei nu numai examinarea tabloului general al situației actuale a mijloacelor de informare din țările nealiniate și cunoașterea problemelor complexe și foarte dificile pe care le înfruntă acestea în domeniul informației, dar și prefigurarea direcțiilor de acțiune menite să înlăture subdezvoltarea în domeniul mijloacelor de informare de masă, secheIă a dominației colonialiste, imperialiste.

Ideea centrală a majorității părerilor exprimate a fost aceea a necesității obiective ca țările nealiniate să-și exercite, pe deplin și neîntîrziat, suveranitatea și în domeniul informației, dreptul de a fi informate obiectiv asupra actualității politice, economice și sociale din celelalte țări în curs de dezvoltare și nealiniate, asupra evenimentelor din viața internațională. Totodată, s-a relevat, cu responsabilitate, că mijloacele de informare de masă trebuie puse ferm în slujba intereselor propriului popor, a promovării dezvoltării naționale multilaterale, că este absolut necesară eliberarea lor de influențe străine dăunătoare. Și nu fără justificată satisfacție, cu mîndrie aș putea spune, s-au relevat pașii importanți făcuți de numeroase țări pe calea constituirii unui sistem al mijloacelor de informare de masă pus în slujba intereselor adevărate ale propriilor țări, ale realizării obiectivului comun de progres și dezvoltare continuă, de creare a unei noi ordini politice și economice internaționale, bazate pe egalitate și respect reciproc. S-a arătat astfel că, în prezent, în numeroase țări funcționează agenții de presă naționale, posturi de radio și televiziune, edituri a căror activitate a dat o lovitură puternică, sau au eliminat colonialismul și imperialismul din domeniul informației. S-au citat, în această ordine de idei, rezultatele excelente obținute de „pool"-ul agențiilor de presă din țările nealiniate, ce reunește peste 30 de agenții, și a cărui menire principală este culegerea de informații autentice privind țările nealiniate și, apoi, difuzarea lor în întreaga lume pentru a face cunoscute realizările popoarelor din statele așa-numitei lumi a treia, pe calea făuririi unei vieți prospere, a afirmării lor în viața internațională. A fost relevat, de asemenea, că s-au creat structuri corespunzătoare care permit pregătirea de cadre naționale competente chiar în țările nealiniate, indiferent de situarea lor pe continentul african, asiatic sau american.

Dezbaterile și analiza exigentă făcută au dat, totodată, dimensiunea mai clară a distanței ce mai trebuie parcursă pentru ca ansamblul țărilor nealiniate să poată dispune de mijloace de informare de masă potrivit necesităților lor obiective, pentru ca ele să poată depăși situația de „consumator" al informațiilor elaborate și orientate potrivit unor interese străine, nocive intereselor naționale. În context, s-a subliniat că, în unele din țările nealiniate, mijloacele de informare de masă ignoră actualitatea, elementele definitorii ale istoriei, culturii și civilizației popoarelor respective, ale țărilor în curs de dezvoltare, ilustrînd, în schimb, domenii periferice și de senzație din unele țări occidentale ; că, în schimbul de informații pe plan internațional, există un profund dezechilibru în sensul că fluxul de informații provenind din țările dezvoltate spre țările în curs de dezvoltare este de cîteva ori mai mare decît volumul informațiilor din țările în curs de dezvoltare către țările industrializate, cu toate că numărul populației din țările în curs de dezvoltare este superior celui din țările dezvoltate. De asemenea, s-a scos în evidență și faptul că schimbul de informații între țările nealiniate este net inferior fluxului de informații existent între aceste țări și statele industrializate. Și mai grav este faptul că informațiile între și despre țările nealiniate parvin, în general, după ce tranzitează prin Paris, New York, Londra și alte capitale, fapt care, s-a afirmat în unanimitate, implică necesitatea unei decolonizări totale a informației, a acționării în spiritul apropierii popoarelor și a eliminării clișeelor vechi ale propagandei imperialiste.

Pornindu-se de la realitatea că mijloacele de comunicare de masă au dobîndit în zilele noastre, ca urmare a sferei lor largi de acțiune și a puterii de influențare, un imens rol în viața statelor, numeroși participanți au subliniat că se impune depășirea rapidă a stadiului de subdezvoltare în domeniul presei scrise, radioteleviziunii, al activității editoriale etc. în care se mai află încă foarte multe țări de pe glob. Aceasta, cu atît mai mult cu cît mijloacele de informare de masă constituie un mijloc puternic și eficient de eliberare politică și socială, de emancipare a popoarelor, de înlăturare a unor bariere artificiale care separă încă unele popoare, permițîndu-le, astfel, să se cunoască mai bine și să se apropie.

Dar ce trebuie făcut pentru ca mijloacele de informare de masă din multe țări nealiniate să nu mai poarte amprenta și filtrul marilor agenții internaționale de presă și societăților de radioteleviziune, pentru ca influența nefastă a mijloacelor de informare străine asupra opiniei publice din aceste țări să fie neutralizată și înlăturată ? În primul rînd, după cum s-a convenit, este necesar să se dea o mai mare publicitate reciprocă programelor de dezvoltare economică și socială din țările nealiniate, eforturilor proprii ale fiecărei țări pentru progres, independență economică și politică, să se asigure un flux regulat de informații privind prezentarea obiectivă a stadiului de dezvoltare a fiecărei țări nealiniate. Informația trebuie să permită realizarea unui schimb de experiență, să pledeze pentru extinderea colaborării prietenești, reciproc avantajoase, într-un cuvînt să pună accentul pe eforturile menite să întărească colaborarea și solidaritatea statelor nealiniate în problemele majore cu care sînt confruntate, separat sau în comun. Acest obiectiv realist poate căpăta viață prin crearea sau dezvoltarea, potrivit necesităților specifice, de agenții naționale și alte mijloace de informare de masă, prin pregătirea cadrelor pe plan tehnic și profesional, prin stabilirea unei cooperări bilaterale și multilaterale active, în acest domeniu, între ansamblul țărilor nealiniate, al țărilor în curs de dezvoltare.

Desigur, așa după cum s-a ținut să se precizeze, ar fi greșit să se meargă spre constituirea unei comunități închise în domeniul mijloacelor de informare de masă ale țărilor nealiniate, a unui nou „bloc" ; soluția contrară, de altfel cea preconizată, o reprezintă definirea unor modalități avantajoase pentru o colaborare cu țările dezvoltate pe baze reciproc avantajoase, fără nici un fel de ingerințe sau clauze discriminatorii.

Republica Socialistă România a participat în calitate de observator la lucrările Simpozionului țărilor nealiniate privind informația, prezență salutată de numeroși reprezentanți ai țărilor nealiniate, care au apreciat faptul că în mijloacele de informare de masă românești își găsește o largă reflectare — prin știri autentice, din surse naționale autorizate — actualitatea politică, economică și socială din țările nealiniate, acțiunile lor pe plan internațional puse în slujba cooperării și păcii.

Rațiunea participării noastre la simpozion, ca și hotărîrea de a fi prezenți, ca observatori, la reuniunea agențiilor de presă din țările nealiniate, ce va avea loc la New Delhi, rezidă în faptul că România apreciază în mod deosebit poziția tot mai activă a țărilor nealiniate pe arena internațională în soluționarea pe calea tratativelor pașnice a diferitelor probleme care preocupă în prezent omenirea, împotriva politicii imperialiste, colonialiste, pentru instaurarea unei noi ordini

economice și politice, pentru democratizarea relațiilor internaționale și aplicarea fermă în viață a principiilor dreptului internațional. Ca țară socialistă și, în același timp, țară în curs de dezvoltare, România este alături de țările nealiniate, aproape în totalitatea lor țări în curs de dezvoltare, cu care acționează împreună pentru o politică nouă, de apărare a păcii, de egalitate, de respect al independenței și suveranității, de neamestec în treburile interne. Aceasta explică, de altfel, de ce între Republica Socialistă România și țările nealiniate s-au statornicit relații strînse de solidaritate și cooperare, s-au adîncit raporturile prietenești și conlucrarea pe arena internațională.

Manifestîndu-și interesul de a participa ca observator la reuniunile țărilor nealiniate, cum este apropiata reuniune la nivel înalt de la Colombo, România pornește de la concepția că esențialul constă nu în apartenența sau neapartenența la diferite sisteme de alianțe militare, ci în pozițiile și modul de acțiune ale statelor pentru afirmarea noilor principii ale relațiilor internaționale, pentru înfăptuirea dreptului de dezvoltare independentă a fiecărui popor, la promovarea cauzei păcii, colaborării și înțelegerii între națiuni. În acest spirit am acționat în cadrul lucrărilor simpozionului, aducîndu-ne propria contribuție la reușita lucrărilor sale. Astfel, s-a relevat că pentru lărgirea cooperării în domeniul mijloacelor de informare de masă, presa și radioteleviziunea, instituțiile de presă din România sînt de acord să dezvolte cea mai largă colaborare bilaterală și multilaterală cu organismele similare din țările în curs de dezvoltare, din țările nealiniate, să dezvolte contactele și vizitele reciproce, să încheie acorduri pentru schimburi reciproce de informații, filme de televiziune, ziare și reviste, fotografii etc. Firește că pe măsură ce se vor înființa noi agenții de presă în țările nealiniate, vor fi stabilite contacte și înțelegeri în vederea colaborării.

Prezentîndu-se pe larg rolul și structura mijloacelor de informare de masă din țara noastră, a fost reafirmată încă o dată dorința României socialiste de a participa, în forme corespunzătoare, la activitatea țărilor nealiniate, inclusiv în domeniul informației, pentru ca astfel poporul român să poată cunoaște tot mai larg rezultatele remarcabile obținute de țările nealiniate, de țările în curs de dezvoltare în făurirea unei vieți mai prospere, pe calea spre progres și afirmare în viața internațională. În același timp, a fost relevată necesitatea ca și informațiile despre politica internă și externă a României să-și găsească reflectarea în mod corespunzător, ajungînd direct în țările nealiniate, fie ca urmare a unor înțelegeri bilaterale, fie prin intermediul unor altor forme, ca, de pildă, „pool"-ul agențiilor de presă din țările nealiniate, deja constituit, pentru ca opinia publică din aceste țări să cunoască nemijlocit munca poporului român pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, dorința sa de pace și prietenie, hotărîrea sa de a acționa pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte.

Rezultatele simpozionului, rod al unor dezbateri constructive purtate în spiritul respectului reciproc și al dorinței de a se ajunge la concluzii pozitive, reprezintă, cu certitudine, un moment dintre cele mai importante în acțiunea vastă și complexă pe care au declanșat-o țările nealiniate, țările în curs de dezvoltare în vederea decolonizării informației, pentru introducerea unei noi ordini internaționale și în domeniul mijloacelor de informare de masă.

DOCUMENTAR

Hartă reprodusă după „The Times"

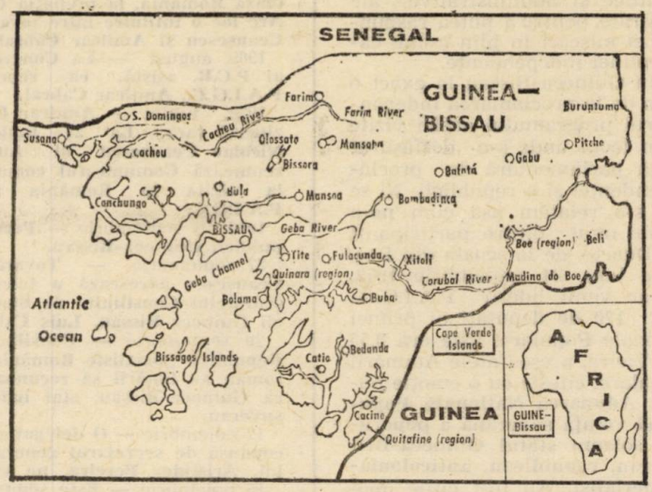

Republica Guineea-Bissau

În aceste zile, bogata cronică a raporturilor dintre România și Guineea-Bissau, dintre partidele și popoarele celor două țări consemnează un nou moment de referință. Este vorba de vizita pe care, la invitația președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o întreprinde în țara noastră președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau, Luis Cabral.

Urmărită cu viu interes, încă de la început, de către opinia publică din România, prezența la București a președintelui Luis Cabral va reprezenta, desigur, prin multiplele sale semnificații, o nouă și valoroasă contribuție la dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii, colaborării și destinderii internaționale.

Pe harta politică a Africii, Republica Guineea-Bissau este unul dintre cele mai tinere state : și-a proclamat independența la 24 septembrie 1973. Din punct de vedere geografic, Guineea-Bissau figurează printre ministatele Africii — suprafața ei atingînd 36 125 kmp (inclusiv arhipelagul Bijagos). Populația era de 529 000 locuitori la sfîrșitul anului 1973. Geba, Corubal și Cacheu sînt rîurile care udă teritoriul acestei țări a cărei formă de relief dominantă este cîmpia. Unul dintre rîuri, Cacheu, are peste 200 kilometri și, pe o bună porțiune a lungimii sale, pot naviga ambarcațiuni cu un deplasament pînă la 1 000 de tone. Faptul are o deosebită importanță în circumstanțele actuale cînd se pune cu pregnanță problema dezvoltării economiei și construirea unor noi obiective industriale. Aproape o zecime din suprafață, reprezentată de o fișie de litoral, este periodic acoperită de apele Oceanului Atlantic în timpul fluxului. Tot din Guineea-Bissau fac parte cîteva insule — foarte apropiate de platforma continentală — Jata și Precixe, la nord-vest, Caiar, Como, spre sud. În sudul țării, o regiune densă în ape curgătoare permite două recolte anuale de orez. Principalele produse agricole sînt, în afară de orez, arahidele, nuca de cocos, nuca de cola, bumbacul, iar exploatarea lemnului și pescuitul se înscriu, la rîndul lor, printre domeniile de bază ale economiei acestei țări. În sfîrșit, lucrările de prospectare și punere în valoare a resurselor minerale ale Guineei-Bissau confirmă opinia specialiștilor care spun că țara este „potențial bogată și echilibrată", semnalîndu-se rezerve de bauxită, fier, petrol.

În afara capitalei țării — Bissau (80 000 de locuitori) —, situată pe coasta oceanului și apreciată ca unul dintre cele mai frumoase orașe din Africa occidentală, există alte cîteva centre urbane, precum Bolama, fostă capitală pînă după cel de-al doilea război mondial, și Catio, situate tot pe țărmul Atlanticului, precum și Madina do Boe, Bafata, Farim etc. Peste 3 000 de kilometri măsoară rețeaua rutieră practicabilă pentru autovehicule, în timp ce apele interioare, pe o lungime de 1 800 kilometri, pot fi navigabile.

Din numărul total al locuitorilor țării, 97 la sută sînt autohtoni și abia trei la sută reprezintă coloni și asimilați. În prezent, grupul cel mai numeros din țară este reprezentat de populația peul sau fulah, care formează 30 la sută din numărul total al locuitorilor.

Partidul African al Independenței din Guineea-Bissau și Capul Verde — P.A.I.G.C. — este partid unic, care, după proclamarea independenței țării, a devenit de guvernămînt. El a fost fondat în urmă cu două decenii, în septembrie 1956, de Amilcar Cabral, Luis Cabral și Aristides Pereira. În iulie 1973, cînd o mică parte din țară se mai afla încă sub controlul armatelor coloniale, într-o zonă eliberată, situată în estul Guineei-Bissau, a avut loc al doilea Congres al P.A.I.G.C., pe a cărui ordine de zi s-au aflat, între altele : alegerea noului secretar general al partidului, în locul lui Amilcar Cabral, asasinat în ianuarie același an ; hotărîri privind proclamarea independenței, crearea Consiliului de Stat și a altor organe executive și adoptarea primei constituții a viitorului stat independent.

La 24 septembrie 1973, întruniți în regiunea Boe oriental — una din primele zone eliberate de militanții P.A.I.G.C. —, cei 120 de deputați aleși în prima Adunare Națională Populară din istoria țării au proclamat Republica Guineea-Bissau. Actul proclamării independenței reprezenta încununarea luptelor declanșate de poporul Guineei-Bissau, care, sub conducerea P.A.I.G.C., la 23 ianuarie 1963, atacase tabăra militară de la Fulakung, angajîndu-se apoi în războiul anticolonial cu o vigoare ce s-a amplificat treptat. Trebuie amintit faptul că actul din 24 septembrie 1973 — proclamarea independenței — a

consacrat de jure o stare ce exista de facto, de mult timp, în zonele eliberate, P.A.I.G.C. creînd, cu răbdare și pasiune, structurile necesare noilor condiții — politice, economice și sociale. În acest sens, încă din 1972, P.A.I.G.C. a reorganizat structurile politice și administrative ale regiunilor eliberate, pentru a putea răspunde nevoilor unei mișcări în plin avînt, către victoria deplinei independențe.

Aflîndu-ne în Guineea-Bissau la exact o jumătate de an de la proclamarea independenței, în cadrul programului acelei vizite am ajuns și în locul unde s-a desfășurat istorica ședință parlamentară de proclamare a independenței și a republicii. Ni se pare potrivit s-o relatăm așa cum ne-a fost descrisă de unul dintre participanți — profesorul Duarte, de la școala din Boe. În acea zi de luni, 24 septembrie 1973, aici, în Boe, au venit liderii P.A.I.G.C., precum și cei 120 de deputați ai primei Adunări Naționale Populare. Este ora 8,55 g.m.t. și Nino Vieira, președintele Adunării Naționale Populare, citește cu o emoție puternică fraza : **Adunarea Națională Populară, exprimînd voința suverană a poporului, proclamă solemn statul Guineea-Bissau, stat suveran, republican, anticolonialist și antiimperialist.** Au fost citite apoi articolele Constituției care, între altele, prevede sistemul politico-administrativ al țării : P.A.I.G.C. este forța conducătoare în societate ; Adunarea Națională Populară este aleasă pe o perioadă de trei ani ; Consiliul de Stat, compus din 15 membri, își asumă funcțiile Adunării Naționale Populare între sesiunile ei ; Consiliul comisarilor de stat îndeplinește funcțiile obișnuite ale unui guvern. Bucuria tuturor celor prezenți în Boe, ca și a celor din alte zone, la aflarea știrii a fost de nedescris — ne evoca prof. Duarte momentul istoric.

Francisco Mendes, președinte al Consiliului comisarilor de stat, ne sublinia cu prilejul aceleiași călătorii „necesitatea adoptării, în special în zonele controlate pînă în ultimul moment de forțele portugheze, a unor măsuri cu caracter de tranziție, întrucît, opina el, nimic nu poate fi schimbat dintr-o trăsătură de condei". Amintind realele succese obținute de P.A.I.G.C. în zonele eliberate, el a evidențiat, între altele, procentul de școlarizare a copiilor între 7 și 15 ani, de 75 la sută față de numai 33 la sută în regiunile controlate pînă atunci (1974, august) de forțele portugheze. La rîndul lor, alți membri ai guvernului s-au referit pe larg la „marea răspundere în fața îndeplinirii aspirațiilor poporului", sau, pentru a relua ideea viceministrului apărării, la „edificarea unui viitor la înălțimea sacrificiilor de veacuri".

După proclamarea independenței, autoritățile au trecut la punerea în practică a unui amplu program de măsuri, de ordin politic, social, economic și educațional. O atenție deosebită s-a acordat diversificării culturilor, depășirii situației de monocultură a arahidelor. S-au dezvoltat culturile manioculuí, meiului, legumelor verzi, precum și a fructelor — portocale, banane, ananas. Față de situația grea, în care țara dispunea de mici întreprinderi pentru decorticarea orezului și arahidelor, de cîteva joagăre, o fabrică de bere, la Bissau —, primele proiecte de dezvoltare economică au avut în vedere crearea unei industrii de transformare a arahidelor în produse finite și semifinite prin construirea unui complex industrial pentru prelucrarea arahidelor. În domeniul pescuitului, domeniu economic cu ample posibilități de dezvoltare, va fi realizat un complex pentru prelucrarea peștelui. Între marile proiecte ale primilor ani ai independenței, care, în opinia autorităților de la Bissau, trebuie să reprezinte un adevărat punct de plecare pe calea dezvoltării independente a țării, mai trebuie amintită și construirea unei rafinării de zahăr cu o capacitate de 60 000 tone, dintre care 30 000 vor fi destinate exportului — fapt ce va determina echilibrarea balanței de plăți a Guineei-Bissau.

Din cronica relațiilor dintre România și Guineea-Bissau

1967, august — **O delegație a P.A.I.G.C., condusă de Amilcar Cabral, secretarul general al acestui partid, vizitează România, la invitația C.C. al P.C.R. Are loc o întîlnire între tovarășul Nicolae Ceaușescu și Amilcar Cabral.**

1969, august — **La Congresul al X-lea al P.C.R. asistă, ca reprezentant al P.A.I.G.C., Amilcar Cabral.**

1972, iunie — **Amilcar Cabral ne vizitează țara. La 27 iunie, tovarășul Nicolae Ceaușescu și Amilcar Cabral semnează Comunicatul comun cu privire la vizita în România a delegației P.A.I.G.C.**

1973, 24 septembrie — **Proclamarea Republicii Guineea-Bissau.**

27 septembrie — **Tovarășul Nicolae Ceaușescu adresează o telegramă președintelui Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau, Luis Cabral.**

29 septembrie — **Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România și guvernul român au hotărît să recunoască Republica Guineea-Bissau, stat independent și suveran.**

12 noiembrie — **O delegație a P.A.I.G.C., condusă de secretarul general al partidului, Aristides Pereira, ne vizitează țara.**

16 noiembrie — **Este semnată la București, de către tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Aristides Pereira, o Declarație comună care se referă la noul stadiu al raporturilor dintre cele două țări.**

1974, 10 martie — **În cadrul vizitei în Republica Guineea, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întîlnit, la Conakry, cu Aristides Pereira și Luis Cabral.**

10 mai — **Ambasadorul României prezintă scrisorile de acreditare președintelui Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau.**

20 mai — **Tovarășul Nicolae Ceaușescu îl primește la București pe Victor Maria Saude, comisar de stat pentru afacerile externe al Republicii Guineea-Bissau.**

23 august — **La festivitățile prilejuite de a 30-a aniversare a Eliberării României de sub dominația fascistă asistă și o delegație guvernamentală din Republica Guineea-Bissau.**

Noiembrie — **O delegație a P.A.I.G.C. asistă la lucrările celui de-al XI-lea Congres al P.C.R. Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu îl primește pe șeful delegației, Fidelis d'Almada Cabral.**

1975, 30 ianuarie — **Tovarășul Nicolae Ceaușescu primește delegația P.A.I.G.C. aflată în țara noastră.**

Noiembrie — **O delegație a Uniunii Naționale a Oamenilor Muncii din Guineea-Bissau vizitează România.**

După cum opinează specialiștii, datorită condițiilor climatice, diversificarea culturilor este mult mai ușor de realizat decît în alte țări africane. În acest sens, pe lîngă introducerea noilor culturi menționate mai înainte, s-au făcut studii pentru introducerea unor plantații de cauciuc, de trestie de zahăr și de palmieri. Alături de veniturile ce se pot obține din pielea de crocodil, expediată înainte de războiul colonial în străinătate și care va putea fi prelucrată în țară, exploatarea lemnului de esență fină, precum vestitul „Kaya Senegalis", va aduce beneficii substanțiale.

În același context se situează și planul de dezvoltare a producției energetice care prevede, pentru început, construirea unei hidrocentrale pe rîul Corubal, în sud-estul țării.

Între preocupările în domeniul învățămîntului figurează transformarea în școli a cazărmilor și taberelor militare părăsite de portughezi și definitivarea unui program educațional de pregătire a viitoarelor cadre naționale. La ora actuală, 80 000 de elevi sînt cuprinși în învățămîntul primar și secundar, iar crearea primelor unități de învățămînt superior autohton se află în atenția autorităților de la Bissau. Cu ajutorul UNESCO și al diverselor țări ale lumii, au fost acordate Guineei-Bissau un număr de burse de studii. La sfîrșitul anului 1974, circa 500 de cadre medii și superioare urmau stagii de pregătire și perfecționare în străinătate, cu precădere în domeniile tehnice și agricole.

Incontestabil, în etapa actuală, realizarea acestor obiective va permite țării să înainteze pe calea dezvoltării de sine stătătoare, a propășirii economice și sociale.

De-a lungul anilor, atît în perioada cînd popoarele africane, între care și cel guineez, luptau pentru eliberare și independență națională, pentru afirmarea deplină a dreptului de a-și hotărî singure propriile destine, cît și acum, cînd ele se preocupă de consolidarea independenței pe plan economic și înaintarea pe calea dezvoltării proprii, poporul nostru, România socialistă au acordat un larg sprijin — politic, diplomatic, moral și material — luptei drepte duse de aceste popoare, au salutat cu bucurie marile victorii obținute în împlinirea aspirațiilor lor luminoase.

Poporul român, care a cunoscut el însuși, în trecut, vicisitudinile asupririi străine, a acordat din primul moment mișcării de eliberare din Guineea-Bissau întregul său sprijin. Cu numeroase prilejuri, lideri ai P.A.I.G.C., militanți ai acestui partid și simpli cetățeni au subliniat valoarea deosebită, importanța majoră a acestui sprijin pe plan politic, diplomatic și material, în încununarea cu succes a luptei poporului din Guineea-Bissau.

De asemenea, după cum se știe, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întîlnit, atît la București, cît și pe continentul african, cu conducători ai P.A.I.G.C. și ai Republicii Guineea-Bissau, cu aceste prilejuri fiind semnate documente oficiale care au constituit primele de acest fel încheiate de către reprezentanții legitimi ai Guineei-Bissau. În septembrie 1973, cînd a fost proclamată Republica Guineea-Bissau, România socialistă a fost primul stat european care a recunoscut tînăra țară independentă, iar, la 10 mai 1974, ambasadorul României s-a aflat printre primii diplomați străini care au prezentat scrisorile de acreditare președintelui Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau, Luis Cabral. Prezent la această ceremonie, am avut prilejul de a consemna noi opinii elocvente la adresa sprijinului multilateral acordat de România socialistă, P.C.R. și poporul român, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, Guineei-Bissau, P.A.I.G.C. și poporului acestei țări. Astfel, imediat după ceremonie, președintele Luis Cabral declara : „România ne-a acordat un ajutor constant în lupta noastră de eliberare". Totodată, își exprima convingerea că „în noile condiții reprezentate de proclamarea republicii, relațiile dintre țările noastre vor intra într-o nouă etapă, a unei colaborări superioare, fecunde, în interesul reciproc". La rîndul său, secretarul general al P.A.I.G.C., Aristides Pereira, declara că „România ocupă un prestigios și binemeritat loc între națiunile lumii", adăugînd că, „în viitor, între România și Guineea-Bissau, se vor pune bazele unei cooperări și mai strînse în avantajul reciproc".

În acest context, reîntîlnirea și convorbirile dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și președintele Luis Cabral vor reprezenta, fără îndoială, un nou moment de referință în cronica raporturilor dintre cele două țări, în evoluția lor ascendentă în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii, colaborării și destinderii internaționale.

Dumitru Constantin

Anacronismul teoriei „sferelor de influență"

Recent, ziarul „Washington Post" a publicat anume afirmații ale consilierului Departamentului de Stat al S.U.A., Helmut Sonnenfeld, privind necesitatea împărțirii lumii în „sfere de influență".

Este cel puțin pilduitor, pentru vigoarea cu care, astăzi, se afirmă voința și tendința reală de democratizare a vieții internaționale, cum asemenea încercări de adaptare și reabilitare a unor teze vechi, redescoperite în arsenalul „războiului rece", sînt condamnate unanim de opinia publică internațională, și, sub impulsul ei, oficial dezmințite.

Statele Unite — a precizat secretarul de stat Henry Kissinger — se opun teoriei „sferelor de influență pentru oricine și oriunde". Purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Ronald Nessen, a dezmințit, la rîndul lui, o asemenea teză : „nu există — a spus el — o doctrină Sonnenfeld" ; și adăuga : „S.U.A. sprijină aspirațiile popoarelor de pretutindeni la libertate și independență națională și se opun dominării oricărei țări". Denunțările și comentariile pe această temă s-au succedat rapid, astfel încît Edward Derwinski, membru al Camerei Reprezentanților, observa că relansarea doctrinei „sferelor de influență" a însemnat, prin ecoul negativ pe care l-a stîrnit, „picătura care a făcut să se verse paharul" ; și, tot el cerea o respingere neechivocă a doctrinei.

Ecoul stîrnit de relansarea unor asemenea teorii pune, totuși, în evidență existența, în anumite cercuri, a tendinței de a masca realitățile fundamentale ale epocii noastre, de a legifera o revoltă politică a privilegiilor în viața internațională, de a instituționaliza, în fapt, „dreptul" de amestec, presiune și intervenție în treburile interne ale altor state. Cu alte cuvinte, este vorba de negarea a însăși democrației internaționale, a chiar fundamentului moral, rațional, juridic al dreptului internațional contemporan, iar, prin aceasta, de contestarea fățișă a operei de pace, destindere și securitate.

Dar nu asemenea practici sînt tendința generală a contemporaneității. Fenomen revoluționar al epocii noastre, participarea tuturor statelor la explorarea și elaborarea soluțiilor s-a dovedit nu numai necesară, dar și posibilă ; ea s-a dovedit a fi nu numai în beneficiul statelor ca entități naționale distincte, dar și în interesul real al cauzei destinderii și păcii internaționale.

O demonstrează atîtea dezbateri și reuniuni internaționale ; o demonstrează elocvent Conferința general-europeană de la Helsinki, în care statele reprezentate și-au spus cuvîntul și au semnat Actul final nu în funcție de o presupusă „sferă de interes" sau „de influență", nu în funcție de apartenența sau neapartenența lor la alianțe, ci în funcție de prerogativele lor de independență și suveranitate.

Folosim și acest prilej pentru a releva spiritul nou pe care reuniunea de la Helsinki este menită să-l introducă în practica vieții internaționale, în raporturile dintre state, indiferent de mărimea lor și fără deosebire de orînduirea lor socială.

În context, vom cita o foarte recentă declarație a președintelui Ford. Șeful executivului american, referindu-se la politica S.U.A. față de țările Europei răsăritene, a afirmat că ea este o politică creatoare și de cooperare, de la care Statele Unite nu se vor abate. Și, în continuare, a arătat : „Înainte de a pleca, în iulie trecut, la Conferința de securitate europeană de la Helsinki mi-am exprimat speranța și așteptarea ca vizitele mele în Polonia, România și Iugoslavia să demonstreze din nou prietenia și interesul pentru bunăstarea și progresul minunatelor popoare din Europa răsăriteană. Aceasta rămîne politica mea, indiferent de ceea ce pot spune și scrie orice experți de la Washington sau experți anti-Washington".

Potrivit Buletinului de știri al Casei Albe, președintele Ford a declarat în cuvîntarea sa : „În Comunicatul comun semnat de președintele Ceaușescu și de mine în România, am subliniat sprijinul nostru pentru o ordine internațională justă și echitabilă, care să respecte dreptul fiecărei țări, indiferent de suprafața ei sau de sistemul ei politic, economic sau social, de a-și alege propria soartă, eliberată de amenințarea sau folosirea forței". În continuare, șeful executivului american a arătat : „Cînd m-am înapoiat din Europa, am declarat poporului american că am avut posibilitatea să transmit personal tuturor europenilor un mesaj de o enormă semnificație. Ne pronunțăm pentru libertate și independență în 1976, întocmai cum ne-am pronunțat pentru libertate și independență în 1776... Aceasta înseamnă că nu există o politică secretă a Washingtonului, că guvernul nostru nu este duplicitar".

Asemenea declarații sînt semnificative pentru marile mutații revoluționare, petrecute în Europa și în lume, mutații care atestă cu vigoare imperativul universal al democratizării relațiilor internaționale.

Amintim, cu acest prilej, cîteva adevăruri simple, dar definitorii pentru lumea în care trăim și cea pe care vrem s-o construim. Este o lume în care există 156 de state — mari, mici și mijlocii, o lume în care acționează țări socialiste, țări capitaliste, țări dezvoltate și în curs de dezvoltare, țări nealiniate, țări care aparțin sau nu unor blocuri sau alianțe militare. Este o lume în care rațiunea de existență liberă a fiecărui stat — și, prin aceasta, de existență a însești planetei noastre — depinde de modul în care sînt rezolvate problemele-cheie ale păcii și războiului, ale destinderii și dezarmării, ale energiei, ale mediului ambiant. Acestea sînt probleme universale, care-i interesează deopotrivă pe toți și, în ultimă instanță, determină premisa istorică a democrației la scara raporturilor planetare. Și, este un fapt incontestabil că viața a demonstrat, cu prisosință, că ele nu pot fi just și echitabil rezolvate fără participarea tuturor, în deplinătatea prerogativelor lor naționale de independență și suveranitate. Aceasta înseamnă că problemele capitale ale lumii nu pot fi soluționate de un grup de state sau de un club de privilegiați care, ei singuri, ar deține cheia soluționării marilor probleme, urmînd ca celorlalți să le revină un rol periferic sau regional — în funcție de o „sferă" sau de o „zonă" prestabilită „geopolitic".

Interesele fiecărei țări sînt cel mai bine cunoscute de însăși țara respectivă, iar cel mai bun apărător al lor este poporul acelei țări. Și este o pildă a istoriei — mai vechi sau mai noi — că luarea unor decizii de către un stat sau un grup de state peste capul altui stat sau unui grup de state, de a hotărî care anume probleme îl pot interesa pe un terț sau care anume chestiuni ar fi sau nu de competența acestuia, în esență, izolarea unuia sau mai multor state, indiferent prin ce mijloace, luarea în cerc închis a unor măsuri discriminatorii — toate acestea reprezintă lezări ale suveranității și independenței, contravin flagrant imperativului democratizării vieții internaționale, al creării unei noi ordini mai bune și mai drepte în lume.

Este un imperativ istoric că participarea statelor la soluționarea problemelor nu poate fi o participare autentică decît pe picior de egalitate, indiferent de mărimea lor, de ponderea lor economică sau militară.

În promovarea destinderii și, în general, în realizarea păcii, rolul țărilor mari este, desigur, important ; aceasta nu exclude, ba, dimpotrivă, presupune creșterea ponderii celorlalte state — mici, mijlocii, în curs de dezvoltare. Concepute ca un proces de transformări revoluționare, destinderea, opera de pace și securitate angajează — și trebuie să angajeze — toate statele, pe baza respectării principiilor de independență și suveranitate, de egalitate deplină în drepturi, de neamestec în treburile interne, avantaj reciproc, renunțare la forță și la amenințarea cu forța, pe respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și alege de sine stătător calea dezvoltării sale social-politice.

În lumea de azi, problema autonomiei și neatîrnării fiecărei națiuni, a dreptului fiecărei țări de a dispune suveran de destinele ei a devenit o legitate a dezvoltării social-istorice. Și este firesc ca, în aceste condiții, suveranitatea să fie înțeleasă ca un principiu universal, același pentru toți și față de toți, indiferent de mărimea sau de orînduirea socială a statelor.

Întemeiată pe acest principiu cardinal, o nouă politică și o nouă ordine în lume impun, în mod ferm, abandonarea oricăror încercări de renaștere a unor forme de aristocratism internațional, coercitiv și arogant — precum teoria „sferelor de influență" —, a tuturor tentativelor care contravin esenței însăși a democratismului internațional ca fenomen major al raporturilor între state suverane, independente și egale în drepturi.

Politica țărilor socialiste a determinat, în ultimii ani, o puternică promovare a normelor democratice de relații interstatale, în spiritul eticii și legalității interna-

ţionale. Participarea tot mai activă, în deplinătatea atributelor sale suverane, a fiecărui stat socialist la viaţa internaţională, succesele repurtate, atît în construcţia internă cît şi în plan extern, au sporit autoritatea şi prestigiul socialismului în lume şi, implicit, au adus un impuls remarcabil la opera de democratizare pe plan mondial.

Afirmarea sporită pe arena internaţională a noilor state independente a introdus o dimensiune fundamental nouă şi pozitivă în raporturile internaţionale.

Rolul tot mai activ al statelor mici şi mijlocii la soluţionarea problemelor capitale cu care este astăzi confruntată omenirea constituie dovada cea mai grăitoare a vitalităţii cursului spre democratizare. Putem afirma că dreptul la propria istorie şi la istorie mondială al acestor naţiuni se bucură de o mereu mai largă recunoaştere, că, din artificiala lor stare de **obiecte** ale relaţiilor internaţionale, statele mici şi mijlocii se îndreaptă astăzi spre un acces sporit, real, la starea naturală de **subiecte** active, suverane şi independente, refuzînd rolul limitat, local, regional periferic la care, de atîtea ori, au fost condamnate să-l joace în decursul istoriei.

Sînt fapte decisive care atestă restrîngerea ariei de exercitare a politicii imperialiste de forţă şi dictat, care fundamentează cursul spre destindere şi colaborare internaţională, în consens cu dezideratele vitale ale maselor largi populare, în acord cu obiectivele primordiale ale partidelor comuniste şi muncitoreşti, ale tuturor forţelor antiimperialiste, democratice şi progresiste din lume.

P. Radu

C.E.E. — O.N.U.

Priorităţi ale cooperării economice în Europa

Corespondenţă din Geneva de la Corneliu Vlad

La 30 martie a început, la Palatul Naţiunilor din Geneva, sesiunea anuală a Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, la lucrările căreia iau parte delegaţii reprezentînd 34 state membre. Delegaţia României este condusă de Constantin Oancea, adjunct al ministrului afacerilor externe al ţării noastre.

Actuala sesiune — a 31-a de la crearea acestui for interguvernamental european de cooperare economică — se desfăşoară într-un moment cînd, în Europa şi în lume, se afirmă tot mai hotărît voinţa statelor de a statornici la baza relaţiilor dintre ele principii şi norme noi, democratice, capabile să asigure dezvoltarea economică şi socială nestingherită a tuturor naţiunilor, să accelereze şi să extindă formele de cooperare între toate ţările.

„Ca primă sesiune a C.E.E./O.N.U., care se desfăşoară după încheierea cu succes a Conferinţei general-europene de la Helsinki, şi semnarea Actului său final — prin care s-au stabilit fundamentele unor noi raporturi între statele participante — actuala reuniune de la Geneva este concepută, în rîndul delegaţiilor prezente la lucrări, ca şi în cadrul secretariatului Comisiei, ca un prilej de necesară reorientare a întregii sale activităţi, în sensul sporirii capacităţii acestui organism de a adopta şi pune în aplicare soluţii pentru problemele economice majore aflate în faţa ţărilor membre şi, în general, a tuturor naţiunilor lumii. „Evoluţia accelerată care a avut loc în regiunea noastră — declara, în acest sens, Janez Stanovnik, secretarul executiv al Comisiei — imprimă un nou elan cooperării economice. Succesul Conferinţei general-europene şi adoptarea Actului final au o semnificaţie majoră pentru această sesiune şi pentru activităţile C.E.E./O.N.U."

Referindu-se, şi el, la semnificaţia deosebită a prezentei sesiuni a Comisiei, pe care o raportează la hotărîrile pertinente ale Adunării Generale a O.N.U., privind edificarea unei noi ordini economice internaţionale, secretarul general al Organizaţiei mondiale, Kurt Waldheim, declara, în mesajul adresat participanţilor, că rolul Europei şi al Comisiei va fi de o importanţă capitală pentru transformarea acestor declaraţii de intenţii în realitate practică. Este esenţial — continua el — ca problemele cu care sînt confruntate statele din regiunea C.E.E./O.N.U. să fie abordate într-o perspectivă mai largă, aceea a necesităţii de a face faţă imenselor probleme economice şi sociale care se pun tuturor ţărilor lumii, în ansamblu.

Relevînd, la rîndul lor, caracterul prioritar al acestor obiective aflate în faţa Comisiei, participanţii la dezbaterea generală, desfăşurată în primele două zile ale lucrărilor, au subliniat perspectivele favorabile pe care le deschid, în acest sens, evoluţiile pozitive înregistrate pe plan general-european şi internaţional.

Lucrările sesiunii au demonstrat că, în rîndul statelor participante, domneşte aprecierea că încheierea cu succes a Conferinţei general-europene a inaugurat o etapă nouă, calitativ superioară, în dezvoltarea relaţiilor dintre state în Europa, oferind posibilităţi noi în vederea unei colaborări intraeuropene largi şi intensive în toate domeniile, pe baza deplinei egalităţi în drepturi a statelor, indiferent de nivelul lor de dezvoltare sau de sistemul lor social-politic. Organism general-european, cu o bogată experienţă în domeniul cooperării economice în Europa, C.E.E./O.N.U. are în faţa sa perspective noi de acţiune în vederea extinderii activităţilor sale, a întăririi rolului pe care-l joacă în domeniul cooperării economice între state în Europa. Lucrările sesiunii au acordat o atenţie deosebită examinării numeroaselor sugestii şi propuneri concrete privind activităţile viitoare ale Comisiei în domeniile cooperării economice în Europa, ca, de pildă, energia şi materiile prime, cooperarea industrială, schimburile comerciale, ştiinţa şi tehnologia, agricultura, transporturile internaţionale, protecţia mediului etc., ţinîndu-se seama — aşa cum se arată într-unul din documentele secretariatului C.E.E./O.N.U. — de „evoluţia dinamică a relaţiilor economice în Europa şi de voinţa politică exprimată de statele participante la C.S.C.E.".

În acest moment, cînd ne aflăm abia la începutul unei perioade de largă cooperare şi reală destindere — s-a subliniat în cadrul dezbaterilor —, C.E.E./O.N.U. poate să aducă, în sfera competenţelor sale, alături de alte foruri de cooperare între state, o contribuţie reală la traducerea în viaţă a diferitelor prevederi ale Actului final al Conferinţei general-europene, vizînd dezvoltarea cooperării economice pe continent.

În acelaşi timp, în cadrul lucrărilor sesiunii s-a subliniat că, în preocupările Comisiei, problematica dezvoltării şi cooperării internaţionale, imperativele instaurării unei noi ordini economice mondiale sînt chemate să ocupe un loc tot mai important. „În promovarea noii ordini internaţionale — ne declara secretarul executiv al Comisiei, Janez Stanovnik — C.E.E./O.N.U. poate acţiona pe multiple planuri şi, în primul rînd, prin intensificarea cooperării cu ţările în curs de dezvoltare din alte regiuni ale lumii, în vederea stimulării progresului lor general".

Dezbaterile sesiunii au pus, totodată, în evidenţă necesitatea sporirii eforturilor în vederea înlăturării unor insuficienţe manifestate în activităţile de pînă acum ale Comisiei. Nu poate fi trecut cu vederea nici faptul că în viaţa Comisiei — inclusiv în modul de abordare a problematicii general-europene în cadrul actualei sesiuni — se manifestă încă tendinţe tributare unor optici depăşite, de discutare de pe poziţii de bloc, unele formulări continuă

Tripoli. Moamer El Geddafi, preşedintele Consiliului Comandamentului Revoluţiei (dreapta) şi primul ministru al Libiei, Abdel Ahmed Salam Jalloud, în timpul întîlnirii cu Gemal Biedici, preşedintele Consiliului Executiv Federal al R. S. F. Iugoslavia (stînga)

să reflecte concepţia de divizare artificială a Europei. Este evident că un asemenea mod de abordare, sechelă a perioadei „războiului rece", nu poate contribui la afirmarea plenară a spiritului nou, consacrat de Conferinţa general-europeană, potrivit căruia continentul nostru constituie un ansamblu de state suverane şi independente, egale în drepturi, animate de dorinţa de a lărgi şi aprofunda cooperarea dintre ele, în interesul fiecărui stat din regiune, al păcii şi colaborării în Europa şi în lume.

Participînd activ, cu idei şi propuneri constructive, la activităţile sesiunii, delegaţia ţării noastre a subliniat, în cadrul lucrărilor, că, în vederea realizării cu succes a obiectivelor ce-i revin, Comisia trebuie să pornească de la realităţile economice ale continentului, identificînd necesităţile şi posibilităţile de cooperare ce decurg din condiţiile specifice şi obiectivele de dezvoltare economică proprii fiecărei ţări, programele de activitate ale Comisiei fiind menite să răspundă intereselor tuturor ţărilor. În acelaşi timp, ţara noastră consideră necesar să se ţină seama de necesităţile specifice ale ţărilor europene mai puţin dezvoltate, prin elaborarea de soluţii în vederea eliminării discriminărilor şi decalajelor ce se manifestă în relaţiile dintre aceste ţări şi celelalte ţări membre ale Comisiei.

„România — declara şeful delegaţiei ţării noastre — va acţiona ferm, în strînsă colaborare cu toate celelalte state membre, pentru ca actuala sesiune să contribuie substanţial la întărirea rolului Comisiei, la adaptarea acţiunii sale la cerinţele economice şi politice ale vieţii internaţionale, pentru instaurarea unor relaţii cu adevărat noi între statele europene, pentru o dezvoltare largă a colaborării în condiţii de deplină egalitate, care să contribuie la cauza păcii în Europa şi în întreaga lume". Păşind în cel de-al patrulea deceniu de existenţă, C.E.E./O.N.U. se află, aşadar, în faţa unor importante răspunderi, încadrîndu-se în preocuparea generală, manifestată la scara întregului continent şi în întreaga viaţă internaţională, de potenţare a tendinţelor pozitive care-şi croiesc drum în relaţiile dintre state, în Europa şi în lume, pentru realizarea năzuinţelor de pace, securitate şi cooperare ale popoarelor.

BEIRUT

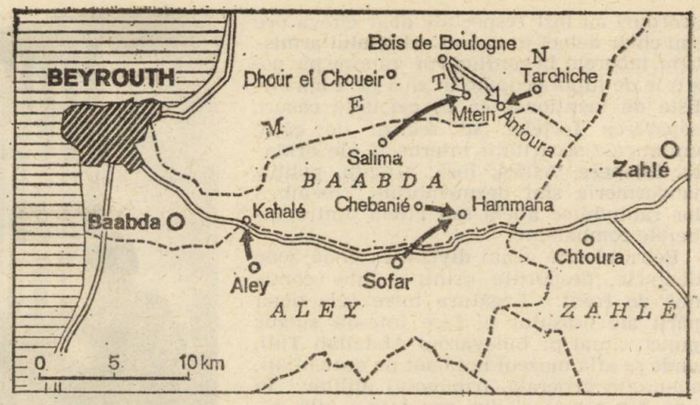

Harta, reprodusă după „Le Monde", înfăţişează zona noului „front" din munţii Liban, unde s-au desfăşurat lupte violente în ultima parte a lunii martie şi s-au înregistrat o serie de ciocniri şi după intrarea în vigoare a armistiţiului de la 2 aprilie. În oraşul de vacanţă Aley, situat la 20 km. de Beirut, se află cartierul general al partizanilor druzi ai liderului de stînga Kamal Jumblatt. Sprijiniţi de militari disidenţi, ei au atacat localitatea Kahale (7 000 loc.), apărată, în principal, de formaţiuni paramilitare ale partidului naţional liberal (creştin de dreapta) cu ajutorul unor subunităţi ale armatei, raliate dreptei, în special elevi ai şcolii de ofiţeri din apropiere. Frontul s-a stabilizat spre vest, la marginea acestei localităţi, distrusă aproape complet de bombardamentele de artilerie grea. O altă coloană a forţelor druze (munteni din centrul Libanului) şi a militarilor disidenţi au atacat la nord, peste şoseaua Beirut-Damasc, în direcţia Hamana, Antoura şi Mtein, apărate de falangiştii creştini şi militari raliaţi dreptei. Aceste localităţi, situate în zone greu accesibile, au trecut succesiv dintr-o mînă în alta, în cursul luptelor îndîrjite desfăşurate la peste o mie de metri altitudine, în decorul culmilor muntoase acoperite încă de zăpadă în această perioadă a anului. Cartierul general al forţelor de dreapta de pe acest front se află într-un alt orăşel de vacanţă, Bois-de-Boulogne.

Armistiţiu militar pentru tratative politice

După trei săptămîni de lupte devastatoare, care au adîncit haosul ce domneşte la Beirut ca şi în restul Libanului, de aproape un an, părţile combatante au subscris la un armistiţiu cu caracter militar, pentru o perioadă limitată de zece zile, în scopul de a permite negocieri de ordin politic, vizînd o nouă încercare de soluţionare a crizei.

Iniţiativa a venit din partea „Mişcării Naţionale" ale cărei forţe armate au înregistrat în ultima perioadă unele cîştiguri de teren, atît pe mai vechiul teatru de luptă din zona marilor hoteluri, de pe faleza nordică a capitalei mediteraneene, cît şi pe frontul deschis recent în munţii Liban, deasupra axului şoselei internaţionale Beirut—Damasc. Reamintim că alături de formaţiunile paramilitare ale „Mişcării Naţionale", care reuneşte partidele de stînga — comuniştii, socialiştii progresişti, baaşiştii, nasseriştii şi unele organizaţii musulmane (în Liban sînt în prezent 22 de miliţii ale diverselor organizaţii politice), luptă şi militarii disidenţi grupaţi în „Armata Libanului Arab", formată anul acesta de locot. Ahmed Al Khatib, precum şi unele unităţi raliate generalului Ahdab, comandantul garnizoanei Beirut care s-a proclamat la 11 martie a.c. „guvernator militar provizoriu al Libanului". Coaliţia forţelor de stînga şi musulmane se bucură, după cum se ştie, de sprijinul politic, dar şi militar al organizaţiilor palestiniene din Liban.

Forţele adverse, ale coaliţiei dreptei creştine — în cadrul cărora rolul principal îl deţine partidul Kataeb (falangiştii) cu puternicile sale formaţiuni paramilitare, sprijinite acum în mod deschis de unităţi ale armatei libaneze loiale preşedintelui Suleiman Frangieh, — au acceptat armistiţiul propus, şeful falangiştilor Pierre Gemayel ordonînd o încetare imediată a focului de către partizanii săi.

Reprezentanţi ai coaliţiei „Mişcarea Naţională", în primul rînd Kamal Jumblatt, preşedintele partidului socialist progresist, lider al comunităţii druze din munţii Liban, deputat, şi în repetate rînduri ministru, au declarat că răgazul de zece zile este acordat în vederea reunirii parlamentului şi modificării Constituţiei pentru a putea fi ales un nou preşedinte al republicii înainte de termenul prestabilit. Ar urma, de asemenea, să fie discutate şi o serie de reforme politice, inclusiv laicizarea aparatului de stat, înlăturarea vechii formule de guvernare bazată pe confesionalism.

Spre deosebire de cele 25 de acorduri de încetare a focului, anterioare, care prevedeau de fiecare dată retragerea combatanţilor de pe străzile Beirutului şi demolarea baricadelor (unele dintre aceste

Cambodgia: noul şef al statului

În dimineaţa zilei de 5 aprilie, postul de radio Pnom Penh a transmis declaraţia — rostită în franceză şi khmeră — prin care prinţul Norodom Sianuk anunţa că demisionează din toate funcţiile oficiale deţinute : şef al statului cambodgian, preşedinte al Frontului Unit Naţional al Cambodgiei.

În declaraţia — reprodusă de agenţia „France Presse" — prinţul Sianuk a arătat : „La 18 martie 1970, în momentul loviturii de stat a lui Lon Nol şi a bandei sale, îmi jurasem şi jurasem poporului Cambodgiei că, atunci cînd vom reuşi să obţinem victoria totală asupra imperialismului şi trădătorilor şi, de asemenea, să punem bazele unei noi ere revoluţionare, mă voi retrage complet şi definitiv de pe scena politică... Azi, acest vis s-a realizat pe deplin : Cambodgia şi-a recucerit, pentru totdeauna, independenţa, suveranitatea, integritatea teritorială, neutralitatea şi poziţia de ţară nealiniată. Ea are un regim capabil să ofere poporului, naţiunii suveranitate, dreptate socială, o viaţă naţională fără corupţie şi plăgi sociale". În continuare, Norodom Sianuk a spus : „Îndată după eliberare, poporul Cambodgiei şi armata sa revoluţionară mi-au reînnoit mandatul de şef al statului şi m-au cinstit ca patriot şi luptător în rezistenţă. Am fost invitat să mă întorc oficial în Cambodgia pentru a trăi aici şi mi s-a rezervat o primire solemnă, cordială şi călduroasă, ospitalitate călduroasă, alcătuită din respect şi grijă, în concordanţă, de altfel, cu minunatele şi extraordinarele realizări obţinute".

„Voi rămîne veşnic recunoscător poporului cambodgian şi armatei revoluţionare. Cu aceste sentimente mă adresez poporului şi Adunării revoluţionare (Adunarea reprezentanţilor poporului — aleasă la 20 martie a.c. — n. red.) şi le cer permisiunea de a mă retrage începînd de azi (2 aprilie)".

Potrivit ştirilor transmise de postul de radio Pnom Penh, Khieu Samphan, viceprim-ministru, comandant şef al Forţelor armate populare de eliberare, a devenit noul şef al statului cambodgian.

acorduri au fost respectate doar cîteva ore sau chiar deloc) în cursul actualului armistițiu, taberele în conflict vor rămîne pe pozițiile de luptă ocupate în ziua de 2 aprilie. Este de menționat că în celelalte cazuri, separarea forțelor se realiza de către unitățile de securitățiii interne și ale armatei libaneze. Astăzi, însă, armata, poliția, jandarmeria sînt dezmembrate, membrii lor raliindu-se uneia sau alteia dintre taberele combatante.

Beirutul este acum divizat în două zone distincte, despărțite printr-o linie continuă de front. Legătura între cele două părți ale orașului se face într-un singur punct, situat pe bulevardul Abdallah Yafi, unde se află muzeul național de antichități, siguranța generală, tribunalul militar, în una din aceste clădiri sau într-o vilă din această zonă preconizîndu-se să aibă loc, la nevoie, ședința Camerei deputaților, în cazul în care nu vor putea fi asigurate măsurile de securitate adecvate în zona sediului parlamentului, de altfel destul de avariat în cursul luptelor din vechiul centru comercial al orașului. (De notat că o modificare a Constituției nu poate fi operată decît în prezența tuturor celor 99 de deputați cît numără parlamentul libanez).

Chiar în condițiile încetării focului, foarte puțini dintre cetățenii rămași în capitală, bineînțeles necombatanți, îndrăznesc să se aventureze dincolo de cartierele lor. Funcționează chiar și un traseu unitar de taxiuri, peste linia de front, cu transbordare la punctul de trecere, dar securitatea personală a cetățenilor rămîne nesigură, răpirile la baraje volante continuînd să persiste. Singura legătură viabilă între rude și prieteni, rămași de o parte și de alta a liniei de front, se face prin telefon, care continuă să funcționeze aproape normal, în ciuda bombardamentelor cu artileria grea, de pe urma cărora au avut de suferit diverse zone ale Beirutului, în ultima parte a lunii martie. Viața s-a organizat și ea la nivelul cartierelor, îndeosebi în ceea ce privește aprovizionarea cu alimente și salubritatea. O serie de ziare continuă să apară și să se difuzeze la primele ore ale dimineții, ce-i drept cu suprapreț ; Radio-Liban transmite fără întrerupere pe două posturi : unul din clădirea Ministerului informațiilor, controlată de partizanii generalului Ahdab, și celălalt dintr-o

În cursul armistițiului, forțele combatante au rămas pe pozițiile ocupate anterior. În imagine, clădirea postului Radio-Liban din centrul Beirutului, păzită de militari raliați generalului Ahdab, inițiatorul acțiunii pentru demisia președintelui Frangieh

localitate situată pe litoral la 40 km nord de Beirut, aflată în mîna coaliției de dreapta creștine.

Armistițiul din Liban a survenit în situația cînd personalitățile politice autohtone resping cu fermitate, în marea lor majoritate, orice idee privind partajarea țării cît și traducerea problemei crizei libaneze în fața unor foruri internaționale, implicit intervenția acestora în conflict. În acest sens s-a considerat inoportună discutarea conflictului din Liban în Consiliul de Securitate, care, după cum se știe, fusese sesizat asupra gravității situației din această țară de către secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim. Între timp, în Liban a sosit cu misiune de informare Dean Brown, trimis special al președintelui american Ford, avînd o serie de întîlniri și convorbiri cu diverși factori politici libanezi. La Beirut, însă, speranțele într-o ameliorare a situației se îndreaptă tot spre continuarea medierei siriene, considerată ca principal factor care ar putea să determine o încetare durabilă a luptelor și rezolvarea politică a conflictului.

Între timp, observatorii politici din capitala libaneză fac pronosticuri în privința succesorului președintelui Frangieh, retras în satul Zouk Mikhael, la 17 km nord de Beirut, după ce palatul prezidențial de la Baabda devenise nefolosibil datorită bombardamentelor de artilerie grea la care a fost supus. Sînt avansate șapte nume, personalități politice acceptabile din rîndul comunității maronite (catolicii autohtoni) care s-au ținut deoparte în conflictul actual. Pe primul loc se situează Raymond Edde, în vîrstă de 63 de ani, liderul Blocului național, partid de centru, cu aderență politică atît în rîndul comunităților creștine cît și a celor musulmane. Adversar al președintelui Frangieh, Raymond Edde a fost, în ultimii ani, aliat politic al actualului premier Rachid Karame și al fostului premier Saeb Salam, ambii influenți lideri musulmani. În ordinea șanselor se plasează drept candidați potențiali Elias Sarkis, 52 de ani, guvernator al „Băncii Libanului", și Michel El-Khoury, 52 de ani, președintele partidului constituționalist (Ad Dastour), fiu al președintelui „independenței naționale din 1943", Bechara El-Khoury.

În așteptarea schimbărilor politice, armistițiul militar, intrat în vigoare la 2 aprilie a demarat nesatisfăcător. Incidente armate au continuat să fie semnalate la Beirut, în vreme ce pe frontul din munții Liban, la est de capitală, cît și în nordul țării se desfășurau lupte sîngeroase. De altfel, cu toată diminuarea confruntărilor, bilanțul primelor trei zile de armistițiu este edificator : circa 300 de morți. Desigur, mai puțin decît în perioada anterioară care a făcut, după unele date, ca numărul victimelor din timpul celor 12 luni de război civil să se apropie de 20 000 de morți și 50 000 de răniți, la o populație totală de trei milioane de locuitori...

În orice caz, zilele ce urmează vor aduce probabil unele clarificări în criza libaneză, poate chiar cu un caracter determinant pentru viitorul țării din bazinul Mediteranei răsăritene.

Crăciun Ionescu

R.F.G.: Ultimul scrutin regional

Scrutinul desfășurat duminică în Baden-Württemberg pentru reînnoirea parlamentului regional s-a soldat cu rezultate scontate : într-un land în care dispune de un electorat tradițional stabil, partidul de opoziție U.C.D. și-a consolidat majoritatea absolută. Aritmetica procentelor înregistrate constituie, totuși, după cum apreciază observatorii politici vest-germani, un motiv de reflexie pentru responsabilii celor două partide ce formează actuala coaliție guvernamentală de la Bonn — P.S.D. și P.L.D. —, chiar dacă particularitatea menționată relativizează valoarea scrutinului de la Stuttgart, ca test electoral de semnificație înaintea alegerilor legislative federale, prevăzute pentru 3 octombrie a.c. Aceasta, cu atît mai mult cu cît și înfruntarea electorală din Baden-Württemberg, care marchează încheierea ciclului alegerilor regionale din R.F.G., începute cu doi ani în urmă, confirmă tendința deplasării, în defavoarea Partidului Social-Democrat, a unor sufragii. Astfel, dacă se are în vedere ansamblul rezultatelor înregistrate în scrutinele de land, statisticile indică, pentru opoziția U.C.D.—U.C.S., un cîștig mediu de voturi de 4,1 procente, iar pentru P.S.D., o pierdere medie de 4,2 la sută. celălalt partid al coaliției guvernamentale — P.L.D. — situîndu-se pe o poziție apreciată drept bună, înscriind la activul său, în cadrul a șase alegeri regionale, un plus de voturi de 3,3 la sută, cu un recul minim de sufragii (1,1 la sută) în celelalte cinci.

În Dieta din Baden-Württemberg, U.C.D. dispunea, în urma precedentelor consultări electorale la nivel de land, din 1972, cînd și-a raliat 52,9 la sută din voturile exprimate, de o majoritate absolută de 65 de mandate, din totalul de 120 (P.S.D. dispunea de 45 mandate, iar P.L.D., de 10). Duminică, această majoritate a fost ameliorată, — în bună parte, informează agențiile de presă, pe seama cîștigurilor de voturi realizate în marile centre urbane și industriale, considerate fief-uri absolute ale P.S.D. —, U.C.D. întrunind 56,7 la sută din sufragiile exprimate și, în consecință, sporindu-și cu 6 numărul mandatelor în Landtag. P.S.D. a întrunit 33,3 la sută din voturi, față de 37,6 în 1972, pierzînd 4 mandate, iar P.L.D. — 7,8 la sută (8,9 la sută în 1972), numărul deputaților săi în parlamentul regional reducîndu-se cu unul.

Cancelariile partidelor politice de guvernămînt vor supune, în aceste zile, unei analize atente scrutinul regional de la Stuttgart, declarațiile făcute, după anunțarea rezultatelor acestuia, de personalități politice social-democrate și liber-democrate și care recunosc necesitatea stimulării campaniei electorale desfășurate de formațiunile coaliției pentru alegerile legislative federale din toamnă. Astfel, dacă Holger Börner, secretar general al P.S.D., estima că rezultatele de la Stuttgart sînt, pentru partidul său, dezamăgitoare dar nu descurajante, Hans Koschnick, vicepreședinte al P.S.D., sublinia pregnant ideea că, în apropiata perspectivă a alegerilor generale, Partidul Social-Democrat va trebui să-și „dinamizeze" activitatea guvernamentală. La rîndul său, Hans-Dietrich Genscher, președintele P.L.D., evidenția aceeași idee a impulsionării campaniei electorale, pe baza unei activități susținute la nivelul guvernului din care face parte. El a menționat, totodată, că Partidul Liber-Democrat va ține seama de rezultatele scrutinelor regionale, Congresul partidului său, ce va avea loc la sfîrșitul lui mai, urmînd să ia o decizie privind viitoarea strategie a politicii de coaliție a liber-democraților

Vasile Crișu

LISABONA

Constituție nouă, început de campanie electorală

La 10 luni de la începerea lucrărilor sale și după 500 de ore de dezbateri propriu-zise, Adunarea Constituantă a Portugaliei și-a încheiat, vineri 2 aprilie, misiunea cu care a fost învestită: elaborarea și adoptarea unei noi Constituții a țării, pentru actuala etapă de transformări progresiste. În aceeași zi, în fața hemiciclului arhiplin al Palatului Sao Bento din Lisabona, a avut loc ceremonia oficială — transmisă în direct de posturile de radio și televiziune — a promulgării noii legi supreme de către președintele Costa Gomes. În sală erau prezenți membrii Consiliului Revoluției și ai guvernului, precum și reprezentanții corpului diplomatic din capitala portugheză. Președintele Costa Gomes a declarat că noua Constituție este „o operă viabilă și actuală", care consfințește independența națională, democratizarea vieții politice și decolonizarea, urmărind, în același timp, „obiective eminamente progresiste". Ea va intra în vigoare la 25 aprilie a.c., adică la exact doi ani de la răsturnarea regimului fascist din Portugalia și în ziua în care vor avea loc primele alegeri legislative libere din istoria țării.

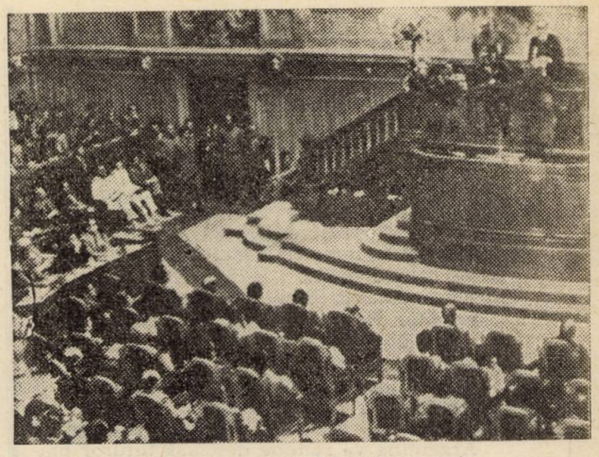

Adunarea Constituantă a Portugaliei și-a încheiat misiunea cu care a fost învestită: elaborarea și adoptarea noii Constituții

Alcătuită dintr-un număr de 312 articole, Constituția portugheză cuprinde, pe lîngă un preambul, principii fundamentale și dispoziții finale, tranzitorii, următoarele trei capitole mari : „Drepturile și îndatoririle fundamentale", „Organizarea economică" și „Organizarea politică". Prevederile ei consfințesc, pe plan juridic fundamental, cuceririle democratice obținute de poporul portughez după revoluția de la 25 aprilie 1974 și creează, totodată, cadrul instituțional menit să apere și să asigure continuarea prefacerilor cu caracter progresist.

Articolul 1 al noii Constituții menționează că Portugalia este o republică suverană, angajată pe drumul transformării ei într-o societate fără clase, iar articolul 2 precizează că Republica Portugheză este „un stat democratic, bazat pe suveranitatea populară, pe respectarea și garantarea drepturilor și libertăților fundamentale, pe pluralismul de expresie și de organizare politică democratice, ceea ce are ca obiectiv asigurarea trecerii spre socialism prin crearea condițiilor pentru exercitarea democratică a puterii de către clasele muncitoare".

Referitor la politica externă a statului portughez, Constituția menționează că acesta se conduce după principiile independenței naționale, dreptului popoarelor la autodeterminare și la independență, neamestecului în afacerile interne ale altor state, cooperării cu toate celelalte popoare pentru emanciparea și progresul omenirii, soluționării pașnice a conflictelor internaționale și egalității între state. Se preconizează, de asemenea, dezvoltarea cooperării internaționale în toate domeniile, necesitatea dezarmării generale, a abolirii tuturor formelor de imperialism, colonialism și agresiune, a dizolvării blocurilor politico-militare, a realizării securității internaționale și stabilirea de instrumente adecvate și eficace pentru soluționarea pașnică a conflictelor dintre popoare, în vederea creării unei ordini internaționale capabile să asigure pacea și justiția în lume.

Pe planul politicii interne, legea supremă menționează că alianța între Mișcarea Forțelor Armate și partidele și organizațiile democratice „asigură dezvoltarea pașnică a procesului revoluționar", iar aceasta presupune, în domeniul economiei, „proprietatea colectivă asupra principalelor mijloace de producție". Definită în partea a doua a Constituției, organizarea economică a țării se bazează pe „dezvoltarea relațiilor de producție socialiste, prin naționalizarea principalelor mijloace de producție, a solului și a resurselor naturale", precum și pe „exercitarea puterii de către clasele muncitoare". Pentru realizarea acestor obiective, statului îi revin o serie de competențe prioritare, cum ar fi : dezvoltarea relațiilor economice cu toate popoarele lumii ; eliminarea și împiedicarea formării de monopoluri particulare, prin naționalizări sau prin alte mijloace ; realizarea reformei agrare; eliminarea progresivă a diferențelor sociale și economice între societatea rurală și societatea urbană; impulsionarea dezvoltării relațiilor de producție socialiste ; stimularea participării claselor muncitoare și a organizațiilor lor la definirea, controlul și înfăptuirea tuturor marilor măsuri economice și sociale. Se menționează, în acest context, că „toate naționalizările efectuate după 25 aprilie 1974 sînt cuceriri ireversibile ale claselor muncitoare".

În sfîrșit, partea a treia a Constituției (capitolul intitulat „Organizarea politică") consacră principiul separării și independenței puterilor în stat, stabilește modalități de alegere și atribuțiile președintelui Republicii, ale Consiliului Revoluției, Adunării Republicii și guvernului.

Unul dintre articolele care au fost cel mai mult discutate menționează, în mod explicit, posibilitatea revizuirii actualei Constituții numai în a doua legislatură a Adunării Republicii (adică după expirarea primului mandat, de patru ani, ce va fi obținut la 25 aprilie) și numai cu asentimentul a două treimi din totalul deputaților. În felul acesta, partidele care s-au pronunțat pentru menținerea unui cadru instituțional ferm după apropiatele alegeri legislative (inclusiv partidul comunist) au obținut cîștig de cauză. Pe de altă parte, în ciuda unor rezerve ale Centrului Democratic și Social (formațiune politică de dreapta), ale Partidului Popular Democratic și ale unor deputați socialiști — care ar fi dorit ca noii legi supreme să i se poată aduce unele modificări încă din prima legislatură a Adunării ce va fi constituită după alegerile de la 25 aprilie —, toate partidele s-au angajat să respecte și să înfăptuiască prevederile actului adoptat în urmă cu șase zile.

Promulgarea noii Constituții a marcat depășirea principalei etape preelectorale portugheze și intrarea în linie dreaptă a campaniei pentru apropiatele alegeri legislative. De altfel, în cursul nopții de sîmbătă spre duminică, aceasta a și început în mod oficial. Anterior, Consiliul Revoluției a adoptat un decret privind modalitățile de folosire a posturilor de radio și televiziune pentru campania electorală, iar premierul Jose Pinheiro de Azevedo a inițat o serie de consultări menite, în intenția sa, să ducă la păstrarea coeziunii actualului guvern de coaliție pe perioada care a mai rămas pînă la alegeri. Paralel, agențiile de presă menționează preocuparea deosebită a unor lideri militari și politici, inclusiv comandanți de regiuni militare, pentru păstrarea calmului în aceste zile și desfășurarea fără incidente a campaniei electorale, în toate zonele țării.

Ion Madoșa

BUENOS AIRES

Programe de reorganizare

Instalată la putere la 24 martie, conducerea militară argentiniană a făcut publice majoritatea soluțiilor pe care intenționează să le promoveze în vederea redresării țării.

Acționînd eșalonat, junta militară și-a precizat, în primul rînd, propriul statut. Ca organ suprem al națiunii pe o perioadă de trei ani, junta a stabilit că îi revin o serie de atribuții esențiale, printre care desemnarea președintelui țării, a membrilor Curții supreme și procurorului general, precum și supravegherea îndeplinirii obiectivelor de bază ale procesului reorganizării naționale. În absența Parlamentului, ea a preluat funcțiile acestuia, făcînd uz de una dintre ele, și anume dreptul de a declara starea de asediu.

Desemnarea noului președinte, în persoana generalului Jorge Videla, a fost urmată de rostirea, de către acesta, a primului mesaj către națiune. „Am ajuns la ora adevărului. Adresăm un apel poporului argentinian pentru ca acesta să-și exercite toate responsabilitățile", a declarat noul președinte. Jorge Videla a insistat asupra „dezorganizării grave de care suferă țara" și asupra faptului că „nu trebuie să se aștepte soluții imediate sau miracole". Intervenția armatei a fost „unica soluție" : „Am acționat cu moderare și ne-am asumat responsabilitățile după ce am dat guvernului avertismente numeroase și severe, urmărind a salva interesele esențiale ale națiunii". Noul șef al statului s-a referit îndelung la situația economică, a cărei restabilire se va realiza mai ales cu sprijinul sectorului particular și al capita-

lurilor străine, „fără ca acestea din urmă să aibă posibilitatea de a atenta la suveranitatea națională". Situația dificilă pe plan economic — a subliniat generalul Videla — se datorește „unei creșteri sugrumate de eșecurile din sectoarele critice ale economiei și a dependenței de străinătate în privința materiilor prime".

În ceea ce privește viața politică internă, noua conducere a dat asigurări că „procesul de renovare națională nu este îndreptat împotriva nici unui grup social sau partid politic", a căror funcționare — suspendată în prezent — va fi, în viitor, posibilă. Pentru a asigura liniștea internă, autoritățile își asumă dreptul de a interveni ori de cîte ori va fi nevoie, „combătînd delincvența și subversiunea, sub toate formele lor de manifestare". Pe plan internațional, generalul Videla a afirmat că Argentina va rămîne deschisă tuturor marilor curente de gîndire și va întreține relații prietenești cu toate țările lumii, îndeosebi cu națiunile sud-americane, fără să abandoneze nici unul din prerogativele independenței și suveranității sale naționale.

Problemele economice prezentînd prioritate au atras și primele măsuri concrete anunțate de guvern. Planul economic propus de ministrul Martinez de Hoz (una din personalitățile civile ale guvernului) vizează, în principal, crearea unei economii productive, care să evite condițiile de speculă. Se va încerca o reducere a deficitului bugetar, care se ridică la aproape trei milioane de dolari, și vor fi încurajate investițiile capitalului străin. Anunțînd că nu vor fi întreprinse măsuri drastice, întrucît orice acțiune prea bruscă în stadiul actual nu ar putea fi suportată de țară, Martinez de Hoz a arătat că se au în vedere trei obiective : reducerea cheltuielilor publice prin scăderea numărului funcționarilor administrativi și trecerea în proprietate particulară, parțială sau totală, a întreprinderilor naționalizate ; creșterea veniturilor din impozite, prin introducerea unor reforme în sistemul fiscal, considerat în prezent neadecvat și repartizat în mod inegal ; creșterea investițiilor productive, prin intermediul stimulării întreprinderilor particulare.

Guvernul a anunțat, de asemenea, reforma legii universitare, prin care se reduce autonomia universitară, sporindu-se, în schimb, atribuțiile ministerului de resort. Dispun de prioritate facultățile tehnice și cercetarea științifică. În universități au fost interzise orice fel de acțiuni de „agitație cu caracter politic sau sindical". Pe plan mai larg, național, se păstrează încă în vigoare interzicerea dreptului la grevă.

Știri din Argentina mai anunță, de asemenea, că au fost semnalate unele acte de violență în diverse regiuni ale țării, că s-a constituit primul „consiliu de război" pentru judecarea celor care se fac vinovați de acțiuni subversive și că Banca centrală a decis să blocheze sumele aflate pe numele Mariei Estela Martinez de Peron, ale unor foști miniștri, guvernatori de provincii și lideri peroniști.

Anca Voican

Harold Wilson și James Callaghan : o demisie neașteptată și un succesor previzibil

LONDRA

Opțiune pentru continuitate

Rezultatul celui de-al treilea și ultimului tur de scrutin de luni, 5 aprilie, a dovedit, printre altele, că previzibilul este o notă a stilului politicii laburiste. „Callaghan favorit" și „Callaghan la Downing Street" au fost aproape laitmotivele tuturor comentariilor ce au premers alegerea, cu 176 de voturi, a lui James Callaghan ca lider al partidului laburist și, implicit, desemnarea sa ca prim-ministru. Candidatul stîngii, Michael Foot, a obținut cu 39 de voturi mai puțin.

Opțiunea parlamentarilor laburiști pentru James Callaghan înseamnă, de fapt, în primul rînd o opțiune pentru continuitate. Promotor al tendinței moderate, noul premier al Marii Britanii este așteptat nu atît să realizeze reorientări ale politicii laburiste, cît să mențină coeziunea partidului în încercarea de soluționare a dificultăților de ordin economic și social ale țării. James Callaghan declara, el însuși : „Sarcina mea va fi să conduc un guvern unit și un partid unit".

Succesorul lui Harold Wilson la Downing Street este considerat ca unul din cei mai experimentați oameni politici britanici. Este întîiul prim-ministru al Marii Britanii care a ocupat toate cele trei portofolii ministeriale cheie : finanțele, internele și afacerile externe. Are vechi relații cu mișcarea sindicală, în rîndurile căreia și-a început, de altfel, cariera politică. A devenit membru al Partidului laburist, în 1931 și, după 1945, a fost ales în mod constant în Camera Comunelor, ca reprezentant al districtului Cardiff. În 1964 Harold Wilson îi încredințează portofoliul finanțelor, pe care îl abandonează trei ani mai tîrziu, după prima devalorizare a lirei sterline. Preia conducerea Ministerului de interne (1967—1970), perioadă în care situația din Irlanda de Nord a fost una din principalele sale preocupări. James Callaghan a fost, după 1974, șeful diplomației britanice, fiind, alături de Harold Wilson, unul din principalii coordonatori ai dificilei renegocieri a aderării Marii Britanii la Piața comună.

Subliniindu-se ideea continuității în conducerea laburistă, acest lucru este înțeles nu numai ca o menținere a unui anume stil, ci și ca o preluare a unor dosare politice și economice, în jurul cărora vor trebui să fie concentrate și prioritățile noului premier. În primul rînd, mandatul lui James Callaghan debutează într-un context dominat de căderea lirei sterline. Una din sarcinile sale urgente, apreciază observatorii, va fi, în planul economic, redarea încrederii în moneda britanică. Bugetul, definitivat luni, în ultima ședință de cabinet prezidată de Harold Wilson, și prezentat marți de Cancelarul Tezaurului, Denis Healey, a reafirmat strategia economică a guvernului laburist. Ea va fi axată pe lupta împotriva inflației (13,4 la sută în ultimele șase luni) și pe atenuarea șomajului (care afectează 5,3 la sută din populația activă). În prima sa cuvîntare televizată în calitate de prim-ministru, James Callaghan declara : „Dacă nu reușim să micșorăm inflația, nu vom reuși să cîștigăm niciodată bătălia contra șomajului". În plus, reducerea cheltuielilor publice și, paralel, a impozitelor, rămîn orientări ferme, deși controversate. Faptul că, imediat după alegerea sa, James Callaghan a anunțat că îl va menține pe Denis Healey în fruntea Ministerului finanțelor, sugerează intenția sa de a dezvolta principalele linii ale politicii economice laburiste promovate pînă acum. Proiectul limitării creșterii anuale a salariilor la șase lire pe săptămînă — ratificat de Confederația sindicatelor în toamna lui 1975, la Blackpool — va continua să fie, potrivit comentatorilor britanici, una din modalitățile de combatere a inflației. De aceea, păstrarea unei atmosfere de înțelegere cu sindicatele va fi și una din sarcinile noului prim-ministru. De altfel, Confederația sindicatelor (T.U.C.) a primit favorabil numirea lui James Callaghan în fruntea guvernului, arătînd, într-un comunicat publicat luni, că „o strînsă cooperare între guvern și sindicate este de o importanță capitală pentru relansarea economiei".

În fine, alte două dosare politice interne privesc criza nord-irlandeză, dominată de eșecul din februarie al Convenției însărcinată să găsească soluții acceptate de părțile în conflict ; și, pe de altă parte, calendarul și modalitățile unei reforme constituționale, în legătură cu care guvernul va prezenta în curînd un proiect.

Aceasta constituie, în ansamblu, problematica ce va marca mandatul noului titular la Downing Street. Ea va fi cu atît mai complexă, cu cît James Callaghan va trebui să pregătească țara pentru viitoarele alegeri generale. El a declarat că nu intenționează să le organizeze înainte de octombrie 1979, fapt aprobat de grupul parlamentar laburist, care a adoptat, în acest sens, o moțiune de încredere în noul lider și prim-ministru.

Marcel Negreanu

Contacte diplomatice

— Premierul iugoslav, Gemal Biedici, a efectuat o vizită oficială de trei zile la Tripoli ;

— În cadrul vizitei sale în Europa, președintele egiptean, Anwar Sadat, s-a oprit la Bonn, Paris și Roma, urmînd a sosi, apoi, la Belgrad și Viena ;

— La Luxemburg, reuniunea Consiliului European s-a desfășurat cu participarea șefilor de stat și de guvern ai țărilor Pieței comune ;

— Regele Hussein al Iordaniei a făcut o vizită la Washington ;

— Premierul Portugaliei, Pinheiro de Azevedo, s-a aflat în vizită oficială la Viena ;

— Efectuează o vizită la Moscova premierul suedez, Olof Palme ;

— Amir Abbas Hoveyda, primul ministru al Iranului, își încheie vizita în Arabia Saudită.

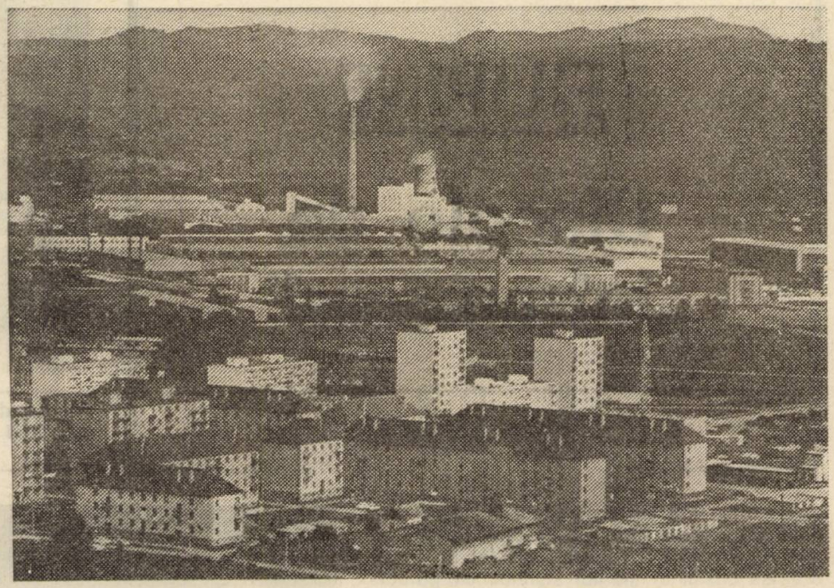

Ritmurile industrializării schimbă harta Cehoslovaciei: în imagine, orășelul Snina, din vestul Slovaciei, ai cărui locuitori erau, pînă nu de mult, săteni

R. S. CEHOSLOVACĂ

Moment de bilanț și de proiecte îndrăznețe

Corespondență de la Constantin Prisăcaru

„Cu ce realizări întîmpinați cel de-al XV-lea Congres al Partidului Comunist din Cehoslovacia și contribuiți la dezvoltarea întregii noastre societăți ?“ — este rubrica permanentă a presei centrale cehoslovace care, de mai multe luni, polarizează atenția cititorilor. Pentru că, drept răspuns la această întrebare, sînt comunicate cele mai semnificative succese pe care clasa muncitoare, țărănimea cooperatistă, intelectualitatea, întregul popor întîmpină marele eveniment din viața țării.

Startul pentru etapa de pregătire a forumului comuniștilor cehoslovaci a fost marcat de publicarea, la jumătatea lunii noiembrie a anului trecut, a Scrisorii Comitetului Central al P.C. din Cehoslovacia, adresată organelor și organizațiilor de partid, tuturor comuniștilor pentru pregătirea celui de-al XV-lea Congres. Ea este considerată a fi un autentic manifest, care reliefează tot ceea ce s-a înfăptuit mai de preț în ultimii cinci ani în viața economică și social-politică a țării și, totodată, evidențiază marile sarcini de viitor pe care partidul comuniștilor cehoslovaci le propune spre înfăptuire pînă la sfîrșitul acestui deceniu.

O sintetică și concretă imagine a evoluției societății socialiste cehoslovace în următorii cinci ani oferă și un alt important document — „Proiectul de directive pentru dezvoltarea economică și socială a Republicii Socialiste Cehoslovace în anii 1976—1980“, document ce a fost dat publicității la sfîrșitul lunii februarie a acestui an. Se înfățișează, în acest document, atît izbînzile obținute pe parcursul cincinalului de curînd încheiat, cît și direcțiile și dimensiunile eforturilor ce urmează să fie depuse de întregul popor, în perioada următorilor cinci ani. Se precizează, astfel, că, în perioada 1971—1975, producția globală industrială a sporit — comparativ cu perioada anterioară — cu 38 la sută, cea agricolă cu 14 la sută ; în economia națională au fost investite 606 miliarde coroane, din care 232 miliarde pentru dotări tehnice ; volumul schimburilor comerciale externe a fost cu 44 la sută mai mare. În cele două republici surori — Republica Socialistă Cehă și Republica Socialistă Slovacă — au fost construite și date în folosință 500 000 locuințe. În ce privește sarcinile fixate pentru actualul plan cincinal, amintim doar următorii indicatori de bază, cuprinși în documentul amintit : pînă în 1980, venitul național urmează să crească, față de realizările anului 1975, cu 27—29 la sută, volumul producției industriale, cu 32—34 la sută, iar al celei agricole, cu 14—15 la sută.

Proiectul de directive a stat la baza dezbaterilor ce au avut loc, în ultimul timp, atît în conferințele raionale și orășenești ale partidului, cît și în cele regionale și ale municipiilor Praga și Bratislava, cu care s-a încheiat, practic, perioada pregătirilor pentru Congres. Într-un consens unanim, conferințele organelor locale ale partidului au evidențiat caracterul realist și, în același timp, deosebit de exigent al programului economic și social propus de Partidul Comunist din Cehoslovacia, pentru perioada următorilor cinci ani. Mărturie stă și faptul că, din primele săptămîni de după apariție, el a declanșat o amplă mișcare creatoare, de găsire a noi posibilități de sporire a producției și productivității muncii, fără cheltuieli bugetare suplimentare și fără creșterea efectivului salariaților.

Primul exemplu l-au dat minerii din bazinul carbonifer Ostrava-Karvina — detașament al clasei muncitoare cehoslovace respectat și apreciat pentru trecutul său revoluționar și pentru contribuția esențială adusă, în anii de după eliberare, la înflorirea patriei socialiste. Îndemnul la sporirea efortului, pentru mai mult și mai bine, a fost lansat într-o formulă simplă, dar menită să pună în mișcare mari energii : „Depășește-te pe tine însuți cu mijloace tehnice noi, mai ieftine și mai bune !“ Această chemare s-a transformat, în scurt timp, în cea mai largă inițiativă cunoscută pînă acum în economia țării. Esența ei constă în faptul că nu are în vedere obținerea unor rezultate globale — pe ramuri, regiuni, întreprinderi —, ci constituie un stimulent pentru fiecare lucrător, îndemnîndu-l să aprecieze singur dacă ceea ce a realizat astăzi va fi satisfăcător mîine și, deci, să gîndească permanent prin ce mijloace ar putea să obțină, de la o etapă la alta, o producție sporită, mai ieftină și de calitate superioară.

În această atmosferă de emulație creatoare ce precede Congresul, capitala —, important centru economic în care se realizează 12 procente din întreaga producție industrială a țării — a lansat, la rîndul ei, chemarea : „Să obținem o eficiență înaltă prin împletirea strînsă a științei cu practica !“ Scopul propus corespunde uneia dintre preocupările centrale ale planului cincinal în curs : dezvoltarea în ritm accelerat a științei și tehnicii naționale.

La fel de prețioasă și, de asemenea, larg îmbrățișată este inițiativa pornită de colectivul celei mai mari unități petrochimice a țării — „Slovnaft“, din Bratislava —, inițiativă privind economisirea combustibilului și energiei electrice, folosirea pe scară din ce în ce mai largă a materiilor prime și materialelor din resurse naționale. Autorii ei au pornit de la constatarea că, în momentul de față, Cehoslovacia face eforturi neîntrerupte pentru a-și echilibra balanța de combustibil și energie. Extinderea inițiativei petrochimiștilor bratislăveni este apreciată de extremă importanță în situația actuală a economiei cehoslovace.

Dar, pot fi enumerate multe asemenea inițiative muncitorești, care au fost lansate și dezvoltate cu un avînt sporit acum, în preajma importantului eveniment. Trăsătura lor comună constă în faptul că toate, în felul lor, oglindesc voința și idealurile unui popor care, sub steagul partidului comunist, este hotărît să dea noi dimensiuni realizărilor de pînă acum, să-și înalțe țara pe noi culmi de progres și civilizație.

REPORTAJ PE GLOB

FILIPINE

Dincolo de „Intramuros“

Victor Stamate

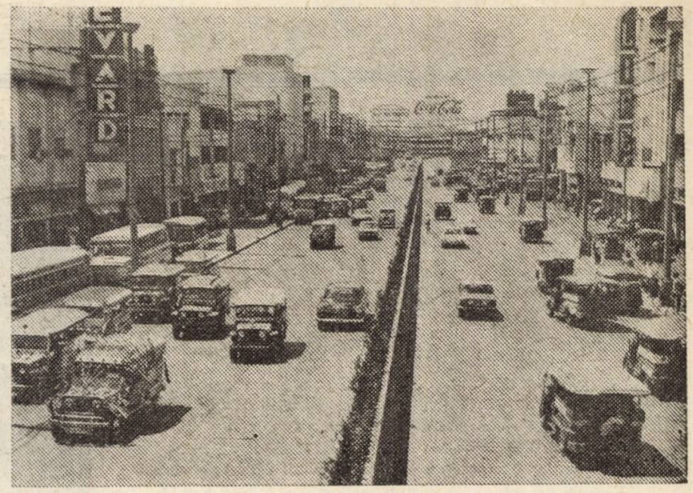

Bulevardul Quezon din Manila — una din principalele artere ale capitalei filipineze, găzduind clădiri ale marilor instituții și cercuri de afaceri

Un arhipelag cu peste șapte mii de insule, foarte apropiate între ele, învăluit în căldura veșnică a soarelui tropical, scăldat în albastrul de cristal al mărilor sudului, un paradis vegetal dominat de verdele aprins al pădurilor de esențe tari, al plantațiilor de cocotieri și al lanurilor de orez, o faună bogată cu mii de specii exotice — iată pe scurt mediul ambiant, ce încîntă ochiul vizitatorului, în care s-a format din cele mai vechi timpuri poporul tagalilor, înaintașii vrednici ai poporului filipinez de azi. Dar, pe cît de darnică a fost natura cu acest popor, oferindu-i cu generozitate darurile pămîntului său, bogăția apelor care îl înconjoară, pe atît de vitrege au fost condițiile istorice în care el a trebuit să trăiască, să supraviețuiască.

Călătorul care descinde la Manila, capitala Filipinelor, este atras mai întîi de acea parte veche a orașului denumită **Intramuros,** dominată de zidurile groase de apărare, cu catedrala San Augustin, cu străzi înguste, cu clădiri în stilul arhitecturii coloniale de epocă, cu vestigiile fortăreței Santiago, dîndu-i senzația, pe moment, că se află într-unul din vechile cartiere din Havana, Bogota sau Lima. Toate aceste vestigii amintesc de o epocă tristă din istoria Filipinelor, epoca stăpînirii coloniale, ce cuprinde o perioadă de peste trei secole. Valul conchistadorilor de la începutul secolului al XVI-lea, îndreptat îndeobște spre „lumea nouă“, a Americilor, a cuprins și acest arhipelag din sud-estul Asiei, pe care spaniolii aveau să-l boteze, după numele lui Filip al II-lea, **Archipelago de las Filipinas.**

Ceea ce surprinde, cel mai mult, pe vizitatori (în special pe cei care au călătorit și în America Latină) este faptul că filipinezii, deși au suportat cu aproape un secol mai mult dominația spaniolilor, nu s-au transformat într-o națiune neo-latină, așa cum s-a întîmplat cu popoarele de la sud de Rio Grande. Este ușor să constați azi că de la spanioli au rămas în Filipine doar unele vestigii arhitecturale, o bună parte din denumirile geografice, a numelor de familie și de botez, denumirea zilelor săptămînii, precum și unele influențe în artă și muzică. Înfățișarea filipinezilor, de rasă malayezâ, nu prezintă, însă, acele aspecte de metisaj, atît de frecvente în America Latină, excelînd prin exemplare, mai ales feminine, de o rară frumusețe. Cunoscîndu-i pe filipinezi, îți poți da seama că reușita lor în a-și păstra timp de secole propria lor identitate nu a stat nici în mărinimia stăpînitorilor, nici în abilitatea diplomatică, ci în tăria acestui popor care a opus o rezistență necruțătoare față de ocupanți.

Dacă în „lumea nouă“ conchistadorii au reușit să treacă prin foc și sabie vechile popoare băștinașe — aztecii, incașii, araucanii, siboneii, taynos etc. — unele din ele fiind exterminate în întregime, în arhipelagul filipinez tagalii au rezistat eroic, păstrîndu-și ființa

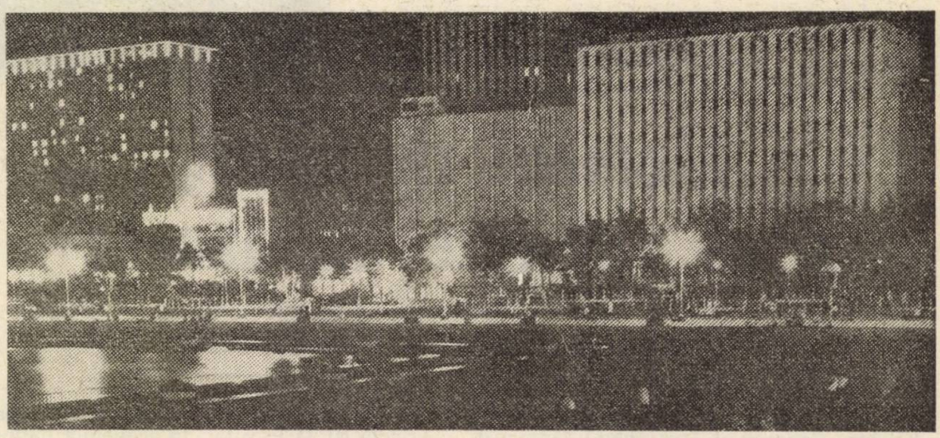

Rizal Park

națională, limba (tagalog), obiceiurile, cultura străveche, modul de a fi și de a gîndi. Chiar marele navigator Magellan, descoperitorul Arhipelagului Filipinez în anul 1521 și unul din căpitanii vestiți ai **Armadei Invicibile,** a plătit cu viața încercarea sa temerară de a-i supune prin forță pe băștinașii din mica insulă Mactan din centrul arhipelagului. Singura reușită a conchistadorilor în Filipine a fost aceea de a-i obliga pe tagalii din nordul și centrul arhipelagului să se convertească la catolicism. Partea de sud a arhipelagului, în special Mindanao, unde populația adoptase încă din secolul al IX-lea religia islamică, a opus o rezistență înverșunată spaniolilor, reușind să-și păstreze nu numai religia, dar și formele de organizare socială și administrativă (sultanatele).

Poporul filipinez de azi are toate motivele să se mîndrească cu trecutul său de luptă, atît împotriva colonialismului, cît și împotriva neocolonialismului. După scuturarea jugului colonial spaniol, în 1898, filipinezii nu au putut să se bucure de independență. În acel an, Filipinele au fost ocupate de trupele americane, devenind o semicolonie a Statelor Unite. În anii 1941—1945, Filipinele au fost ocupate de trupele japoneze. În toată această perioadă, filipinezii au dus o luptă neîntreruptă, plină de sacrificii, pentru obținerea independenței, proclamată la 4 iulie 1946.

Secolele de asuprire colonială și deceniile de dominație neocolonială au lăsat urme grele : o economie înapoiată bazată în special pe agricultură, pe exploatarea lemnului și a unor bogății minerale, o rată ridicată de analfabetism, mortalitate infantilă, șomaj și alte plăgi sociale. În perioada războiului rece, atît dezvoltarea economică a țării, cît și orientarea politicii sale externe au fost afectate de o serie de ingerințe din afară. Țara resimțea tot mai mult nevoia unor schimbări politice care să-i asigure condițiile unei dezvoltări economico-sociale de sine stătătoare, o prezență demnă și activă în viața internațională, o deschidere largă către toate țările lumii.

În afirmarea propriei identități

Un moment important în viața Filipinelor l-a constituit — și acest lucru îl atestă în mod evident anii care au trecut — venirea în fruntea statului, în 1965, a președintelui Ferdinand Marcos.

Această perioadă s-a caracterizat pe plan intern printr-un ansamblu de măsuri vizînd dezvoltarea agriculturii, crearea unui puternic sector industrial, o valorificare eficientă, atît a bogățiilor naturale, cît și a potențialului uman de care dispune țara. În același timp, au fost inițiate măsuri și în direcția dezvoltării învățămîntului de toate gradele, îmbunătățirea asistenței medicale, încurajarea cercetării științifice, a creației cultural-artistice.

În ultimii ani, acest ansamblu de măsuri a căpătat un caracter unitar, fiind cunoscut sub numele de „Programul noii societăți“, program elaborat sub îndrumarea directă a președintelui Marcos, program care pornește de la condițiile concrete, specifice ale Filipinelor. Un obiectiv definitoriu al acestui program îl constituie creșterea anuală cu 10 la sută a venitului național.

Pe plan extern, programul guvernului a fost marcat printr-o accentuată afirmare a propriei identități, printr-o deschidere largă către toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială, în special către țările în curs de dezvoltare. Recenta reuniune a reprezentanților țărilor membre ale „Grupului celor 77“, reuniune pe care Manila a avut onoarea să o găzduiască, a arătat, între altele, interesul major manifestat de Filipine față de instaurarea

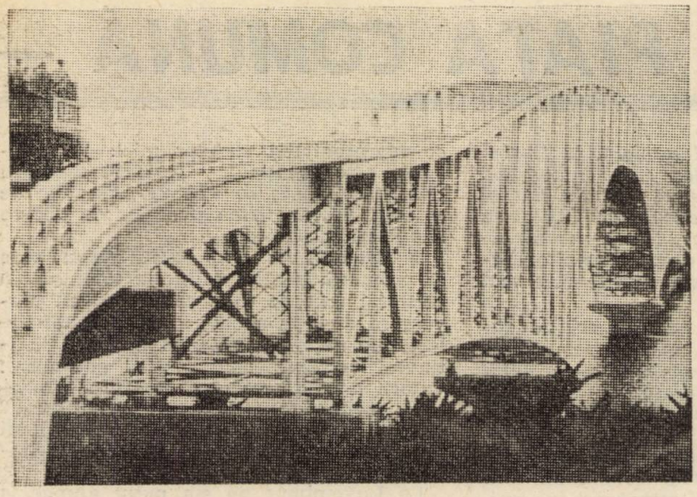

Podul Marcos — o expresie a luptei omului împotriva izolării naturale dintre insulele țării

Vestigii ale arhitecturii spaniole din epoca colonială

Formarea tinerelor cadre pentru industrie este o condiție a reușitei bătăliei pentru dezvoltare a Filipinelor

unei noi ordini economice internaționale, față de dezvoltarea, pe o bază echitabilă și reciproc-avantajoasă, a relațiilor economice și de cooperare între țările în curs de dezvoltare.

În spiritul acestei politici înnoitoare, se înscriu și relațiile de prietenie și colaborare dintre Filipine și România, relații care cunosc o dezvoltare mereu ascendentă.

Un eveniment cu profunde semnificații în evoluția raporturilor româno-filipineze l-au constituit vizita de importanță istorică făcută în aprilie anul trecut, în Filipine, de președintele Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu, convorbirile fructuoase cu președintele Ferdinand Marcos, documentele semnate cu acel prilej de către cei doi șefi de stat — Declarația solemnă comună româno-filipineză, Acordul de bază de cooperare economică, Acordul comercial și Acordul de colaborare tehnică — care au creat o bază trainică, de largă perspectivă și un conținut superior ansamblului relațiilor dintre cele două țări.

Și este un motiv de satisfacție să constatăm — la un an de la această vizită de o importanță deosebită pentru evoluția relațiilor româno-filipineze — că, în spiritul documentelor semnate la Manila, s-au concretizat numeroase acțiuni de cooperare economică și tehnico-științifică, precum și în alte domenii, inclusiv pe plan internațional, că schimburile de valori materiale și spirituale dintre România și Filipine, ca și schimburile de delegații s-au intensificat în interesul și spre binele ambelor țări și popoare, al cauzei păcii, înțelegerii și cooperării internaționale.

Rezultate meritorii

In timpul vizitei pe care am făcut-o în Filipine am putut constata eforturile, ca și realizările remarcabile ale poporului filipinez pe calea dezvoltării economico-sociale a țării, a înfloririi artei, științei și culturii. Toate aceste realizări, mi-au spus interlocutorii filipinezi, au ca punct de plecare Planul de patru ani (1974—1977), plan care, pentru prima oară în istoria țării, prevede la capitolul investiții suma de 38,5 miliarde pesos (aproximativ 5,5 miliarde dolari), investiții care se realizează cu succes. Cea mai mare parte a investițiilor este îndreptată spre agricultură, în prezent principalul sector al economiei naționale. Concomitent, a fost pusă în aplicare legea reformei agrare, în baza căreia circa un milion de țărani au primit peste 2 milioane hectare de pămînt arabil ; au fost puse, de asemenea, bazele unei puternice activități cooperatiste în sectorul agricol, cuprinzînd peste 600 000 de țărani. Au fost realizate, de asemenea, numeroase lucrări funciare, în special de irigații, care au dus la creșterea considerabilă a principalelor producții agricole ale țării — orez, ulei de cocos (Filipinele ocupă primul loc în exportul mondial de ulei de cocos), copra, zahăr din trestie (circa 1 200 000 tone la export), tutun, bumbac, fructe tropicale. O creștere impresionantă a fost realizată în sectorul piscicol, producția anuală de pește fiind, în prezent, de 1,3 milioane tone față de 550 mii tone în 1965.

O atenție deosebită este acordată industriei — sector vitregit vreme îndelungată. Pentru prima oară a luat ființă în Filipine, în peninsula Bataan, o zonă industrială modernă cuprinzînd uzine de asamblare de autovehicule, fabrici de echipament electric și electronic, șantiere navale de construcție și reparații, fabrici textile, de mobilă etc., pe o suprafață de 1 600 hectare. Investiții importante s-au făcut și în industria extractivă (cupru, nichel, fier), precum și în explorarea terenurilor petrolifere.

Ținînd seama de creșterea rapidă a populației (de la 38 milioane în 1970, la 42,5 milioane în 1975), guvernul filipinez a stabilit un plan de creare anuală a 400 mii de noi locuri de muncă în toate sectoarele de activitate. Guvernul este preocupat, de asemenea, de dezvoltarea armonioasă a tuturor regiunilor țării, o atenție deosebită acordîndu-se zonelor din sud — Mindanao, Basilan etc.

O problemă importantă pentru Filipine o constituie realizarea unor căi rutiere de legătură între o serie de insule ale arhipelagului, distanța dintre aceste insule fiind relativ mică, la fel ca și adîncimea strîmtorilor. Pînă în prezent, au fost construite marele pod „Ferdinand Marcos" (care leagă insulele Leyte și Samar), precum și un pod care leagă insulele Cebu și Mactan, costul acestor lucrări fiind de aproape 400 milioane pesos.

În spiritul celor mai bune tradiții ale artei naționale

Imaginea acestei țări în plină dezvoltare nu poate fi despărțită de marile realizări în domeniul culturii, artei și învățămîntului. Muzica, dansul, pictura, sculptura fac parte din viața însăși a filipinezilor. În spiritul celor mai bune tradiții ale artei populare, pe care filipinezii au știut să le păstreze și să le îmbogățească mereu cu noi valori autentice, în toate zonele țării își desfășoară activitatea zeci de mii de artiști amatori ale căror opere, în special în domeniul sculpturii și picturii, pot sta cu cinste alături de cele ale unor mari maeștri. Din rîndul acestora s-au ridicat spre culmi nebănuite de perfecțiune artistică pictorii : Carlos V. Francisco — un adevărat Diego Rivera al Filipinelor — ale cărui pînze înfățișează atît epopeea națională a poporului său, cît și marile frumuseți ale țării, Dominador Castaneda, excelent peisagist al pămîntului natal, Cesar Legaspi, portretist de mare finețe, autor al unor minunate pînze care înfățișează scene din viața și munca țăranilor și muncitorilor filipinezi.

Atenția și grija autorităților față de dezvoltarea artei și culturii naționale își găsesc expresia în înălțarea mărețului edificiu al Palatului culturii din Manila — adevărată capodoperă arhitectonică realizată de filipinezul Leandro Locsin — edificiu care adăpostește, în afară de săli de spectacol, un muzeu de artă, galerii de pictură națională și universală, o școală de teatru și balet. Aici, la Palatul culturii, am avut fericitul prilej să ascult un concert oferit de „Pangkat Kawayan", o orchestră cu instrumente numai din bambus, și să văd spectacolele, de o rară frumusețe, ale ansamblului de dansuri populare „Bayanihan".

Iată, pe scurt, cîteva notații despre Filipine și poporul filipinez, care, astăzi, la fel ca și în trecut, își afirmă propria sa identitate, muncind fără preget pentru înflorirea economică și socială a patriei, îmbogățind cu noi valori străvechiul patrimoniu al artei și culturii sale naționale.

„Nu am reuşit să adoptăm un text comun" — declara, dezamăgit, la finalul reuniunii Consiliului vest-european, primul ministru al Belgiei, Leo Tindemans. Este pentru prima oară în istoria acestei instituţii cînd cei nouă şefi de stat şi guvern nu izbutesc să se pună de acord în elaborarea unui document. Întîlnirea de la Luxemburg nu îngăduia pronosticuri prea optimiste. Dar, la momentul bilanţului, se constată un impas de proporţii ce depăşesc chiar viziunile multor pesimişti („eşecul Consiliului vest-european a mers dincolo de prevederile cele mai pesimiste" — scria „Messaggero").

Convulsiile monetare, dificultăţile financiare, profundele neînţelegeri de natură politică au afectat raporturile dintre „cei nouă" şi au împins pe o linie moartă proiecte ambiţioase. Cele 12 ore de discuţii de la Luxemburg n-au putut modifica o realitate complexă. „Europa ((occidentală) este blocată" — proclamă „L'Aurore". „Eşec complet" — constată „Avanti", în timp ce „Daily Telegraph" semnalează „un fiasco".

Deocamdată, s-a decis o amînare a dezbaterii de fond a unor probleme esenţiale ale construcţiei vest-europene. Peste cîteva luni, proiectele vor reveni la masa tratativelor. Pînă atunci, căutarea soluţiilor şi a căilor unui compromis va continua. Oricum ar fi, pînă atunci, trebuie să înregistrăm ceea ce scria „France Presse" : „Nimic nu poate masca eşecul Consiliului vest-european de la Luxemburg".

Impasul „concertării politice"

Paşi pe nisip. Puţini, mărunţi. Dar urmele unor asemenea paşi se şterg repede. O revistă pariziană scria, cu o doză de scepticism nedisimulat, că iniţiativele privind relansarea Europei „celor nouă" se pierd, fatalmente, în nisip. La sfîrşitul reuniunii de la Luxemburg, afirmaţia revistei pare greu de contrazis. Nisipurile şovăielii şi ale dezacordurilor reapăruseră, chiar dacă declaraţiile finale, în faţa microfoanelor pregătite de reporteri, reluau fraze optimiste, iar zîmbete luminau feţele ostenite ale participanţilor atunci cînd camerele de luat vederi ale televiziunii şi-au făcut apariţia. Formulări de rutină au încercat să acopere inconsistenţa rezultatelor. În fapt, pe plan politic, „cei nouă" au reuşit să se pună de acord doar în legătură cu... Rhodesia. În privinţa dosarelor voluminoase ce le-au fost pregătite, ei au preferat să amîne decizia. Exact ceea ce a dorit să evite Gaston Thorn, preşedintele în exerciţiu al Consiliului vest-european, care mărturisea într-un interviu acordat în ajunul reuniunii, că n-ar fi de dorit să se ajungă la elaborarea unui raport asupra... „raportului Tindemans".

Problemele construcţiei politice ale edificiului vest-european s-au dovedit a fi cel puţin la fel de dificile ca şi acelea monetare. Dezordinea financiară, tulburările cronice de pe pieţele bancare n-au făcut decît să alimenteze contradicţii din ce în ce mai greu de depăşit. Chiar dacă exponenţii statelor membre afirmă, constant, interesul pentru adîncirea cooperării comunitare, C.E.E. cunoaşte, periodic, seisme de diferite grade. Progresele sînt, de obicei, lente, extrem de lente şi palide faţă de proiectele ambiţioase. Desigur, André Fontaine dovedea în „Le Monde" destulă duritate cînd scria că din „marele vis al anilor '50" n-a mai rămas, în prezent, decît o caricatură. Oricum, însă, avea dreptate amintind „maşinăria greoaie" de la Bruxelles care funcţionează în gol, epuizîndu-şi energia în şedinţe-maraton.

Iniţial, „cei nouă" trebuiau să examineze prioritar dosarele politice. Avatarurile „şarpelui monetar" au împins pe un plan secund aceste dosare. Despre ce este vorba ? În esenţă, „raportul Tindemans" îşi propune să asigure Pieţei comune „o singură voce" în concertul internaţional. Această „voce" ar trebui să se facă auzită atît în materie de politică externă, cît şi în domeniul militar. Modalitatea de a obţine o singură poziţie a „celor nouă" se bazează, în viziunea autorului propunerilor aflate în discuţie, pe votul majoritar. Ceea ce este, însă, valabil într-o instanţă naţională nu se poate aplica pe plan internaţional decît cu riscul abdicării de la principiile suveranităţii fiecărui stat. Formulele supranaţionale, inclusiv acelea deghizate, presupun pericole incontestabile pentru exercitarea atributelor firesti ale statelor, pentru dreptul fiecărei naţiuni de a-şi decide singură, în cunoştinţă de cauză, căile dezvoltării. Ideea unui „directorat", pusă în circulaţie în acelaşi context, agravează îngrijorările. În ultimă instanţă, ea instituţionalizează inegalitatea, puterea de decizie a unui grup restrîns de state. Reticenţele provocate par, cel puţin pentru moment, să fi pus în umbră iniţiativa.

În construcţia propusă de Tindemans, un rol important revine „parlamentului" vest-european, ale cărui atribuţii ar urma să se extindă, renunţîndu-se la actuala formulă a unei adunări cu prerogative mai mult simbolice. „Parlamentul" vest-european ar trebui să fie ales direct, fiind fixată şi o scadenţă pentru acest scrutin : 1978. Aparent, faţă de ideea alegerii directe a acestui organism nu există, la nivelul guvernelor „celor nouă", opoziţii, ci doar rezerve. Dacă, în general, principiul pare acceptat, deosebirile de păreri intervin în mai multe probleme :

1) Numărul mandatelor în „parlamentul" vest-european. Actualul „parlament" are 198 membri. Proiectul elaborat în cadrul său prevede o creştere pînă la 355 mandate. Franţa propune 284 deputaţi. Există şi un proiect irlandez, care vizează o mărire mai substanţială a efectivelor instituţiei parlamentare a C.E.E. : 384 membri (vezi „Lumea" nr. 7/1976).

2) Repartizarea mandatelor. Aplicarea strictă a sistemului proporţional va reduce reprezentarea statelor mici. Controversa este esenţială, deoarece membrii „mici" ai C.E.E. se văd în primejdie de a nu-şi putea afirma punctele de vedere şi a le apăra eficient.

3) Sistemul electoral. Există glasuri care se pronunţă pentru definirea unui sistem electoral unic, în timp ce alte opinii converg în direcţia păstrării specificităţii electorale naţionale chiar şi în cazul scrutinului vest-european. Încă o problemă : viitorii deputaţi vor trebui să fie obligatoriu membri ai parlamentelor naţionale? Danezii insistă în acest sens. Partenerii lor nu cred în necesitatea cumulării mandatelor.

La Luxemburg nu s-a putut ajunge la o formulă acceptabilă pentru toate guvernele. Franţa a propus să se efectueze alegeri directe în 1978 pentru „parlamentul" vest-european, păstrîndu-se, însă, actualul cadru : numărul de deputaţi, repartiţia mandatelor, atribuţii etc. Relatările din Luxemburg relevă faptul că proiectul francez, calificat de Gaston Thorn drept „o anumită surpriză", n-a întrunit adeziunea tuturor celorlalţi participanţi (în mod deosebit a Angliei şi Italiei). Refuzul britanic se întemeiază pe faptul că Scoţia şi Ţara Galilor ar fi subreprezentate, iar Italia şi-a afirmat temerea că partidele mici (cum ar fi cel republican) ar fi lipsite de şansa de a dobîndi mandate. În ultimă instanţă, nu s-a decis nimic altceva decît că alegerile vest-europene vor avea loc, totuşi, în 1978 (premierul olandez nu-şi camufla scepticismul). Controversele au fost transferate spre soluţionare miniştrilor de externe. Compromisul care s-a dovedit imposibil la nivelul şefilor de stat şi guvern se va putea realiza în jurul mesei la care se vor aşeza conducătorii departamentelor diplomatice ? Totalitatea dosarelor politice au fost încredinţate miniştrilor de externe. Inclusiv soarta faimosului raport Tindemans. Pînă la sfîrşitul acestui an, va trebui să se ajungă la o hotărîre. N-a fost nimic surprinzător. Într-un comentariu al agenţiei „France Presse", semnat de Jean Burner, se aprecia, cu cîteva zile înainte de reuniunea Consiliului vest-european, că acesta, „fără îndoială, nu va lua nici o decizie definitivă". Ceea ce s-a şi întîmplat...

Imobilismul dezvăluit la Luxemburg („L'Aurore" scria că acest consiliu vest-european „este ameninţat de asfixiere") trebuie pus în corelaţie directă cu situaţiile de fapt („Le Figaro" se referea, de altfel, la „Europa realităţilor"). Dificultăţile provin din imposibilitatea de a concilia proiectele bazate pe supranaţionalitate cu interesele specifice ale fiecărui stat. „Naţiunea nu este un fenomen depăşit" — spunea Pierre Juquin, deputat de Essonne, membru al C.C. al P.C. Francez, într-un interviu acordat revistei „Le Nouvel Observateur". Iar Michel Debré, fost prim-ministru, declara în faţa parlamentarilor gaulliştii că nu se poate omite faptul că „Europa (Pieţei comune — n.r.) este constituită din naţiuni", respingînd „orice mecanism, care, direct sau indirect, duce la diminuarea patriotismului", văzînd în acest mecanism un pericol „mortal". Este o reluare a ideii lui Debré, exprimată într-un articol din „Le Monde", în care se afirma că formulele de construcţie vest-europeană propuse de Tindemans pot fi „o lovitură fatală dată identităţii naţionale". De altfel, James Callaghan, vorbind în Camera Comunelor, a precizat că proiectele C.E.E. nu trebuie să ducă la „sacrificarea identităţii naţionale".

Eugeniu Obreja

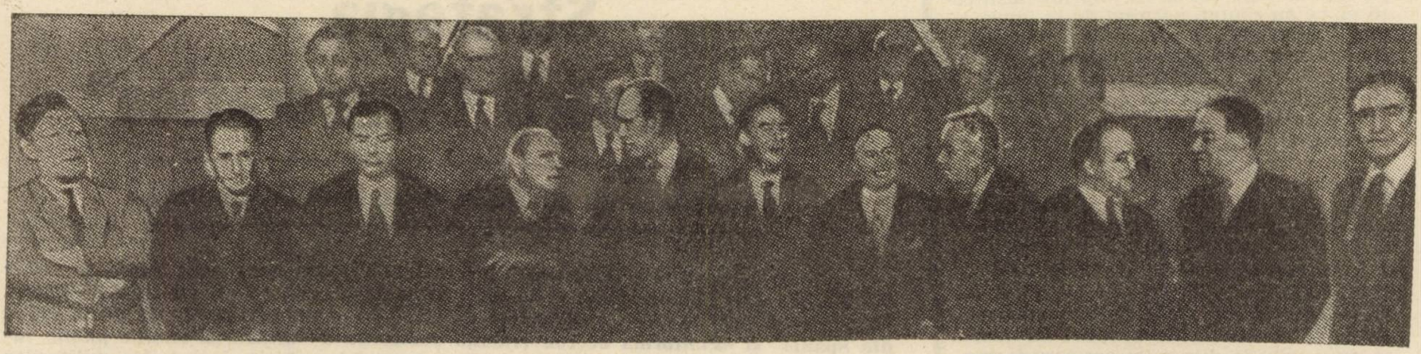

Luxemburg. Participanţii la reuniunea la nivel înalt a Pieţei comune

Abdicarea de la „uniunea economică şi monetară"

Eşecul de la Luxemburg confirmă că organizaţia vest-europeană traversează, în prezent, numeroase dificultăţi şi incertitudini atît politice cît şi economice. Sînt înregistrate nu numai stagnări şi retractări în planul obiectivelor preconizate (cum ar fi, de pildă, uniunea economică şi monetară sau politica energetică comună), ci şi reculuri de la obiective considerate împlinite.

Realizarea, în linii mari, — după îndelungi ezitări, nenumărate amînări şi puternice controverse — , a obiectivelor preconizate într-o primă fază (uniunea vamală, politica agricolă comună şi armonizarea sistemelor fiscale) a alimentat încercările arhitecţilor Pieţei comune de a accelera procesul preconizatei „unificări" economice. Deviza „aprofundarea construcţiei vest-europene" a căpătat un contur mai concret în formularea obiectivului constituirii, pînă în 1980, a unei uniuni economice şi monetare a Pieţei comune, uniune considerată a reprezenta piesa de bază a preocupărilor în cadrul organizaţiei în perioada următoare şi ale cărei prevederi limită sînt : „crearea unei zone în interiorul căreia forţa de muncă, bunurile, serviciile şi capitalurile să circule liber, fără distorsiuni concurenţiale" ; „formarea unui ansamblu monetar individualizat în cadrul sistemului internaţional, caracterizat prin convertibilitatea totală şi ireversibilă a monedelor, eliminarea marjelor de fluctuaţie a cursurilor de schimb, fixarea ireversibilă a raporturilor între parităţile monetare, condiţii indispensabile creării unei monede unice şi comportînd existenţa unei organizaţii comunitare a băncilor centrale" ; „în final, luarea de decizii de politică economică la nivel comunitar şi investirea, în acest sens, a intituţiilor comunitare cu puterile necesare".

Prin prevederile menţionate, uniunea economică şi monetară a reprezentat o reiterare, în forme mult mai articulate, a încercărilor de introducere în cadrul Pieţei comune a unor tendinţe şi mecanisme de natură suprastatală. Şi nu întîmplător — în condiţiile permanentei determinări a statelor membre de a-şi prezerva identitatea, de a-şi promova propriile interese, precum şi de a nu-şi transfera prerogativele de decizie unor organisme supranaţionale —, proiectata transpunere în fapt a uniunii economice şi monetare a eşuat încă dintr-o fază incipientă.

Principalul obiectiv al primei etape a uniunii economice şi monetare l-a constituit realizarea unei progresive „armonizări monetare", la care ar fi urmat să contribuie „legarea mai strînsă, una de alta, a monedelor ţărilor membre, prin reducerea marjelor de fluctuaţie a cursurilor valutare", „intervenţia autorităţilor pe pieţele de schimb, pentru menţinerea cursurilor monedelor în limitele prevăzute", „corelarea politicilor bugetare, monetare şi de credit", „adoptarea unei poziţii comune în relaţiile valutare internaţionale". Şarpele monetar a fost conceput ca mecanismul prin intermediul căruia să se înfăptuiască practic acest obiectiv (întrucît reprezenta o formulă de legare mai strînsă între ele a monedelor C.E.E., într-o perioadă de instabilitate generală a cursurilor valutare), iar funcţionarea acestuia urma să reflecte tocmai înaintarea pe calea „armonizării monetare". Realităţile sînt cunoscute. Nu mult după crearea mecanismului respectiv, el a fost părăsit de trei din monedele Pieţei comune, cea mai notabilă abdicare fiind cea a lirei sterline. Ulterior, mecanismul a fost abandonat şi de francul francez şi, după o scurtă revenire, acesta s-a desprins din nou de şarpele monetar. Ca şi în cazul crizei energetice, nici o ţară a Pieţei comune nu a pregetat, în condiţiile perturbaţiilor monetare, să ia măsurile pe care le-a considerat corespunzătoare propriilor interese, neadmiţînd să-şi plaseze aceste interese într-un raport de subordonare faţă de cele ale partenerilor sau faţă de cele pretinse „comune". Marea Britanie şi Franţa n-au acceptat să-şi consume rezervele valutare pentru a-şi păstra monedele în şarpele monetar şi, deci, pentru a menţine intact acest mecanism, iar R.F.G. — aşa cum a declarat răspicat, de altfel, şi cu ocazia recentului Consiliu al C.E.E. — s-a opus ferm ideii de a-şi compromite competitivitatea mărfurilor proprii, printr-o eventuală revalorizare a monedei, numai pentru a salva integritatea şarpelui monetar.

Şi nici una din ţările Pieţei comune nu a fost de acord să procedeze altfel, deşi implicaţiile nu se opreau la graniţele perimetrului monetar, ci se propagau pe plan general-economic, incidenţele cele mai profunde fiind resimţite în dereglarea mecanismelor politicii agricole comune. Se ştie că, în acest domeniu, atît stabilirea preţurilor unice la produsele agroalimentare, cît şi constituirea şi repartizarea fondurilor agricole se realizează pe baza unei unităţi de cont comune, ceea ce face ca menţinerea unor raporturi relativ stabile între monede să reprezinte condiţia funcţionării „Europei verzi". Acţiunile disjuncte pe plan monetar ale ţărilor membre au afectat serios mecanismele „Europei verzi" — înseşi structurile şi principiile ei sînt puse, de altfel, în discuţie de mulţi dintre partenerii din cadrul organizaţiei — Piaţa comună agricolă nemaifiind, în fond, „comună", ci transformîndu-se, de fapt, în zone separate, în cadrul cărora preţurile nu mai sînt unice, ci se deosebesc.

Nu o dată, în ultimii ani, în condiţiile accentuării deficitelor balanţelor comerciale şi de plăţi, unele ţări ale C.E.E., cum sînt Italia, Franţa, Marea Britanie, Danemarca, au adoptat măsuri restrictive de limitare a importurilor, ignorînd reglementările uniunii vamale şi, în aceleaşi condiţii, s-au înmulţit acuzaţiile reciproce prin care partenerii sînt suspectaţi de a-şi fi încurajat, prin diverse mijloace, slăbirea în scopuri concurenţiale a cursului propriilor monede pe pieţele de schimb (fiind cunoscut că o devalorizare „de facto" a monedei, ieftinind în mod relativ exporturile, reprezintă o modalitate de promovare a acestora). Este semnificativă pentru actualul context din Piaţa comună afirmaţia pe care însuşi primul ministru belgian Leo Tindemans — coordonatorul raportului ce solicită o întărire a mecanismelor şi structurilor suprastatale — a făcut-o cu prilejul recentului Consiliu : „Dificultăţile monetare constituie un permanent pericol pentru fragila construcţie pe care o reprezintă actualmente Piaţa comună, ele punînd din ce în ce mai mult statele membre ale C.E.E. în situaţia de a angaja măsuri naţionale, pînă la punctul în care chiar şi uniunea vamală nu mai poate fi considerată ca un obiectiv pe deplin atins".

Abdicările pe plan practic de la prevederile uniunii economice şi monetare — pe care lipsa de rezultate a recentului Consiliu le scoate pregnant în evidenţă — atestă nu numai determinarea statelor de a nu renunţa la prerogativele lor şi la interesele proprii, dar şi neviabilitatea şi, ca atare, imposibilitatea realizării unor obiective care, ignorînd stări de fapt şi stadii existente, încearcă să treacă peste etape, să forţeze procese economice. Este, astfel, evident că, pentru înfăptuirea preconizatei „armonizări monetare", sînt absolut necesare evoluţii economice similare, un acelaşi nivel şi o aceeaşi dinamică a productivităţii sociale a muncii, precum şi a preţurilor, ce determină puterea de cumpărare a monedelor pe o piaţă sau alta, în toate ţările C.E.E. Or, realitatea a arătat, însă, că asemenea evoluţii, chiar şi în cazul unor ţări cu niveluri ridicate şi relativ apropiate de dezvoltare economică, precum statele Pieţei comune, nu sînt înregistrate — ritmurile de creştere economică, ratele de sporire a preţurilor, situaţiile în ocuparea forţei de muncă şi în balanţele de plăţi fiind sensibil diferite, condiţii în care, de altfel, „şarpele vest-european" nu

a putut funcționa cu toate monedele inițial participante.

Pe un plan mai general, se poate constata că întreaga evoluție a Pieței comune a urmat într-o foarte mică măsură cursul pe care au încercat să i-l imprime arhitecții ei, ce au căutat, pornind de la interpretări subiective ale proceselor economice contemporane, să ignore realitatea obiectivă a existenței statelor suverane, absolutizînd pînă la denaturare tendința de creștere a interdependențelor economice internaționale și grăbindu-se să vorbească despre necesitatea „depășirii cadrului îngust național", a „renunțării la micile interese naționale", despre „spațiul (vest)-european ca unică dimensiune de dezvoltare". Pe de-o parte, cadrul de înfăptuire a procesului dezvoltării, a reproducției sociale a rămas, în esență, cel național, iar interdependențele realizate între economiile naționale ale țărilor membre nu numai că nu au dus la dispariția acestora și contopirea lor într-un tot, dar nici nu au avut la bază o specializare unilaterală, în sectoare mari, a acestora — pe care unii economiști vest-europeni au scontat-o sau despre care, într-o anumită fază, au vorbit —, ci o specializare industrială modernă, în cadrul unei dezvoltări multilaterale a fiecărei economii naționale, ceea ce a contribuit, dimpotrivă, tocmai la afirmarea identității și individualității lor. Expresie elocventă a acestor tendințe, schimburile reciproce nu s-au efectuat sub forma „automobile contra textile", ci sub forma „automobile contra automobile", „textile contra textile", bineînțeles în cadrul și pe baza unei adînci diversificări sortimentale. Pe de altă parte, este pe deplin semnificativ că, în ciuda tentei supranaționale preconizată Pieței comune și instituțiilor sale de către unii din arhitecții ei, a încercărilor uneori vădite de introducere a unor elemente de supranaționalitate — încercări ce nu au făcut decît să amplifice păienjenișul contradicțiilor și confruntărilor —, această organizație nu a reușit să înfrîngă tendința obiectivă, caracteristică epocii contemporane, de afirmare independentă, suverană a statelor. În acest sens, este de ajuns a nota că, în timp ce Comisia C.E.E. (organul supranațional) continuă să aibă un rol consultativ, organul de decizie a rămas Consiliul Pieței comune (unde autoritățile naționale au o reprezentare directă), iar, în cadrul acestuia, hotărîrile importante au fost întotdeauna luate pe baza votului în unanimitate și nu pe baza celui majoritar.

În contact cu realitățile, cu tendințele obiective de conservare a structurilor naționale, construcția Pieței comune a luat un curs diferit de cel pe care au încercat să i-l inoculeze inspiratorii ei, înaintînd nu spre „diluarea" identităților naționale într-o pretinsă „identitate unică vest-europeană", sub egida unui centru de decizie suprastatal, ci spre o anumită „asamblare" a mecanismelor separate ale entităților naționale de sine stătătoare, cu efecte, între altele, în direcția propulsării organizației vest-europene ca un nou centru de putere economică și, mai ales, comercială în lumea capitalistă.

■

Înainte de a pleca la Luxemburg, președintele Franței exprima dorința „de a menține ceea ce există". La plecarea spre Paris, el afirma că reuniunea a permis „să se marcheze continuitatea" C.E.E. Desigur, impasul din C.E.E. are dimensiuni ce trebuie evaluate la proporții exacte. Nu este nici primul și nici ultimul. El exprimă, însă, dificultățile orientării spre supranaționalitate. Faptul că nu a putut fi întocmit nici măcar un comunicat final indică profunzimea dezacordurilor. „Cei nouă" încearcă, deocamdată, să cîștige timp. Ei și-au acordat un răgaz de cîteva luni spre a negocia un compromis.

Ilie Șerbănescu

SPANIA

Strategia „Coordonării Democratice"

Corespondență din Paris, de la Paul Diaconescu

„Guvernul spaniol a reacționat cu brutalitate la formarea unui organism unitar — «Coordonarea Democratică» — de către principalele grupări ale opoziției de stînga. El a interzis, luni 29 martie, conferința de presă în cursul căreia «Junta democratică din Spania» și «Platforma de convergență democratică» urmau să anunțe public fuziunea lor. Arias Navarro a cedat încă odată dreptei franchiste și, mai ales, militarilor puternic reprezentați în cabinetul său".

Începîndu-și astfel editorialul său, ziarul „Le Monde" oglindea noul interes — un interes marcat în egală măsură de îngrijorare și de speranță — pe care-l suscită, în opinia publică din Franța și din alte țări, evoluția situației politice din Spania. Îngrijorare — față de valul de represiuni împotriva forțelor democratice, de noile arestări efectuate în rîndurile liderilor opoziției. Speranță — îndreptățită de realizarea unității celor două principale grupări politice care reprezintă un larg evantai al curentelor progresiste din întreaga țară.

Comunicatul comun al Juntei democratice și Platformei de convergență democratică — constituind actul de naștere al grupării unitare „Coordonarea Democratică" — subliniază, de altfel, că noul organism reprezintă „un mijloc indispensabil, oferind societății spaniole o alternativă reală a regimului, capabilă să transforme, în mod pașnic, statul actual într-un stat democratic".

În cursul unei întîlniri cu ziariștii, Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, a explicat și comentat, săptămîna trecută, la Paris, sensurile acestui eveniment important din viața politică spaniolă.

La întrebarea noastră, adresată în numele revistei „LUMEA" privind strategia „Coordonării Democratice" și locul partidului comunist în noul organism unitar al opoziției, SANTIAGO CARRILLO a răspuns :

„Strategia adoptată este cea a «rupturii democratice». Ce înseamnă această formulă ? Pentru a democratiza țara trebuie dizolvate Cortes-urile franchiste, Consiliul regatului care e un organ ultraconservator, iar Mișcarea națională (partidul franchist — n.n.) trebuie transformată într-un partid la fel ca toate celelalte, fără nici un raport cu statul, fără nici un sprijin din partea acestuia. În același timp, trebuie anulate toate legile franchiste aflate în contradicție cu drepturile omului. Pornind de aici, se impune restabilirea libertății, a dreptului tuturor partidelor politice de a acționa, de a se exprima și de a participa la viața națională.

Organismul de coordonare abia s-a format zilele trecute. Firește, el are în fața sa o serie de probleme pe care urmează să le dezbată și să le clarifice pentru a structura strategia opoziției.

Rolul partidului comunist în acest organ de coordonare este identic rolului celorlalte partide și grupări componente. Noi reprezentăm o voce și un vot în acest organism. De altfel, considerăm că valoarea unității constă tocmai în raporturile de egalitate și de respect reciproc stabilite între diversele componente ale «Coordonării Democratice»".

Santiago Carrillo : „În Spania nu există altă soluție în afara democrației"

Răspunzînd altor întrebări, secretarul general al P.C. din Spania a afirmat că actualul guvern spaniol nu poate deschide calea spre democrație, fiind blocat de instituțiile franchiste și, chiar dacă unii miniștri doresc, într-adevăr, realizarea unor reforme, ei sînt neputincioși, întrucît au făcut un pact cu franchismul. În schimb, forțele democratice sînt gata să negocieze cu reformiștii. Aceștia ar vrea să trateze, însă, doar cu o parte a opoziției, excluzînd partidul comunist și comisiile muncitorești.

Crearea „Coordonării Democratice" reprezintă o replică la această intenție — a spus el, arătînd că noul organism va deveni un pol de atracție pentru toți democrații. În acest context, Santiago Carrillo a afirmat că guvernul se află deja în criză. Unii membri ai cabinetului declarau, de altfel, în particular, că nu există altă soluție în afara celei propuse de opoziție : „ruptura democratică".

În cuvîntul său, Santiago Carrillo a subliniat, cu tărie, dreptul fiecărui popor de a-și alege, în deplină libertate, forma sa de guvernămînt și de evoluție politică și socială. Între altele, el a relevat că persoane oficiale americane au luat contact cu reprezentanți ai Partidului Comunist din Spania. „Le-am răspuns ceea ce afirmăm și în public : în Spania nu există altă soluție în afara democrației, iar S.U.A. nu trebuie și nu pot să împiedice înfăptuirea democrației în țara noastră. Chiar dacă S.U.A. sînt o mare putere, nimeni nu le dă dreptul de a se amesteca în treburile interne ale țărilor europene și nici ale altor țări. Forța popoarelor va face să eșueze asemenea încercări".

Pe de altă parte, secretarul general al P.C. din Spania a arătat că epoca noastră se caracterizează printr-o mare bogăție și diversitate a mișcării revoluționare internaționale, în funcție de condițiile specifice, pe baza respectului independenței și autonomiei partidelor. „În țările capitaliste dezvoltate — a precizat el — internaționalismul proletar are drept obiectiv depășirea sciziunii produsă în cadrul clasei muncitoare în urmă cu aproape șase decenii, crearea condițiilor pentru cooperarea tuturor forțelor socialiste, inclusiv a forțelor creștine care se pronunță pentru o transformare a societății capitaliste".

Confirmînd declarația lui Santiago Carrillo, forțele democratice din Spania și-au afirmat cu putere, în ultimele zile, dorința lor de a contribui la realizarea unor profunde transformări politice și sociale. Amplele manifestații de la Madrid și Barcelona, desfășurate în ciuda interdicțiilor guvernamentale, demonstrează faptul că noul organism unitar al opoziției „Coordonarea Democratică" — constituie efectiv „un pol de atracție pentru toți democrații".

TAILANDA

Incertitudini post-electorale

Scrutinul din 4 aprilie indică o regenerare a formațiunilor politice situate la centru sau la dreapta. Principalul învingător a fost Partidul democrat (liberal), urmat de partidul naționalist „Chat Thai" și Partidul acțiunii sociale (moderat).

Deși formațiunea sa — Partidul acțiunii sociale — s-a situat printre învingători, primul ministru Kukrit Pramoj a pierdut. În circumscripția electorală Dusit Thani, din Bangkok, unde și-a depus candidatura, numele său s-a situat pe al patrulea loc, pe o listă care nu admitea decît trei cîștigători. Toate cele trei locuri au revenit unor candidați ai Partidului democrat, condus de fratele mai mare al premierului siamez, Seni Pramoj. De altfel, Partidul democrat și-a adjudecat 117 din totalul de 279 de locuri din parlament. Cu cele 55 de mandate obținute, partidul Chat Thai, al ministrului apărării, generalul Pramarn Adireksarn, s-a situat pe locul doi, iar al treilea clasat — Partidul acțiunii sociale — a obținut 27 mandate. Printre celelalte partide cîștigătoare s-au numărat : Partidul social-agrar (9 locuri), Partidul social naționalist (7), Partidul socialist și Partidul dezvoltării rurale și al forței populare (cîte 2 locuri), „Noua Forță" (3).

Atît prin atmosfera de desfășurare, cît și prin semnificația lor, recentele alegeri au fost un test dificil pentru viața politică tailandeză. La scrutin au participat 39 de partide care au prezentat 2 355 de candidați. Tulburările din timpul celor trei luni ale campaniei electorale — considerată drept cea mai agitată campanie din istoria țării — au continuat și în cursul alegerilor.

Tensiunea politică internă tailandeză este o expresie a faptului că această țară trăiește un moment de răscruce în existența ei. Debarasată, în octombrie 1973, de un regim de dictatură militară ce dăinuise aproape 40 de ani și luînd, recent, hotărîrea de a pune capăt împovărătoarei prezențe militare a Statelor Unite pe teritoriul țării, Tailanda este, încă, confruntată cu incertitudini asupra căii pe care o va urma. De aici — pe de o parte și tulburările de pe scena politică, pe de alta, numărul mare de partide — 56 — cu programe dintre cele mai diverse, dar nu întotdeauna clare.

Este adevărat că prefacerile intervenite în ultimii ani, după 1973, au generat apariția unor forțe noi în contextul politic siamez. S-au făcut auzite opiniile unor clase și pături sociale, total ignorate pînă atunci: muncitorimea, țărănimea, studenții ; s-a asistat la apariția unei forme organizate a luptei muncitorilor : sindicatele.

Dar, o analiză a evoluției politice tailandeze din anii din urmă relevă, în același timp, că „fostele cercuri conducătoare — arăta ziarul austriac «Die Presse» — alcătuite din birocrați, oameni de afaceri și militari nu și-au pierdut puterea".

Chiar și în desfășurarea alegerilor din 4 aprilie a fost vizibilă puterea de influențare a fostelor grupări politice.

Cu toate că guvernarea sa n-a durat decît un an, Kukrit Pramoj a reușit să declanșeze o serie de reforme, care, deși insuficiente, erau menite să îmbunătățească situația păturilor sociale defavorizate.

În luna martie 1975, cînd se instala la putere, Kukrit Pramoj succeda fratelui său, Seni Pramoj. Formațiunea condusă de acesta — Partidul democrat — ieșise învingătoare în alegerile din ianuarie 1975, primele alegeri parlamentare libere după 20 de ani. Dar, după nici trei luni, un vot de neîncredere al parlamentului îl obligase pe Seni Pramoj să se retragă în favoarea fratelui său. Rezultatul recentelor alegeri pare să indice o inversare de situații și fratele mai mare îi va urma celui mic. Deocamdată, însă, nu se cunoaște numele viitorului premier și nici componența coaliției. Sistemul politic tailandez — inspirat după modelul britanic — prevede ca primul ministru să fie ales de Camera superioară a parlamentului, iar, dacă nici un partid nu deține majoritatea absolută, guvernul să fie realizat printr-o coaliție, condusă de un premier desemnat prin consens. Pentru majoritatea absolută fiind necesare 141 de mandate, este probabilă o coaliție, deoarece Partidul democrat nu a obținut decît 117 mandate. Răspunzînd unui ziarist, Seni Pramoj a subliniat că politica externă promovată de partidul său este o politică de nealiniere, constînd în stabilirea și dezvoltarea de relații cu toate țările lumii.

Potrivit unui decret, semnat de regele Bhumibol Adulyadej, prima reuniune a noii Adunări legislative va avea loc la 15 aprilie.

Liana Enescu

„Squatters"

Recent, o comisie de juriști britanici a fost însărcinată să propună parlamentului o suită de măsuri cu caracter penal, îndreptate asupra celor aproximativ 25 000 de persoane (potrivit unui recensămînt neoficial), care ocupă case abandonate, în Londra și în împrejurimile sale, fără a fi nici proprietari și nici chiriași. Dacă vor fi adoptate, viața acestor „squatters" va deveni și mai grea, din moment ce municipalitatea preferă să demoleze cît mai curînd clădirile în cauză, în cvasitotalitatea lor vechi și insalubre.

Fenomenul „squatting" nu este nou în Marea Britanie, primele semne apărînd încă în 1929, în timpul marii crize economice. A căpătat, apoi, o mare amploare după cel de-al doilea război mondial, cînd soldați demobilizați au început să se instaleze în locuințe deteriorate de bombardamente.

Dincolo de aspectul său juridic, problema „intruşilor" merită privită și din alte puncte de vedere. La începutul acestui an, se estima la mai mult de 100 000 numărul locuințelor din aglomerația londoneză neocupate din diverse motive. Proiectele de renovare urbană nu au fost constant duse la capăt, din rațiuni ce țin de dificultățile economice. Pe de altă parte, multe agenții imobiliare nu au inițiative de această natură din motive pur speculative, așteptînd zile „mai bune" pentru a revinde profitabil locuințele vechi, după o prealabilă reparație, sau, pentru a valorifica mai bine terenul pe care sînt construite.

Paralel, criza cronică a locuințelor lasă mai mult de 10 000 familii fără adăpost. Chiriile ating cote de-a dreptul inaccesibile — cel puțin 8 lire săptămînal pentru o cameră, 25 lire pentru două camere.

Asemenea situații, dacă nu justifică, explică fenomenul amintit la începutul acestor rînduri, „squatting"-ul devenind, astfel, o soluție în disperare de cauză pentru tineri, pentru provinciali veniți în metropolă fără familii, pentru șomeri, muncitori celibatari, uneori chiar pentru familiile cu copii.

Iau naștere, astfel, adevărate „colonii", de 50—200 persoane, în vechi clădiri de stil victorian destinate demolării. Cei mai „întreprinzători" din aceste adevărate comunități fac reparații rudimentare, într-un decor de uși dărăpănate, tavane crăpate, ferestre astupate cu carton. Gazul, electricitatea, apa sînt restabilite fie clandestin, fie în cel mai oficial mod cu putință, serviciile de distribuire neinteresîndu-se de statutul abonaților lor.

Din 1969, anumite organisme ale municipalității londoneze au purtat tratative cu acești oameni lipsiți de un acoperiș sigur. Au pus chiar, gratuit, la dispoziția lor unele case vechi destinate demolării cu condiția de a le evacua la începutul lucrărilor. Paleative, care nu aveau cum rezolva un fenomen care a atins cote dramatice.

O imensă campanie de presă împotriva nedoritului fenomen are loc în ultimele luni, pigmentată și cu exemple de natura acelei situații în care, un înalt funcționar — plecat într-o vacanță prelungită în străinătate — și-a găsit, la întoarcere, casa ocupată.

Fenomenul „squatting" nu este, firește, legalmente justificat. El pune, însă, în lumină o gravă criză a locuințelor, pe care preconizatele măsuri legislative „anti-squatters" nu sînt, după părerea multora, în stare să o rezolve.

I. O.

1000+1

Week-end

Harold Wilson și-a petrecut ultimul week-end în calitate de șef al guvernului britanic la Chequers, unde a făcut o vizită membrilor clubului „Bernard Arms". Declarînd că „regretă" faptul de a nu fi frecventat mai des clubul respectiv, Wilson a mărturisit că era „întotdeauna foarte ocupat, lucrînd pînă aproape de 11 seara". A părăsit, apoi, clubul pe o ușă pe care scria : „Bun venit prim-miniștrilor".

Recensămînt

Recesiunea i-a îndemnat pe americani să ezite să se căsătorească, să divorțeze mai mult și să aibă mai puțini copii, relevă studiul intitulat „Populația State-lor Unite în 1975", publicat de biroul de recensămînt. Conform raportului, creșterea populației a atins în 1975 cel mai scăzut nivel din istoria țării : 1,8 copii la o familie, față de 2,4 în 1970 și 3,7 – cifră record – în 1957. Pentru prima dată, numărul divorțurilor a depășit un milion (creștere de 6 la sută), în timp ce numărul căsătoriilor a scăzut cu 4 la sută. Același raport arată că populația de culoare se ridica la 23,8 milioane în martie 1975, reprezentînd 11 la sută din totalul populației americane, care era, în ianuarie 1976, de 214,5 milioane locuitori. Populația de origine hispanică – a doua ca importanță – reprezintă 5 la sută din același total.

Monezi

În Italia lipsesc, de mai mulți ani, monezile de metal. Un comerciant din Genova s-a plîns procurorului Republicii pentru faptul că „diverși necunoscuți acaparează de pe piață piesele italiene de 50 și 100 de lire, cumpărîndu-le uneori chiar cu zece la sută mai scump decît valoarea lor". Pentru a remedia situația, mai multe asociații de comercianți din Roma, Milano, Genova și Veneția au imprimat propriile lor bilete de 100 de lire, sub formă de minicecuri, care, fiind ilegale, au fost retrase de către magistratura orașelor. Italienii s-au întrebat adesea ce se întîmplă cu monezile lor. Despre unele, care luau drumul Japoniei, au aflat : servesc pentru fabricarea capacelor de ceas. Dar celelalte ?

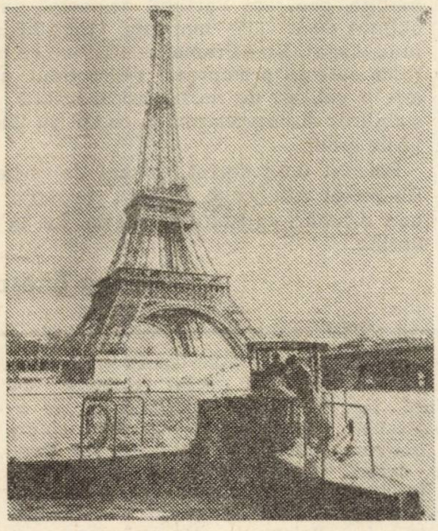

La 1 aprilie, vasul „Pelican III", dotat cu aparatură specială, a făcut o reușită demonstrație de curățire a Senei. Parizienii fuseseră gata să creadă că acțiunea va deveni zilnică...

Asigurări

Totul, sau aproape totul, poate fi asigurat, anunță Centrul francez de documentare și informații în domeniul asigurărilor. În dosarele societăților respective figurează contracte insolite, sub denumirea „riscuri speciale", care pot fi foarte diverse : mergînd de la asigurarea mostrelor de rocă lunară aduse de misiunile „Apollo", pînă la cea a materiei cenușii a unui, să spunem, geniu. Unii manifestă o prudență excesivă, ca, de pildă, un chirurg estetician, care a semnat un contract de asigurare specială, pentru cazul în care „reparațiile" aduse clienților n-ar corespunde gustului acestora, determinîndu-i să încerce a-l pune pe doctor într-o situație oarecum similară. Contractele cele mai frecvente, observă același Centru de documentare, au în vedere vocile cîntăreților, mîinile pianiștilor și chirurgilor, ridurile vedetelor. Se constată că au rămas, totuși, situații față de care nu se practică pe scară largă asigurările, costul lor fiind prea mare. De pildă, cazul frecvent al luării de ostatici.

Președintele Tito sosind la Castelul Haga din Stockholm, în timpul vizitei sale în Suedia

Doi dintre cei mai mari pianiști ai lumii, Arthur Rubinstein (stînga) și Van Cliburn, au fost primiți la Casa Albă. Președintele Ford i-a înmînat lui Rubinstein „Medalia libertății", cu prilejul împlinirii de către marele artist a memorabilei vîrste de 90 de ani

Efigie

După anunțarea separării dintre prințesa Margareta a Angliei și lordul Snowdon, muzeul Tussaud a decis ca efigia acestuia din urmă să nu mai figureze în grupul statuilor de ceară ale familiei regale, deoarece „nu mai exercită nici o funcție oficială". Presa engleză relatează, pe de altă parte, că lordului Snowdon i s-au oferit, pentru istorisirea vieții sale, două milioane de dolari, de către Jackie Onassis, reprezentanta grupului american de edituri „Viking Press".

Piața Veneția, din centrul Romei, s-a umplut de demonstranți, care protestează împotriva costului ridicat al vieții

Final

În vîrstă de 70 de ani, celebrul miliardar american Howard Hughes a încetat din viață. Fusese transportat de urgență de la Acapulco la Spitalul metodist din Houston, unde medicii au constatat că decesul avusese loc pe drum, în urma unei congestii cerebrale. Hughes trăia în cel mai mare secret, în ultimii 20 de ani, înconjurîndu-se de un mister care i-a adus, mai mult decît fabuloasa sa avere, o mare publicitate.

Contrabandă

Serviciile de securitate malgașe au surprins la Tananarive o încărcătură de... o tonă de oseminte de dinozaur, care urma a fi sustrasă în mod ilegal din țară. Osemintele făceau parte dintr-o serie de descoperiri de fosile și pietre rare sau minerale (cuarț roz, agată, celestită, aragonită), cu o valoare globală de 20 de milioane de franci francezi, aparținînd în exclusivitate patrimoniului național al Madagascarului.

Negociator

Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U., a primit insigna și diploma de doctor „honoris causa" al Universității din Nisa. Președintele Universității a identificat în persoana sa pe „negociatorul neobosit, discret și modest, profund convins de necesitatea dialogului în asigurarea păcii". Mulțumind, Kurt Waldheim a arătat că O.N.U. a jucat întotdeauna rolul „unei supape de siguranță și de diminuare a

Premierul sovietic Alexei Kosîghin l-a primit, la Kremlin, pe ministrul vest-german al economiei, Hans Friederichs

deschis la Dușambe, capitala, studiază la fața locului secretele longevității. „A trăi 100 de ani, apreciază medicii, nu reprezintă un caz de excepție. Știința a dovedit că durata de bază a unei ființe umane – ca tip biologic determinat – este de 100 –120 de ani".

Echitate

Statutul femeilor elveține s-a îmbogățit cu noi prevederi la capitolul drepturi (egale cu bărbații). Mai înclinat spre echitate, cantonul Thurgau a introdus și unele obligații egale : femeile între 18 și 60 de ani au căpătat dreptul de a efectua serviciul de pompieri. Cele care refuză să se angajeze în echipele speciale vor trebui să plătească o „taxă a pompelor".

În timpul vizitei în R.F.G., președintele egiptean Anwar Sadat s-a oprit, pentru o zi, în Bavaria

tensiunilor", fiind „poate singurul loc în lume unde se poate desfășura un dialog, ferit de publicitate, între adversari potențiali sau declarați" și unde „poate funcționa diplomația discretă a secretarului general".

Longevitate

În Republica Tadjică – 3 milioane de locuitori – trăiesc 256 de persoane a căror vîrstă este între 100 și 125 de ani ; 20 000 de oameni au peste 80 de ani. Cabinetul de gerontologie care s-a

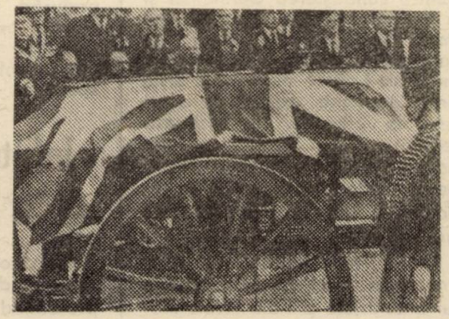

Mareșalul Montgomery, viconte de Alamein, este condus pe ultimul său drum. Renumita sa beretă neagră și bastonul de mareșal îl însoțesc

1990

Compania aeronautică americană „Boeing", împreună cu NASA, studiază proiectul unui avion supersonic pentru anul 1990. Urmînd aparatului franco-englez „Concorde", noul avion face parte din „a doua generație" de proiecte pe tema transportului supersonic. Studiile analizează în mod special problemele diminuării zgomotului și ale... costului de fabricație. Primele proiecte fuseseră abandonate după refuzul Camerei Reprezentanților a S.U.A. de a acorda creditele necesare. Avionul anului 1990 va putea transporta 300 de pasageri. La capitolul carburanți, se are în vedere o posibilă utilizare a hidrogenului lichid.

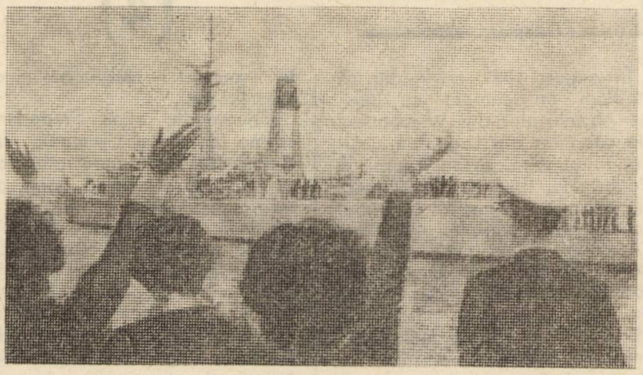

Pleacă ultima navă a fostei baze militare britanice din Hong Kong : fregata „Chichester"

Notă

Reprezentanța permanentă a U.R.S.S. la O.N.U., anunță agenția TASS, a adresat o notă de protest misiunii S.U.A., în legătură cu focurile de armă trase în noaptea de 2 aprilie împotriva clădirii reprezentanței. Nota subliniază gravitatea deosebită a acestei acțiuni, a patra de acest fel, și cere urmărirea, arestarea și sancționarea celor vinovați și adoptarea de măsuri pentru preîntîmpinarea unor asemenea acțiuni teroriste și asigurarea securității reprezentanței U.R.S.S. la O.N.U. În legătură cu aceasta, președintele Ford a dat publicității o declarație, în care arată că a dat instrucțiuni Ministerului Justiției să acorde ajutor autorităților din New York în acțiunile de investigare a incidentului. „Sînt profund tulburat. Poporului american îi repugnă terorismul și cere să i se pună capăt", a declarat președintele Ford.

Barili

Ultimele patru țări membre ale O.P.E.C. care nu naționalizaseră încă producția lor de petrol (Libia, Nigeria, Gabon, Ecuador) iau în prezent măsuri în acest sens, a anunțat ministrul venezuelan de resort. Această hotărîre va permite celor 14 membri ai organizației să studieze, la reuniunea din mai, de la Djakarta, introducerea unei formule unice a prețului petrolului brut. Marea majoritate a celor 26 de milioane de barili produși zilnic de către țările membre ale O.P.E.C. provin, de altfel, din cele nouă țări care au naționalizat industria hidrocarburilor.

Interviu

Într-un interviu, ministrul de externe olandez, Van der Stoel, și-a exprimat „profunda îngrijorare" față de situația actuală din Spania, menționînd : „Ar fi foarte trist dacă guvernul spaniol nu și-ar respecta asigurările date solemn «celor nouă» în ce privește politica de democratizare". „Spania – a spus el – ar face un pas important înainte, dacă le-ar permite tuturor spaniolilor care au împlinit vîrsta de 18 ani să participe la vot". Solicitat să-și exprime părerea în legătură cu statutul comuniștilor spanioli, ministrul a afirmat : „Ar fi o mare greșeală dacă guvernul spaniol i-ar exclude pe comuniști. Rezonabil ar fi ca aceștia să participe la alegeri".

DIN ISTORIA CONTRASPIONAJULUI FRANCEZ

„Servicii speciale" (1935 – 1945)

(4)

În august 1937, am putut să stabilim un contact cu postul Abwehr-ului din Wiesbaden. Un subofiţer din Legiunea străină, Friedmann, evreu iugoslav de origine, bine notat de şefii săi, mi-a fost semnalat la Biroul special al Legiunii străine. Friedmann ar vrea să lucreze pentru Serviciile de informaţie : vorbeşte germana, sirba, italiana şi, bineînţeles, franceza. Mi-a făcut cea mai bună impresie. Inteligent, visează o viaţă activă, vrea să se bată împotriva fascismului, a nazismului, a rasismului.

L-am introdus clandestin în Germania. S-a prezentat ca dezertor la „Grenzpolizei" (poliţia de frontieră), care l-a transportat la sediul Gestapoului din Saarbrücken.

După interogatorii severe şi o ţinere sub observaţie de mai multe săptămîni, Gestapoul s-a convins asupra „sincerităţii" lui. Trebuie să spun că la aceasta am contribuit şi noi, difuzînd un buletin de urmărire, trimis tuturor jandarmilor şi poliţiştilor noştri, pe numele lui Friedmann, dezertor. Ştiam că Reile, reprezentantul la Trêves al secţiei a III-a F (contraspionaj) al postului din Wiesbaden, primeşte acest buletin, îl valorifică şi-l transmite colegului său din Saarbrücken.

Friedmann a primit, în consecinţă, vizita unui personaj distins. Poliţistul care-l însoţeşte, plin de respect, îl prezintă sub numele de „doctor Becker".

După o scurtă convorbire, Friedmann e transferat la Wiesbaden. Este întrebat dacă ar consimţi să se înapoieze în Franţa cu o misiune de spionaj şi noi acte de identitate, pe numele de Frederking.

El a „şovăit", s-a lăsat „rugat" şi... în cele din urmă n-a rezistat argumentelor financiare ale „doctorului". Acesta, care nu era altcineva decît maiorul Klein, şeful Abwehr-ului din Wiesbaden, este şi el impresionat, aşa cum am fost şi eu, de isteţimea minţii lui Frederking. Capătă mare încredere în el şi noul agent este iniţiat în manipularea unuia dintre primele posturi emiţătoare ale Abwehr-ului.

Friedmann, alias Frederking, revine fericit din Germania. Este deţinătorul unei sume rotunjoare în monedă franceză, pe care mi-o încredinţează, precum şi al unei recomandări a Serviciului de propagandă către Oficiul de turism german. De acum încolo va lucra acolo, fără ca şefii lui să-i cunoască adevărata misiune. Cîteva zile după întoarcere, a primit prin poştă un buletin de depunere a bagajelor, cu care a recuperat, la gara de Nord, o valiză conţinînd preţiosul post de emisie. Serviciile noastre tehnice s-au grăbit să-i facă analiza. Nu văzuseră încă niciodată un asemenea aparat şi nu credeau că poate exista !

Izbutesc, astfel, să am un contact direct cu principalele posturi ale Abwehr-ului. Îmi mai lipseşte numai postul din Hamburg.

Norocul îmi va surîde, însă, odată cu venirea primăverii. Comisarul Gianvitti de la P.P. (Poliţia populaţiei) mă cheamă şi mă prezintă lui Paul Schlochoff. Este un francez de origine poloneză, care a renunţat la viaţa ecleziastică, după studiile sale teologice. Silueta lui înaltă, prestanţa sa m-au impresionat nu mai puţin decît inteligenţa, rezerva discretă şi cumsecădenia lui zîmbitoare menită să inspire simpatie. Gianvitti s-a ocupat de el, cu prilejul naturalizării. Mi-l recomandă nu numai pentru calităţile lui morale, dar şi pentru posibilităţile oferite de situaţia lui, precum şi pentru cunoaşterea Germaniei şi a limbii respective. De trei ani, Paul Schlochoff se ocupa cu comerţul cu jucării. Nimic mai inofensiv ! Paul reprezintă nişte firme germane, experte în acest fel de industrie. Le vizitează regulat şi des. În fiecare an aduce de la tîrgul din Nürnberg modele noi pentru colecţia sa. E tocmai omul de care am nevoie !

După ce Gianvitti şi cu mine am făcut apel la sentimentele lui antinaziste şi i-am învins modestia, el a acceptat să mă ajute, pentru a-şi dovedi recunoştinţa faţă de Franţa, care i-a oferit azil. Îi propun să-l ajut financiar, dar refuză.

La Hamburg există o importantă firmă de jucării şi Schlochoff este clientul ei. Sub pretextul de a-şi pune la punct situaţia, se prezintă la poliţie, îndată după sosirea la Hamburg.

Cu acea aparentă naivitate care-i stă atît de bine profesiei şi firii sale, el povesteşte deplasările sale comerciale în Germania, în Franţa, serbările pentru copii pe care le organizează în întreprinderile particulare şi publice, la industriaşi, în garnizoane, porturi etc. Mărturiseşte o admiraţie deosebită pentru regimul nazist !

Şeful postului de poliţie îi cere să revină de mai multe ori, îl pune să vorbească, îl face să se simtă bine şi acceptă o mică jucărioară pentru fiul său, recomandîndu-i lui Paul să ia din nou contact cu el, cu ocazia viitorului voiaj.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, întors la Hamburg, este pus în contact cu un ofiţer de la postul Abwehr-ului, un marinar de statură înaltă, în civil, care, fără altă introducere, îl îndeamnă să lucreze pentru el.

De aci încolo, începe pentru Schlochoff o carieră fecundă de agent de infiltrare. Ea va continua pînă la sfîrşitul lui 1943, cînd, din motive de securitate, îi voi cere chiar eu să înceteze orice activitate.

De-a lungul acestei povestiri îl vom mai regăsi, credincios şi cinstit, îndeplinind în orice împrejurări, cu acelaşi curaj şi calm, misiunea cea mai de temut ce poate fi încredinţată unui colaborator al Serviciilor speciale.

Infiltrarea nazistă

În timp de doi ani am atins unul din obiectivele fixate în 1936.

Cu vreo zece agenţi de infiltrare de diferite calităţi, dar toţi prezentînd garanţii, pot urmări acum activitatea tuturor posturilor Abwehr-ului care lucrează cu Franţa.

Nu-mi mai pot asuma singur sarcina de a rezolva problemele tuturor agenţiilor noastre de infiltrare pariziene şi nici pe acelea ale unui anumit număr de corespondenţi.

În birourile noastre se perindă personalităţi tot atît de îngrijorate ca şi noi de evoluţia conjuncturii externe : Wullus Rudiger, specialist în problemele Germaniei, profesor la şcoala de război belgiană, prieten cu regele Leopold ; Paul van den Branden, introdus în ambasada Germaniei de la Bruxelles ; abatele Vorage, olandez de origine, agent al serviciilor noastre din 1914—1918, care ne propune să profităm de sutana şi de timiditoarea lui îndrăzneală în îndeplinirea misiunilor. René Mayer, viitorul preşedinte de Consiliu, vine să pună la dispoziţia noastră posibilităţile Companiei internaţionale de vagoane de dormit. Hettier de Boislambert pleacă să vineze în Ungaria, unde îl va întîlni pe Göring şi pe alţi cîţiva potentaţi nazişti. În întunecatul culoar de la parter, am zărit o siluetă înaltă : de Gaulle.

Cum să răspunzi atîtor bunăvoinţe cu un efectiv atît de insuficient ?

Izbutesc să transfer la noi, din secţia Arhivelor, un excelent colaborator : Guillaume. El mă va secunda în contactele cu agenţii de infiltrare din Paris şi mă va ajuta în valorificarea informaţiilor lor.

Rămînem încă în proporţie de unu la zece faţă de Abwehr, care a devenit, după cum prevăzuse Françoise, una din marile direcţii din Comandamentul superior al Wehrmacht-ului, sub denumirea de : Serviciul pentru străinătate al Abwehr-ului.

Ea îmi confirmă că, sub protecţia lui Keitel, agentul de execuţie respectuos şi servil al Führerului, Canaris beneficiază de o autoritate enormă.

Noi, mici meseriaşi, avem în faţa noastră un gigantic complex industrial. Singura posibilitate de a lupta cu acesta trebuie să fie calitatea producţiei noastre. Din nefericire, utilajul de bază se completează prea încet şi mîna noastră de lucru redusă nu este încă, nici pe departe, în întregime calificată.

Aşi de talia lui Doudot sînt rari ! Acesta a reuşit, de curînd, o lovitură de maestru. Agentul lui de infiltrare, Schweitzer, care lucra din 1935 cu postul Abwehr-ului din Stuttgart, a murit de o criză cardiacă. Era o lovitură cu atît mai grea cu cît tensiunea externă creştea odată cu ambiţiile din ce în ce mai insistente ale lui Hitler cu privire la Cehoslovacia. Doudot hotărăşte să preia succesiunea lui Schweitzer. Cu maşina de scris a decedatului, cu hîrtia lui de scrisori şi cu cerneala lui simpatică, el anunţă germanilor moartea „unchiului pe care-l ajuta de cînd era bolnav"... Alături şi un exemplar din „Dernières Nouvelles de Strasbourg", cu anunţul mortuar. Pe lista rudelor figurează Paul Schweitzer, „nepot". Cîteva zile mai tîrziu, el primeşte o scrisoare destul de rece, în care era întrebat de ce un-

chiul nu vorbise niciodată de boala lui şi nici de nepotul Paul. I se fixează o intîlnire în Elveţia.

— Înţelegi, mi se împărtăşeşte Doudot, că nu puteam să nu mă duc. Cum pe de altă parte nu voiam să fiu recunoscut şi nici să-mi sacrific contactele din Köln şi Münster, am hotărît să-mi schimb înfăţişarea : ochelari, pieptănătură, o mică umflătură sub obrazul sting şi mai ales un minunat dinte de aur, foarte vizibil, pe care l-am ajustat cu multă greutate, dar pe care l-am extras şi mai greu.

Îmi face o demonstraţie şi continuă :

— Prima mea întrevedere cu emisarul german a avut loc în ianuarie 1938, la Rheinfelden, în faţa podului de peste Rin. Nu era un ofiţer, ci un om de încredere de frunte. Sînt convins că era un francez.

Timp de mai multe ore, trădătorul îl interoghează pe „nepot". Doudot cunoştea prea bine trebuile „unchiului său" pentru a putea fi surprins.

— Mi-a remis o sumă mare de bani, consemn în caz de mobilizare şi adrese de acoperire în Elveţia.

Ca şi lui Schweitzer, Stuttgartul îi încredinţează „nepotului" misiuni de anchetare a unor indivizi susceptibili de a interesa Abwehr-ul, cu spioni latenţi, suspecţi, afacerişti etc.

Beneficiarii sînt atît de mulţumiţi, încît, ceva mai tîrziu, îl invită pe „nepot" să le arate cine ar putea fi recrutat pentru Abwehr. Prilejul ni se pare nimerit pentru a încerca să-l identificăm pe trădător şi să cunoaştem mai bine natura cunoştinţelor germane despre aviaţia noastră.

De acord cu colonelul comandant al bazei aeriene de la Essey-lès-Nancy, Doudot semnalează la Stuttgart pe sergentul şef Dumoulin. Este un tînăr pilot inteligent şi dinamic, foarte bucuros să intre în acest joc.

Cincisprezece zile mai tîrziu, Dumoulin primeşte o scrisoare din Krenzlingen (Elveţia), în care i se propune o colaborare foarte bine plătită la o revistă pacifistă elveţiană, care se interesează în mod special de aeronautică. Trebuie să-şi trimită fotografia şi autobiografia.

După un lung schimb de scrisori este stabilită o întîlnire pentru duminica Paştelui 1939, la gara de Nord din Bruxelles. La ora 15, la coborîrea din trenul venit din direcţia Luxemburg, Dumoulin, în civil, este acostat de un om de vreo patruzeci de ani, foarte corect îmbrăcat. Într-o franceză impecabilă, se prezintă cu numele de Martin. Amîndoi pleacă pe jos şi se instalează în interiorul Rotiseriei Ardeneze, de pe bulevardul Adolphe Max. Mai multe maşini ale Securităţii belgiene, discret puse în alarmă, staţionează în apropierea ieşirii din gară. Au fost făcute mai multe fotografii excelente ale lui Dumoulin împreună cu agentul german.

Martin, după citeva minute de convorbire banală, propune subofiţerului să caute pentru revista elveţiană informaţii despre aviaţie : tipuri noi de avioane civile şi militare, caracteristicile lor, terenuri de salvare în Lorena, starea lor, folosirea lor etc. Pentru a evita corespondentului său orice neplăcere, Martin îi recomandă să scrie cu cerneală simpatică. Îi dă un flacon, indicîndu-i modul de folosire al acestui procedeu.

— Acest Martin, povesteşte Dumoulin, cunoaşte garnizoana din Nancy mai bine ca mine. Ca să-mi dea curaj, a înşirat numele ofiţerilor mei şi semnalmentele lor !

Doudot ne expediază fotografiile luate la Bruxelles. Sînt excelente. Mayena, ofiţerul nostru de contraspionaj în aviaţie, se repede pînă la Nancy unde-l întîlneşte pe Serot, experimentatul specialist în aviaţie de la postul nostru din Belfort.

În citeva ore, Martin e identificat. Este un ofiţer de rezervă, numit Masson, născut în 1896, reperat de mai mult timp de contraspionajul din Belfort din cauza frecventelor sale călătorii pe malurile lacului Constance, locul de predilecţie al postului de Abwehr din Stuttgart.

„Martin" şi Dumoulin schimbă cîtăva vreme o corespondenţă secretă. Întrebările sînt din ce în ce mai precise şi permit statului-major al Aviaţiei să-şi facă o idee despre preocupările adversarului. Domiciliul lui Masson la Dijon este supravegheat. Corespondenţa pe care o primeşte este controlată discret.

Conştient de primejdiile ce constituie pentru el activitatea permanentă în favoarea Abwehr-ului, trădătorul se abţine de mai bine de un an să revină în Franţa. La sfîrşitul lui august 1939, în plină criză provocată de ameninţarea Poloniei, interceptăm o carte poştală a lui Masson, timbrată la Roma. Două zile după aceea, surprindem încă una venind din Tunis. La 2 septembrie 1939, Supravegherea Teritoriului îl va descoperi pe Masson într-un hotel din acest oraş. Comisese imprudenţa de a completa o fişă cu numele de Martin.

Transferat la Paris, îşi va recunoaşte crimele. Mărturiseşte că avea instrucţiuni să caute în Tunisia locurile unde s-a instalat aviaţia franceză şi să predea aceste informaţii consulatului general italian din Tunis.

Masson va fi condamnat la moarte în aprilie 1940. Eliberat de germani în iunie 1940, îşi va relua serviciul în Abwehr şi va duce activitatea lui dăunătoare în regiunea Dijon-Belfort.

Trecut la loc de cinste pe „lista noastră neagră", va fi arestat la Eliberare. De data aceasta nu va mai scăpa de pedeapsă.

Propaganda nazistă se infiltrează la noi ca apa în * nisip. Perfidă, ascunsă, iscusită, îşi deschide drum în cercurile politice cele mai diferite. Ea îmbracă aspecteie cele mai variate pentru a-i convinge pe anticomuniştii viscerali, pentru a-i atrage pe nostalgicii autorităţii absolute, pentru a-i linişti pe cei fricoşi şi laşi, pentru a încuraja pe autonomişti etc...

— Priveşte, adaugă Bonnefous, acest enorm dosar este cel al propagandei germane. În serviciul ei este baroana von Einem, pe care nu reuşesc s-o prind ; ea navighează în cercurile ziariştilor cu o geantă plină de bani. Apoi, autonomismul basc, breton şi mai ales cel alsacian, cu acel Karl Roos, care va trebui arestat pînă la urmă. Se mai află şi „Cercul Marelui Scut", care primeşte pe Champs-Elysées „Tot-Parisul" germanofil şi răspîndeşte învăţătura lui Hitler împreună cu Comitetul Franţa-Germania, unde răguşeşte pălăvrăgind scîrnăvia aceea de Abetz...

Agenţii noştri de infiltrare se află din nou în stare de alarmă. Abwehr-ul le solicită vigilenţa şi respectarea măsurilor de mobilizare. Se pregăteşte un nou eveniment.

Documente provenind din sînul Comandamentului Superior al Armatei reproduc planul de concentrare al forţelor germane şi mişcările ce le vor executa marile unităţi pentru a fi aduse la frontiera cehoslovacă.

Rivet ne adună.

Operaţia sudetă este iminentă. Ea va avea loc cu toată opoziţia anumitor generali germani[1]). Hitler e hotărît să-şi continue politica.

Glasul şefului devine grav. El ne confirmă ceea ce ne preocupa pe toţi :

— Războiul e inevitabil.

Urmează instrucţiunile sale de mobilizare.

La 26 septembrie 1938, Germania face cunoscută lumii hotărîrea sa de a intra cu trupele în Cehoslovacia. La 29 septembrie are loc München-ul.

Europa este cuprinsă de o psihoză a neputinţei. Guvernele, pentru a remedia în faţa opiniei publice efectele dezastruoase ale deficienţelor lor, grăbesc pregătirile de război şi strîng între ele legăturile de solidaritate.

Cazul Aubert

Destinderea înşelătoare, care a urmat după München, n-a avut efect şi asupra noastră.

După ce a neutralizat palidele veleităţi intervenţioniste ale Angliei şi Franţei, Hitler îşi dezvoltă manevra de anexare a Cehoslovaciei mutilate. Serviciile de informaţii, agenţii noştri de infiltrare, ascultarea emisiunilor, totul confirmă şi precizează drama pe care reprezentanţele noastre diplomatice o prevăd.

În ianuarie 1939, cele mai bune izvoare ale noastre surprind pregătirile militare pentru înghiţirea totală a Cehoslovaciei. Colonelul Kalina, ataşatul militar ceh la Paris, vine să ne alarmeze zilnic asupra situaţiei.

În februarie, operaţia părea foarte apropiată.

La 6 martie 1939, Gamelin şi Daladier sînt înştiinţaţi de noi că acţiunea va avea loc la 15 martie. În seara de 14, trupele germane trec frontiera. La 15, este ocupată Praga. La 20 martie 1939, totul se terminase. Nimeni n-a mişcat un deget !

Darea de seamă a unei adunări secrete, ţinută la 16 martie la Senat de către comisia Afacerilor străine, a fost integral comunicată Abwehr-ului. E de necrezut.

Paradoxal (e adevărat că nu mai e ministru), dar Laval este cel ce, în şedinţă, a stigmatizat cu mai multă vehemenţă inerţia Franţei şi a aliaţilor ei. În faţa ministrului de externe Georges Bonnet, el a arătat primejdia şi a preconizat o înţelegere cu Italia :

— Ceea ce se întîmplă este oribil... caracatiţa se întinde nesăţioasă. Nu există decît un mijloc de a-l opri pe Hitler să ocupe întreaga Europă şi acesta este constituirea unui lanţ de la Londra la Paris, împreună cu Roma, Belgrad, Varşovia şi Moscova ; dacă nu, Germania va cîştiga. În cîteva luni va curge sînge francez...

Există deci un trădător la Senat ! Françoise, care-mi face această dezvăluire la 10 aprilie 1939, mai adaugă încă una şi aceea foarte importantă :

— Germanii au pus mîna la Praga pe nişte documente franceze, odată cu arhivele statului-major ceh.

Îmi exprim îndoiala : la 5 aprilie 1939, Gouyoux, după o călătorie agitată în Europa centrală, s-a putut reîntoarce în Franţa. Cu lacrimi în ochi, acesta ne-a povestit calvarul serviciului de informaţii ceh constrîns să se expatrieze după ce a ars tone de documente şi tezaure de arhivă.

Françoise insistă, categorică, autoritară :

— Sînt sigură că au în mînă planurile fortificaţiilor de pe linia Maginot. Au discutat despre asta în faţa mea. Comentau operaţia cehă. Unii dintre ei o pregătiseră.

Mă informez în bulevardul Saint-Germain. Este exact că, pentru a uşura şi grăbi executarea fortificaţiilor prietenilor noştri cehi, comandamentul nostru a autorizat comunicarea către statul-major ceh a unor anumite dosare tehnice ale liniei Maginot. Noi n-am fost consultaţi, nici anunţaţi de acest lucru.

Schlesser, care este cu mine, îi cere lui Françoise să repete cele spuse. Nu ne vine să credem urechilor.

Gouyoux şi Kalina, pe care-i întrebăm, nu ştiu ce să ne răspundă. Sîntem deci obligaţi să admitem că germanii sînt, de acum încolo, informaţi asupra valorii defensive a scutului nostru fortificat. Vom avea confirmarea în faptul că, începînd din mai 1939, chestionarele Abwehr-ului nu se vor mai ocupa de lucrările liniei Maginot. Începînd de atunci şi-au concentrat investigaţiile asupra apărării Franţei de nord, între Sedan şi Dunkerque.

Tare pe izbînzile sale şi dezorientarea cancelariilor, Hitler îşi îndreaptă privirile spre Polonia.

La sfîrşitul lunii decembrie 1938, Rivet a prevenit comandamentul şi guvernul asupra acestui nou asalt. La 10 iunie 1939, el va preciza şi data : sfîrşitul lui august 1939. De data aceasta, Führerul ştie că riscă un război. Polonia este hotărîtă să se apere, Anglia şi Franţa nu se mai pot sustrage din nou obligaţiilor luate.

Hitler ştie prin Canaris că generalul polonez Kasprzyski negociază în Franţa cu Gamelin un acord de coordonare a opera-

[1]) Rivet face aluzie la generalul Beck, îndepărtat din cauza opoziţiei la planul cehoslovac.

țiunilor de război franco-polone, în caz de invadare a Poloniei. Guvernul francez a ținut ca agenții noștri de infiltrare să răspîndească această știre. Este una din rarele ocazii cînd în locurile sus-puse se amintește de existența lor. Dar ce nu s-ar face acum pentru a încerca să se împiedice în mod pașnic realizarea pînă la capăt a intențiilor lui Hitler ?

– Pentru a acționa în Est, Führerul vrea să aibă liniște în Vest. Primul trimestru al anului 1939 va vedea amplificîndu-se în Franța activitatea serviciului de informații german : 300 de arestări în cinci luni ! Manevrele subversive și de propagandă ale Reich-ului iau forme și dimensiuni pe care slăbiciunile noastre le vor face din ce în ce mai periculoase.

Dacă sîntem aproape siguri că putem domina Abwehr-ul, avem în schimb impresia neputinței de a face față ingerințelor și uneltirilor perfide ale dușmanului în viața noastră națională.

Nemiloși sîntem, însă, atunci cînd legea ne oferă posibilitatea ! Astfel este cazul cu spionajul, începînd de la 17 iunie 1938.

La 6 martie 1939, în zori, aspirantul marinar Marc Aubert este împușcat în portul Malbousquet, la Toulon. Acesta a fost primul care a suferit rigorile noii legi.

Este epilogul unei afaceri jalnice, în care, în cîteva luni ale acestei păci ipocrite, s-a jucat soarta Marinei franceze.

La 27 iunie 1938, în absența lui Schlesser, îmi telefonează Bill Dunderdale. E miezul nopții.

– Mă puteți primi mîine dimineață împreună cu un camarad de la Londra ?

– Voi fi la birou începînd de la ora 8. E ceva grav ?

– Este grav.

Locotenent-colonelul Hinchley-Cook, pe care mi-l prezintă Bill, este un om de cincizeci de ani, jovial. Scoate cu precauție, din servieta de piele închisă cu cheia, un plic voluminos.

Adresa scrisă în franceză, cu mîna, este aceea a unei cutii de scrisori a serviciului de informații german la Dublin, în Irlanda.

Hinchley-Cook îmi arată că, la cererea Biroului Federal de Investigații (FBI), serviciul său, M.I.5, supraveghează această cutie de scrisori. Ea a devenit cunoscută în urma afacerii Bremen, pachebotul liniilor atlantice germane, ai cărui ofițeri au fost implicați acum cîteva luni într-o răsunătoare afacere de spionaj și de propagandă în Statele Unite.

Învîrtesc plicul pe toate fețele. El poartă ștampila unui birou de poștă din Paris.

– Este primul de acest fel pe care-l interceptați, domnule colonel ?

Hinchley-Cook șovăie să-mi răspundă. Eu stărui :

– Este foarte important de știut dacă ați mai primit și alte plicuri de același fel și ce s-a întîmplat cu ele.

Oaspetele meu cedează și-mi mărturisește că „în cursul afacerii Bremen" un alt plic fusese deschis mai înainte la Londra, acum aproximativ o lună. El a fost repus în circulație pentru că nu conținea nimic altceva decît avizul de expediere al unei viitoare trimiteri.

Trebuie să mă mulțumesc cu acest răspuns.

Ah ! englezii ăștia ! Foarte gentlemeni, foarte fair-play, dar cine poate ști vreodată tot ceea ce fac și tot ceea ce gîndesc ?

Nu mai e nici un minut de pierdut. Îl chem pe Bonnefous. De acord cu Hinchley-Cook, care ne dă cale liberă, deschidem plicul cu ajutorul aburilor și fotografiem cele patru pagini pe care le conține. Patru pagini de informații asupra escadrei din Mediterana, scrise cu mîna. Nici o semnătură, numai o simplă literă A, în josul ultimei pagini.

Închidem la loc cu atenție plicul și-l rugăm pe Hinchley-Cook să repună fără întîrziere plicul în circuitul poștal. El a înțeles că ne găsim în prezența unei afaceri de o excepțională gravitate și ne va expedia viitoarele interceptări cu maximum de viteză.

Bonnefous va prezenta Biroului 2 al Statului-major al Marinei, din rue Royale, foile fotografiate. Marinarii sînt consternați. Numai un ofițer al escadrei din Mediterană a putut culege asemenea informații. Este vorba despre dispozițiile luate de Amiralitate din pricina tensiunii provocate de intențiile germane privitoare la Cehoslovacia : escadra din Mediterana este pregătită să poată pleca în termen de 24 de ore. Aceasta este prima frază a scrisorii interceptate.

Trimit la Lyon un ofițer ca să obțină de la profesorul Locard o expertiză grafologică : scrisul este acela al unui om tînăr (în jur de treizeci de ani), puternic, senzual, fără caracter și puțin cultivat.

Scotocim împreună cu colegii din rue Royale lista ofițerilor escadrei din Mediterană, al căror nume începe cu A și corespunde vagilor semnalmente date de expert... Muncă zadarnică.

Trec zece zile.

Hinchley-Cook revine, purtător al unei alte scrisori anunțînd o informație importantă și cerînd instrucțiuni și bani.

Ajungem în august. Tensiunea e la culme. Un tînăr ofițer delegat de M.I.5 ne aduce o carte poștală destinată cutiei poștale de la Dublin. Ea provine din Anvers și poartă data de 16 august 1938. O inscripție prietenească este scrisă cu mîna. Nici o îndoială posibilă : este același scris din scrisorile interceptate.

În timp ce Bonnefous caută în zadar printre marinari numele ofițerilor care au cerut o autorizație de plecare în străinătate, eu mă reped la Bruxelles să-l văd pe Verrhulst. Cu bunăvoința lui obișnuită, șeful Siguranței belgiene acceptă să ne înmîneze fișele de hotel completate de francezii care au locuit la Anvers între 1 și 16 august.

Știm, prin agenții noștri de infiltrare, că în acest oraș consulatul general al Germaniei este un punct de sprijin permanent al Abwehr-ului, mai ales al celui din Hamburg și al anexei acestuia din Brema. Presimt că trădătorul a făcut pe această cale o trimitere voluminoasă și că ilustrata trimisă la Dublin nu este decît anunțarea misiunii îndeplinite.

La Paris, pîndim tot timpul rezultatul cercetărilor Siguranței de Stat belgiene. La 20 august, adjunctul lui Verrhulst ne aduce mai multe sute de fișe pe care le triază nerăbdători Bonnefous și adjunctul său Abtey. Ei compară scrisul acestora cu acel al trădătorului.

Deodată, îi văd năvălind în biroul meu cu o fișă în mînă. Palizi amîndoi, adînc emoționați. Îmi arată imprudența de necrezut a spionului.

Citesc :

Nume : Aubert

Prenume : Marc

Urmează o stare civilă oarecare și „profesia" : „ofițer".

(Va urma)

„Marile familii" mafiote și „operațiunea regenerării"

Mafia newyorkeză trece printr-un moment delicat, un moment al marilor decizii... Chiar și o asemenea „instituție", cu rădăcini adînci în viața socială din care își hrănește existența și cu ramuri multiple, îmbătrînește. Și, odată cu vîrsta, puterile îi slăbesc, efectivele i se reduc. Fostele cadre decedate în ultimii ani în rivalități sîngeroase (rar sînt cei care își sfîrșesc zilele în patul lor) n-au mai fost înlocuite de aproape două decenii. În 1957, registrele de primire ale mafiei newyorkeze au fost închise, pentru a evita ca agenți ai poliției să se infiltreze în rîndurile mafiei. Joe Valachi, fostul „mare șef" al mafiei, declara, în 1962, în cursul unei spectaculoase confesiuni făcute justiției, că decizia fusese luată ca urmare a unui val de arestări, îndeosebi aceea a lui Vito Genovese, șeful unei din marile „familii" mafiote din New York.

Dar trecerea anilor i-a învățat pe mafioți că din două rele trebuie să aleagă, pînă la urmă, pe cea mai bună (în varianta „Cosa nostra", versiunea americană a mafiei siciliene). După o severă înfruntare între doi dintre cei mai influenți șefi mafioți — Carlo Gambino, considerat ca „patronul patronilor", și Carmine Galente, aflat în plină ascensiune — rezistența „conservatorilor" a fost înfrîntă. Carmine Galente, care tocmai și-a terminat o pedeapsă de cincisprezece ani de închisoare pentru trafic de droguri — îndeajuns pentru a-i conferi o adevărată „prestanță" în „familie" — a reușit să-și impună punctul de vedere potrivit căruia micșorarea numărului de „combatanți" pune serioase probleme pentru „bugetul" mafiei. Astfel, Comitetul național al mafiei americane, reunit în „consiliu de familie", după îndelungi ezitări, a acordat fiecărei căpetenii dreptul de a recruta cîte zece noi membri. Totuși, din „respect" pentru bătrînul Gambino, un număr de restricții au fost impuse. Biografia candidaților trebuie să includă cîteva rubrici obligatorii. Noii recruți trebuie să fie „personalități" cunoscute ale lumii interlope, cu o experiență verificată în activități tradiționale ale mafiei : trafic de stupefiante, exploatarea sălilor de jocuri, contrabandă de tot felul. Ei trebuie să fie demni de cea mai mare încredere și să aibă un cazier juridic „curat" (măcar pentru început !).

Amatoare nu numai de mijloace cîștigi de puțin „curate" de cîștiguri, ci și de ceremonii impresionante, „Cosa nostra" și-a păstrat ritualurile de primire a noi membri, obișnuite încă la nașterea sa. Ele seamănă cu niște procesiuni de inițiere fantastică și medievală, deși decorul este altul. Flancat de patronul și adjunctul său, noul venit, împreună cu nașul său, se așază în fața unei mese pe care se află instrumentele sacre ale acoladei mafiote : un pistol și un cuțit. Cu revolverul în mînă, pătruns de solemnitatea momentului, „șeful" declară în dialectul sicilian : „reprezentăm Cosa nostra, această familie este Cosa nostra" etc. etc. Apoi, pretendentul depune jurămîntul prin care se obligă să plaseze clanul deasupra oricărui sentiment patriotic sau familial și de a respecta „sfînta lege a tăcerii".

Tăcere nu rareori ruptă de scandalurile afacerilor de corupție, în care traficul de influență, violența amestecă, laolaltă, numele siciliano-americane ale mafioților cu acelea ale unor oameni de afaceri și politicieni. Iar, în spatele comerțului cu stupefiante și al episoadelor criminalității, numărul victimelor sporește, în proporție directă cu cîștigurile „onorabilei societăți" mafiote, decisă să nu îmbătrînească.

M. N.

Frankfurter Rundschau

ROATA ISTORIEI ŞI IAN SMITH

Joshua Nkomo, unul din liderii Consiliului Naţional African, anunţînd că negocierile sale constituţionale cu Ian Smith au eşuat, întrucît premierul minoritar a pus condiţii „segregaţioniste şi dispreţuitoare"

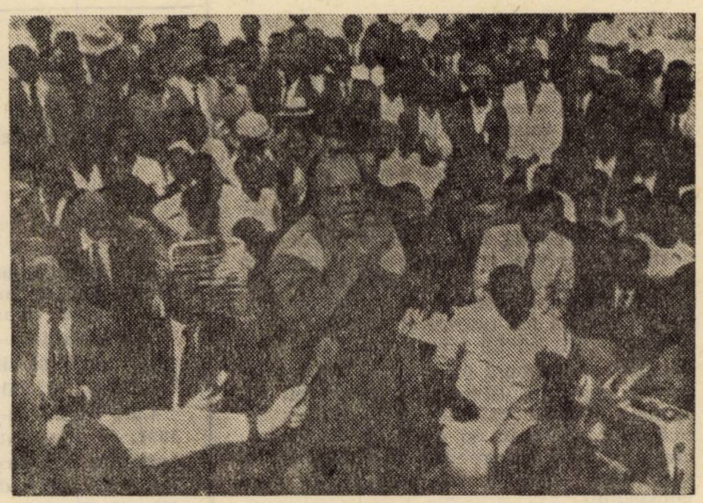

GUVERNUL minoritar alb al Rhodesiei prezintă în aceste zile nota de plată pentru mai mult de un deceniu de politică îndărătnică şi greşită. Împotriva tuturor sfaturilor şi cerinţelor Londrei, conducerea minorităţii albe a optat, din noiembrie 1965, cînd şi-a proclamat unilateral independenţa, pentru o politică avînd drept motto : „După noi, potopul". Acum, acest potop ameninţă să vină.

Nu este, desigur, de mirare că guvernul britanic reacţionează cu mînie la noile cereri ale lui Ian Smith. Oricum, politica acestui om a slăbit mereu, din 1965, poziţia Marii Britanii faţă de Africa şi de lumea a treia. Faptul că, în plină epocă de prăbuşire a colonialismului, 250 000 de albi au putut proclama o nouă colonie, în timp ce Marea Britanie asista la acest fapt aproape neputincioasă, a deteriorat prestigiul britanic nu numai în ochii celor peste 5 milioane de rhodesieni negri. Încercările mai multor guverne britanice de a găsi o soluţie politică au eşuat lamentabil în faţa lui Ian Smith.

Cît timp Portugalia şi-a putut menţine dominaţia colonială în statele vecine Rhodesiei, Angola şi Mozambic, iar Africa de Sud s-a aflat de partea rebelilor albi ai lui Ian Smith, dominaţia minoritară albă asupra unei majorităţi de culoare, de douăzeci de ori mai mare, părea mai puţin primejduită.

Acum, ora adevărului se apropie pentru Ian Smith şi aderenţii săi, pentru albii acestei ţări din sudul Africii care, prin pretenţia arogantă de autocraţie, s-au izolat de întreaga lume. Prea des au respins aceşti albi ofertele de tratative. Prea mult timp i-au vîrît pe responsabilii politici ai africanilor în lagăre de surghiunire, i-au alungat din ţară, i-au discriminat. Încercarea lor de a da înapoi roata istoriei trebuia să eşueze într-o zi. Revendicarea de către majoritatea neagră a dreptului la autodeterminare, la participarea evidentă la guvernul ţării lor nu se mai lasă înăbuşită nici în faţa folosirii împotriva lor a unor arme superioare.

A fost irosit un deceniu, în care s-ar fi putut căuta compromisuri şi oferi prilejul ca transferul puterii să fie înfăptuit treptat şi pe făgaşe ordonate. Toate tratativele, care au fost duse cu africanii, au fost însă duplicitare. Ele au fost permanent purtate de albi sub semnul promisiunii pe care o făcuse, încă de mult timp, Ian Smith alegătorilor săi : „Africanii nu vor guverna Rhodesia nici într-o mie de ani. Vom avea noi grijă ca guvernul Rhodesiei să rămînă în mîini responsabile".

Pe cine mai poate mira faptul că, avînd în vedere o asemenea atitudine, africanii rhodesieni revendică tot mai radical un transfer de putere ? Acum, pentru că s-au ivit semnele furtunii, Smith apelează la „solidaritatea oamenilor albi". Pe fundalul politicii pe care o duce, acesta este un argument rasist. Şi puţini sînt oamenii care au contribuit, aşa cum a făcut-o el, la stimularea, în anii '60, a confruntării dintre albi şi negri.

Socoteala lui Ian Smith nu se va potrivi. Marea Britanie nu poate şi nu vrea să salveze autoritatea acestui om. Portugalia lui Salazar şi Caetano, care i-a fost aliată, zace îngropată sub ruinele istoriei. Chiar şi guvernul minoritar al Africii de Sud este enervat de modul în care Smith urmăreşte să-şi asigure dominaţia, încercînd să determine şi Africa de Sud să se urce în barca ce se scufundă.

Rinascita

ROMA

ITALIA: COMUNIŞTII ŞI CONGRESUL SOCIALIST

RECENTUL Congres al Partidului Socialist Italian marchează, fără îndoială, o etapă în istoria politică italiană. Cel de-al 40-lea Congres socialist poate fi considerat drept congresul sfîrşitului centrului-stînga şi congresul cotiturii. El a afirmat, în acelaşi timp, necesitatea şi voinţa socialiştilor de a înlătura orice delimitare a majorităţii la stînga, faţă de Partidul Comunist Italian. În esenţă — şi în prezenţa multor altor elemente care determină orientările P. S. Italian — concluziile ce se conturează în urma congresului ar fi : respingerea hegemoniei democrat-creştine ; reafirmarea unităţii mişcării muncitoreşti ; necesitatea cotiturii. De aici trebuie să pornim, înainte de toate, pentru o reflectare pe care P.C. Italian va trebui s-o facă mai atent, nu numai la nivel naţional, asupra acestui eveniment important şi asupra complicatei realităţi actuale a P.S.I., îndeosebi în perspectiva unor acţiuni unitare, pentru mobilizarea maselor, pentru consolidarea poziţiilor stîngii în rîndul maselor populare.

Analiza crizei generale a capitalismului — şi, în acest cadru, a caracteristicilor crizei economice şi sociale italiene — s-a desfăşurat, în cadrul Congresului, cu accente diferite. S-a exprimat cu energie, manifestîndu-se o capacitate de orientare ce nu trebuie subapreciată, o tendinţă de a prezenta cu luciditate datele de fond ale crizei capitalismului, dar, totodată, de a izola oarecum şi a simplifica excesiv analiza lor şi, deci, de a constata ritmuri accelerate şi evoluţii mai curînd mecanice ale crizei şi ale trecerii spre socialism. Dar, în multe luări de cuvînt şi în concluzii, viziunea asupra crizei capitalismului — şi, în consecinţă, evidenţierea necesităţii de a începe un nou tip de dezvoltare care să iasă din logica capitalismului şi să acţioneze în direcţia unei transformări a societăţii în sens real democratic şi socialist — s-a dovedit echilibrată şi corectă.

Mai complicată — şi, prin unele aspecte, confuză sau cel puţin neclară, după părerea noastră — continuă să fie dezbaterea pe marginea consecinţelor care rezultă de aici, nu numai pentru viitorul imediat, ci şi în perspectivă. Dacă problema de fond continuă să fie aceea „a unei treceri spre socialism, a cărei necesitate, din ce în ce mai imperioasă, ne este indicată de gravitatea crizei italiene", nu se înţelege cum o acţiune de o asemenea importanţă ar putea fi înfăptuită pe baza „alternativei de stînga", cu alte cuvinte, cu ajutorul unei conduceri politice alcătuite exclusiv din alianţa partidelor de stînga, în esenţă pe reconstituirea frontului P.C.I. — P.S.I. şi că nu trebuie, în schimb, să se ţintească spre o grupare mai largă şi mai diversificată de alianţe politice, care să permită, înainte de toate, cea mai amplă unitate a oamenilor muncii, a ţăranilor, a muncitorilor şi, totodată, alianţa sau legătura lor cu păturile mijlocii de la sate şi oraşe. Mai rămîne necesitatea de a nu împinge spre dreapta zone ale opiniei publice cu orientare politică moderată. Aceasta este, de altfel, lecţia cea mai actuală pe care noi am tras-o din tragica experienţă chiliană, cînd am propus, din nou, linia care a fost denumită a „compromisului istoric". Şi acest lucru a reieşit clar din multe luări de cuvînt la Congres şi chiar în raport şi în concluzii.

„În ceea ce ne privește — a declarat De Martino — se poate recunoaște că o majoritate numai a stîngii, care să se bazeze pe 51 la sută din voturi, ar fi prea mică și prea riscantă din cauza repercusiunilor sale interne și internaționale, din cauza reacțiilor pe care le-ar provoca pe plan economic, din cauza tentațiilor reacționare pe care le-ar determina, pentru că nu dispune de o bază de masă extinsă". Aș vrea să adaug numai că, din punctul nostru de vedere, necesitatea unei asemenea alianțe politice largi, pentru trecerea spre socialism, se contopește cu necesitatea ca socialismul (ca trecere și ca edificare a noii societăți) să fie creația maselor largi populare de oameni ai muncii: în aceasta constă, de fapt, caracterul ireversibil al opțiunii noastre privind calea democratică spre socialism și regimul de democrație politică ce trebuie să caracterizeze societatea socialistă pe care vrem s-o construim.

Trebuie, însă, să recunoaștem că, la Congresul socialist — în ce privește perspectivele generale —, s-au făcut considerabili pași înainte și s-au adus importante contribuții în direcția unei dezbateri mai concrete și a unei depășiri a divergențelor privind formulele. Desigur, ostilitatea și suspiciunile față de expresia „compromis istoric" există în rîndurile socialiștilor. Și, totuși, a început să se discute despre cum trebuie înțeleasă linia „compromisului istoric" : ca o linie care să accepte democrația creștină, așa cum este ea, și care să țintească spre un acord de putere între cele două mari partide (P.D.C.-P.C.I. — n.n.) și să stabilizeze actualele raporturi politice, sau să fie, dimpotrivă, înțeleasă în sens dinamic și de luptă. Acesta este un pas înainte. În concluziile la care a ajuns Congresul, mai mult decît despre alternativa de stînga, se vorbește despre o „cotitură profundă" și despre „alternativa la puterea democrației creștine", care este un fapt cu totul diferit și se referă la caracterul concret al conținuturilor, al opțiunilor de orientare, al raporturilor dintre forțele politice, al modului de guvernare. Cînd se vorbește despre „alternativa socialistă", se vorbește despre ea în sensul unei funcții deosebite pe care P. S. Italian este chemat să o îndeplinească — în cadrul unității întregii mișcări muncitorești și în raportul cu celelalte forțe politice — în acțiunea menită să impună acea „cotitură" și să realizeze acea „alternativă la puterea democrației creștine".

În privința unui punct hotărîtor, pozițiile exprimate la Congresul socialist au fost categorice : deplinele garanții democratice pe care le prezintă P. C. Italian ; este vorba de faptul că socialiștii nu pun nici o piedică în calea participării comuniștilor la guvern și, îndeosebi, la guvernul de coaliție cu democrația creștină ; o participare pe care chiar o solicită. Nimănui nu-i poate scăpa importanța unei asemenea afirmații. Ea este consecința nu numai a falimentului centrului-stînga, a punctului în care a ajuns criza italiană, a maturizării unor linii programatice și politice, ci și a unei apropieri mai profunde, în curs, între partidul nostru și partidul socialist, privind calea de înaintare spre socialism și concepția despre socialism. Ar fi de discutat modul în care partea socialistă motivează adesea o asemenea apropiere. Elementul important îl constituie, însă, apropierea substanțială în strategia și concepția despre socialism.

Două elemente s-au evidențiat la Congres. Pe de o parte, o oarecare nemulțumire — consecință și a unor polemici recente — față de influența preponderentă a P.C. Italian, față de posibilele sau presupusele sale atitudini de suficiență sau paternaliste, o nemulțumire de care noi trebuie să ținem mereu seama, dar care, totuși, s-a risipit, în mare măsură, în cursul dezbaterii și nu a dat, desigur, naștere unei tendințe anticomuniste.

Pe de altă parte, o adevărată revoltă împotriva hegemoniei democrației creștine. Și acesta este un element politic obiectiv. Pentru noi, astăzi ca și întotdeauna, din 1947 încoace — obiectivul prioritar este lupta împotriva puterii democrației creștine, împotriva pretențiilor sale hegemonice, exprimate în diferite forme. Ne explicăm, astfel, asprimea atacului socialist împotriva democrației creștine. Ar fi, însă, o gravă greșeală să se uite că problema catolică este o problemă centrală a revoluției italiene, a dezvoltării democratice și a reînnoirii socialiste din țara noastră. Este foarte adevărat că, din multe motive, problema catolică nu se exprimă, exclusiv, în democrația creștină, dar la fel de adevărat este că democrația creștină, deși trece printr-o criză politică profundă, este departe de a fi lichidată ; ea continuă să fie o forță de care trebuie să se țină seama și în rîndurile căreia trebuie solicitată și încurajată acțiunea tuturor forțelor sale populare și progresiste, pentru o evoluție pozitivă a crizei sale politice.

Aspectul care provoacă nedumeriri la Congresul socialist — care nu este, desigur, un aspect secundar — este cel al propunerilor și perspectivelor imediate. Acesta este punctul cel mai puțin lămurit. Situația economico-financiară și socială a Italiei este de o asemenea gravitate și atît de dramatică încît nu permite tergiversări și amînări. A existat, în context, impresia că, în cadrul P.S. Italian, predomină așteptarea unor alegeri politice anticipate.

Noi sîntem convinși că, astăzi, o nouă criză de guvern și o campanie electorală îndelungată ar impune țării un preț prea mare și, de aceea, reafirmăm opoziția noastră față de dizolvarea Parlamentului.

Congresul a confirmat funcția esențială a P.S. Italian într-un mare proiect unitar de reînnoire democratică și socialistă a Italiei și chiar în acțiunea pentru unitatea forțelor de stînga în Europa, pentru unitatea mișcării muncitorești și socialiste din Europa occidentală.

Paolo Bufalini

PROFIL

LUIS CABRAL

președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau

La invitația președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau, Luis Cabral, se află, în aceste zile, în țara noastră, într-o vizită oficială.

Luis Cabral s-a născut la 11 aprilie 1931, în localitatea Bissau. A urmat cursurile primare în localitatea Praia, iar cele secundare la Sao Vincente (Capul Verde).

Într-o perioadă de puternică mobilizare politică și de luptă a poporului din Guineea-Bissau împotriva jugului colonial portughez, Luis Cabral este, alături de Amilcar Cabral și Aristides Pereira, unul dintre fondatorii, în 1956, ai Partidului African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde (P.A.I.G.C.). Între anii 1956—1960, Luis Cabral desfășoară o intensă activitate politică clandestină. Ca urmare a acțiunilor represive organizate de armata și poliția politică ale regimului lui Salazar, Luis Cabral este obligat, în 1959, să părăsească Bissau. În vederea eliberării patriei, participă alături de ceilalți conducători ai P.A.I.G.C. la mobilizarea poporului la lupta de eliberare armată. De-a lungul acestor ani, de mari jertfe și sacrificii, Luis Cabral s-a aflat întotdeauna în primele rînduri ale luptei poporului guineez, identificîndu-se cu cauza sa dreaptă.

În anul 1961, Luis Cabral este numit secretar general al Uniunii Naționale a Muncitorilor din Guineea-Bissau (U.N.T.G.). În 1963, el este ales membru al Secretariatului permanent al Comitetului Executiv de Luptă al P.A.I.G.C. În anul 1972, Luis Cabral este ales deputat al Adunării Naționale Populare, iar la cel de-al II-lea Congres al P.A.I.G.C., în 1973, este ales secretar general adjunct al acestui partid. Proclamarea independenței țării, la 24 septembrie 1973, și a Republicii Guineea-Bissau a constituit un nou moment de avînt al luptei poporului guineez pentru eliberarea completă a întregului teritoriu. În aceeași zi, Luis Cabral este ales președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau.

Personalitate marcantă a vieții politice din țara sa și din întreaga Africă, Luis Cabral îndeplinește și funcția de prim-vicepreședinte al Organizației Unității Africane.

Metroul din Washington

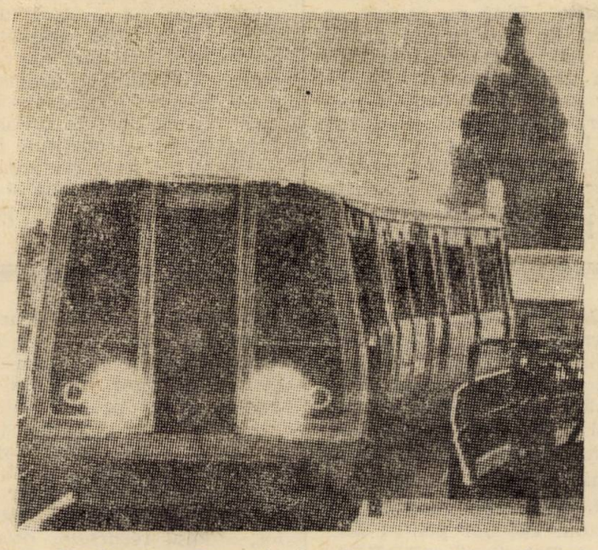

Anton Marinescu, Focşani. Primul tronson al metroului din Washington a fost dat recent în folosinţă. Construit pe o distanţă de 7 km, el va face parte dintr-o reţea finală de 160 km. Realizarea lui a început în 1969, patru ani după ce planul fusese aprobat de Congresul american. Un al doilea tronson de 20 km va fi terminat la 1 ianuarie 1977, iar întreg sistemul este prevăzut a intra în funcţiune în 1982. Garniturile — de cîte două vagoane — se opresc, pentru moment, la cinci staţii. Pentru un timp, ele nu vor circula decît ziua, între orele 6 şi 20, la un interval de 5—10 minute. Vagoanele sînt prevăzute cu mochetă, fotolii confortabile, aer condiţionat, iar geamurile sînt colorate. Camere de televiziune permit supravegherea şi prevenirea agresiunilor. Întregul sistem de circulaţie este computerizat, conductorii nefiind utilizaţi decît în cazuri de urgenţă. Metroul de la Washington rămîne, totuşi, un subiect controversat. Statele Virginia şi Maryland, aflate în vecinătatea capitalei federale, şi-au exprimat reticenţa faţă de ideea finanţării tronsoanelor care s-ar prelungi pe teritoriile lor. Pe de altă parte, costul întregii retele se va ridica la aproximativ 4,7 miliarde dolari, sumă pe care mulţi se îndoiesc că va fi alocată de Congres pentru încheierea proiectului pînă în 1982. În **imagine :** noul metrou, într-una din staţiile de la suprafaţă.

Alexandru Radovan, Timişoara. Noul plan de dezvoltare al Ghanei, adoptat pentru perioada 1976—1981, prevede, ca principală sarcină internă, însănătoşirea situaţiei economice a ţării. Un rol definitoriu îl vor avea, în acest sens, acţiunile îndreptate spre modificarea structurii economiei naţionale, în cadrul acesteia statul intenţionînd să-şi asigure, treptat, poziţii hotărîtoare. Promovînd o politică de bizuire pe propriile forţe, Ghana doreşte să-şi asigure, într-o măsură mai mare, propria prelucrare a materiilor sale prime — cacao, lemn, mangan şi bauxită. Prin noua lege a investiţiilor, adoptată în 1975, sînt îngrădite posibilităţile de participare a monopolurilor străine în economia ţării, fiind prevăzut, totodată, controlul statului ghanez asupra activităţilor acestora. Pe aceeaşi linie a propriei afirmări în economie, la 1 ianuarie 1976 şi-au inceput activitatea o Comisie de dezvoltare pentru întreprinderile ghaneze şi un Comitet pentru politica de investiţii.

Amalia Pătraşcu, Bucureşti. După cum arată, de altfel, şi denumirea, Antilele olandeze constituie posesiune colonială a Olandei în spaţiul Mării Caraibilor, fiind compuse din insulele Curaçao, Aruba, Bonaire, Sint Maarten (partea sudică a insulei St. Martin), Sint Eustatius şi Saba. Suprafaţa acestora totalizează 1 011 kmp, cu circa 250 000 locuitori, din care un procent de 90 la sută îl constituie populaţia de culoare. Capitala este Willemstad, situată pe insula Curaçao. Limba oficială este olandeza, dar ca limbă curentă este larg răspîndit dialectul local Papiamento. În economia insulelor joacă un rol determinant rafinăriile de ţiţei din Curaçao şi Aruba, şantierele şi docurile de reparaţii navale, producţia de fosfaţi, ca şi turismul. Agricultura are o pondere limitată. Principalele produse de export le constituie derivatele petroliere, alte produse chimice, lichiorul de Curaçao. Hotărîrea privind acordarea independenţei, spre care tinde, în mod firesc, şi populaţia acestor insule, a fost amînată, în urma unor convorbiri bilaterale, pînă în 1980.

Muntele Athos

Ion Alexandrescu, Bucureşti. Situat pe cel mai estic din cele trei promontorii ale peninsulei greceşti Chalkidiki, Muntele Athos găzduieşte unele din cele mai vechi aşezări monas-

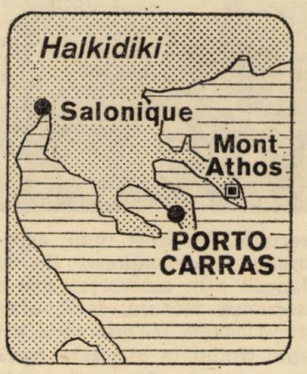

tice ortodoxe. Încă din secolul al VII-lea s-au stabilit aici ermiţi, care s-au organizat în mici comunităţi (lavrai). În 963, Athanasius din Trebizond a fondat prima mînăstire şi, aproape cu un secol mai tîrziu, edictele imperiale ale lui Constantin Monomahul i-au consacrat carta existenţei sale. De atunci, de-a lungul secolelor, s-au mai adăugat şi alte mînăstiri. În prezent, Athosul numără douăzeci de mînăstiri, care datează din diferite epoci, şi peste 700 de schituri, colibe şi sihăstrii. Sub numele Muntele Sfînt (Ayion Oros), Athosul este în prezent o republică teocratică de călugări ortodocşi, al cărei singur oraş, Kariai, este şi capitala. Constituţia sa a fost redactată în 1924. Guvernul grec este reprezentat printr-un prefect. Forul de conducere religioasă şi administrativă este Sfînta Comunitate (Kinotita), compusă din 20 de reprezentanţi, desemnaţi anual de fiecare dintre mînăstiri. Din punct de vedere canonic, aşezămintele religioase de la Muntele Athos depind de Patriarhia ecumenică din Constantinopol. Athosul adăposteşte importante mărturii ale artei şi culturii bizantine. De la jumătatea secolului XIV şi pînă în secolul XIX, numeroase documente greceşti, slavone şi româneşti atestă că pentru fiecare din mînăstirile de la Muntele Athos au contribuit la refacerea, întreţinerea şi înzestrarea lor voievozii români, mai ales după căderea Bizanţului sub turci în anul 1453, cînd singurul scut de ocrotire pentru călugării atoniţi rămăseseră doar Ţările Române. Dintre voievozii care au ctitorit aşezăminte şi au acordat danii pentru Athos, amintim pe : Nicolae Alexandru Basarab, Vlaicu Vodă, Mircea cel Bătrîn, Alexandru cel Bun, Ştefan cel Mare şi fiul său Bogdan, Petru Rareş, Neagoe Basarab, Petru Cercel, Mihai Viteazu, Alexandru Lăpuşneanu, Matei Basarab, Vasile Lupu, Constantin Brîncoveanu, Şerban Cantacuzino ş.a. În prezent, se află la Athos aproximativ 60 de călugări români, răspîndiţi în diferite aşezări monastice, între care cele mai compacte grupuri sînt la schiturile tradiţionale româneşti Prodromul, Lacul şi Cutlumus (cunoscut multă vreme în trecutul istoric al Athosului sub numele „Marea Lavră a Ţării Munteneşti").

Fülöp Károly, Oradea. Preşedinţii S.U.A. au fost : George Washington, John Adams, Thomas Jefferson, James Madison, James Monroe, John Quincy Adams, Andrew Jackson, Martin Van Buren, William H. Harrison, John Tyler, James Knox Polk, Zachary Taylor, Millard Fillmore, Franklin Pierce, James Buchanan, Abraham Lincoln, Andrew Johnson, Ulysses S. Grant, Rutherford Birchard Hayes, James A. Garfield, Chester Alan Arthur, Grover Cleveland, Benjamin Harrison, William McKinley, Theodore Roosevelt, William Howard Taft, Woodrow Wilson, Warren G. Harding, Calvin Coolidge, Herbert Hoover, Franklin D. Roosevelt, Harry S. Truman, Dwight D. Eisenhower, John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson, Richard M. Nixon, Gerald R. Ford. Amănuntele solicitate în legătură cu biografiile acestor preşedinţi le veţi găsi consultînd volumul „Preşedinte la Casa Albă", publicat de Editura politică, în 1974.

Anton Mirescu, Braşov. Potrivit Biroului de referinţă asupra populaţiei din Washington, populaţia globului era la 1 ianuarie 1976 de 3 982 815 000 locuitori. Potrivit acestei instituţii, care îşi sprijină aprecierile în special pe date furnizate de O.N.U., populaţia globului a crescut cu 1 miliard în numai 15 ani. Au trebuit 31 de ani pentru ca ea să atingă 3 miliarde, în 1961, şi 80 de ani pentru a junge la 2 miliarde în 1930.

POSTA REDACȚIEI

Narita: un aeroport nefolosit

Șerban Vasiliu, Ploiești. Cînd, în 1966, s-a decis construirea unui nou aeroport, intenția autorităților guvernamentale japoneze era de a descongestiona actualul aeroport internațional Tokio-Haneda. Lucrările au început în 1969 la Narita, la 60 km nord-est de capitală, și au fost încheiate în 1971. Realizarea sa a costat 160 miliarde de yeni (533 milioane de dolari). El ar

putea primi 5 400 000 de pasageri și să asigure tranzitul a 400 000 de tone de mărfuri pe an. „Ar putea", pentru că, de fapt, nici pînă astăzi, aeroportul nu a fost pus în funcțiune. De cinci ani, fermierii din regiune, sprijiniți de o serie de studenți, s-au opus inaugurării lui. Protestatarii au recurs la toate mijloacele. Ei au construit, de pildă, în prelungirea pistelor două structuri de oțel, care împiedică orice aterizare și decolare. Argumentul suprem al celor care se opun deschiderii aeroportului este riscul poluării. Din acest motiv, a fost suspendată construcția unei conducte destinată să transporte benzina din rafinăriile din portul Chiba la aeroport. Realizarea unei căi ferate „super-expres", care urma să lege Narita de centrul capitalei, a fost, de asemenea, întreruptă. În acest timp, aerodromul internațional de la Haneda este aglomerat într-o asemenea măsură, încît uneori avioanele trebuie să-și aștepte rîndul la aterizare o oră sau două. În **fotografia** alăturată: una din recentele demonstrații ale adversarilor aeroportului din Narita, la care au participat 5 000 de fermieri, studenți și membri ai sindicatelor.

Uruguay: an electoral fără alegeri

Ilie Plop, Tg. Jiu. Interpretînd declarații oficiale sau însumînd informații provenind din surse guvernamentale, observatorii politici apreciază ca sigur faptul că în acest an electoral nu se vor desfășura, în Uruguay, alegerile generale prevăzute de către Constituție și promise în ultimii trei ani de către președintele Juan Maria Bordaberry. Mandatul actualului șef al statului uruguayan se va încheia la 1 martie 1977, conform Constituției în vigoare. Un nou președinte ar trebui să fie ales în ultima duminică a lunii noiembrie 1976. Anularea alegerilor și prelungirea mandatului prezidențial vor face din Bordaberry primul șef de stat uruguayan, din ultimii 30 de ani, care rămîne la conducerea statului mai mult decît era prevăzut de Constituție. Ultimul care a adoptat această atitudine a fost generalul Alfredo Baldomir, în 1942. Amînarea pe termen nedefinit a alegerilor a început să fie discutată între șefii militari din octombrie anul trecut. Majoritatea comandanților armatei de uscat sprijină poziția șefului acestei arme, general-locotenentul Julio Cesar Vadora, potrivit căreia „activitatea politică trebuie să rămînă înghețată, pînă cînd vor fi asigurate condițiile pentru funcționarea unor partide democratice". Există, însă, și alte poziții, una dintre ele aparținînd generalului Rodolfo Zubia, comandantul celei de-a III-a Divizii a armatei de uscat uruguayene, care, într-un recent discurs, a garantat că „actuala situație (lipsa de alegeri) nu se poate prelungi pentru că aceasta ar însemna a cădea în voluptatea puterii". Generalul Zubia a fost și mai clar încă, afirmînd, în același discurs, că „rolul armatei uruguayene de uscat se rezumă la a oferi siguranță procesului de dezvoltare a țării, în rest totul rămînînd în sarcina oamenilor politici și autorităților politice civile". Pînă nu demult se credea la Montevideo că în acest an vor fi realizate cel puțin alegeri municipale sau chiar un plebiscit asupra prelungirii mandatului prezidențial. În prezent, există, însă, convingerea că, fără partide politice, nici măcar alegerile municipale nu mai sînt posibile. În ce privește plebiscitul, există un sector al forțelor armate care sprijină ideea desfășurării lui și altul, majoritar, care este împotrivă. Și această diviziune între comandanții militari uruguayeni — sînt de părere observatorii specializați în probleme uruguayene — constituie baza necesară pe care președintele Bordaberry guvernează și cu ajutorul căreia își va putea prelungi mandatul.

Radu Frunzescu, Timișoara. Fotografia, făcută săptămîna trecută la Beirut, îl înfățișează pe Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.), împreună cu dr. George Habache, secretarul general al Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei (F.P.E.P.). Această întîlnire este considerată de observatorii politici din Beirut ca semnificativă, știut fiind că F.P.E.P. se retrăsese, cu un an și ceva în urmă, din Comitetul Executiv al O.E.P., ca urmare a unor divergențe privind obiectivele luptei rezistenței palestiniene.

Sergiu Florescu, București. Principalele trăsături ale programului spațial american pentru sfîrșitul secolului au fost definite, recent, într-un raport al unui grup de studii al N.A.S.A. Specialiștii apreciază că o atenție specială va trebui acordată sateliților ce permit supravegherea culturilor, studiul resurselor oceanice, schimbărilor de climă, cît și previziunile în legătură cu cutremurele de pămînt. Este vizată, de asemenea, alcătuirea unui atlas geologic mondial. Programele de comunicație prin sateliți vor fi dezvoltate nu numai la nivel internațional, dar și local, pentru a servi regiunilor izolate. Vor trebui intensificate cercetările în domeniul producerii de energie de către stațiile spațiale. În sectoarele explorării spațiale, raportul subliniază că studiul sistemului solar trebuie continuat îndeosebi pentru a lămuri formarea sa, dacă există viață inteligentă și pe alte planete, natura unor fenomene ce se petrec pe Soare. În fine, raportul se pronunță pentru dezvoltarea de laboratoare spațiale locuite, pentru a studia o serie de efecte asupra organismelor, posibilitatea de a lucra în spațiu și influențele cîmpului magnetic terestru.

Ion Mihai, Craiova. Petrolierul sovietic „Kuban" (în **fotografie**) a fost lansat la apă, recent, în portul Novorosiisk. El are o capacitate de 180 000 tdw, putînd încărca 150 000 tone petrol. Are o lungime de 290 metri și o lățime de 45 metri, fiind a doua navă (alături de „Krîm") din noua serie de supertancuri petroliere ce au intrat în construcție pe șantierele navale sovietice.

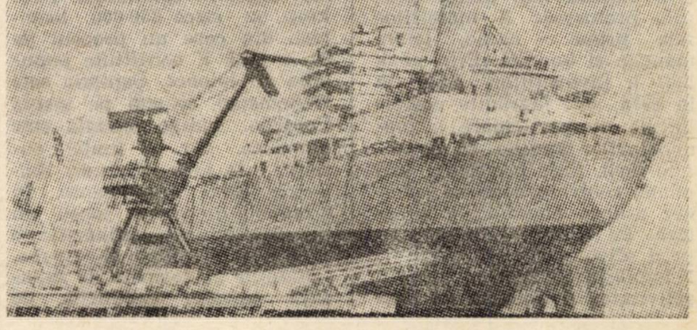

POSTA REDACȚIEI

Petrol în Asia de sud-est

Ion Gheorghe, București. 1. Asia de sud-est dispune de importante zăcăminte de petrol. După considerațiile unor specialiști, de pildă, Asia de sud-est va produce, la un moment dat, ea singură, mai mult petrol decît produce Arabia Saudită. Potrivit unor aprecieri, în 1985 industria petrolului dintr-o serie de state din bazinul Pacificului (țările Asiei de sud-est, Australia și Japonia) va produce 8 milioane de barili de țiței, zilnic. La prima conferință asupra zăcămintelor marine ale Asiei de sud-est, organizată în februarie 1976, ministrul de finanțe al Singaporelui, Hon Sui Sen, considera că, în 1985, producția de petrol a regiunii sud-est asiatice ar putea atinge chiar 11,5 milioane barili pe zi, cu condiția, însă, a investirii în această direcție a 33 de miliarde de dolari. Vorbind în fața a 1200 de delegați din 20 de țări, care asistau la lucrările conferinței, ministrul singaporez a arătat că rezervele de petrol ale Asiei de sud-est ar fi duble față de cele din Golful Mexic, adică ar reprezenta 10 la sută din rezervele mondiale marine.

2. Recentul turneu al premierului pakistanez Zulfikar Ali Bhutto s-a desfășurat pe parcursul a 10 zile și a cuprins : R. F. Germania, Suedia, Canada și New York-ul.

3. Conform datelor unui studiu al Departamentului Apărării, publicat la începutul lunii martie la Washington, pînă la acea dată S.U.A. își reduseseră cu 61 numărul bazelor lor importante din regiunea Pacificului. În raportul alcătuit la cererea Comisiei senatoriale a forțelor armate, Pentagonul precizează că numărul acestor baze a scăzut de la 62 la 28 în Japonia, de la 17 la 6 în Filipine, de la 14 la 2 în Tailanda (între timp, după cum se știe, la cererea guvernului tailandez, S.U.A. au început operațiunea de desființare și a acestor ultime baze).

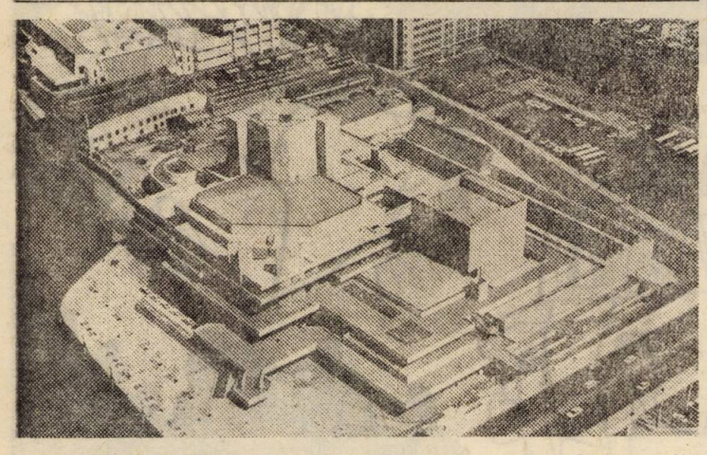

Ana Penescu, Iași. Compania Teatrului Național englez s-a mutat din celebrul Old Vic într-o nouă clădire, așezată pe malul Tamisei, în centrul Londrei (în **imaginea** de mai sus). Noul edificiu face parte dintr-un complex de renumite instituții culturale britanice, între care se află Queen Elisabeth Hall, The Royal Festival Hall, Hayward Gallery și National Film Theatre.

„Șarpele monetar"

Ion Pavel, București. Iată, pe scurt, datele care vă interesează : **24 aprilie 1972.** Constituirea „șarpelui monetar" occidental, ca primă etapă în vederea înfăptuirii preconizatei „uniuni economice și monetare", al cărei obiectiv final, în 1980, consta în realizarea presupusei monede comune. În cadrul acestui sistem, monedele țărilor Pieței comune puteau fluctua, în jurul parității dolarului, în limite de ± 2,25 la sută. **23 iunie 1972.** Lira sterlină părăsește „șarpele" și începe să fluctueze independent. **12 februarie 1973.** Cu prilejul celei de-a doua devalorizări a dolarului, lira italiană părăsește, la rîndul său, „șarpele monetar", începînd să fluctueze liber. **24 martie 1973.** Marca vest-germană, francul francez, francul belgian, francul luxemburghez, florinul olandez și coroana daneză — cărora li s-au alăturat, apoi, coroana norvegiană, coroana suedeză și, într-o oarecare măsură, francul elvețian (monede ale țărilor nemembre ale Pieței comune) — încep să fluctueze „concertat". „Șarpele monetar" continuă să existe, însă monedele menționate se desprind de dolar, fluctuînd liber în raport cu acesta. În felul acesta, actualul mecanism al relațiilor dintre monedele țărilor capitaliste industrializate se bazează pe existența a două blocuri monetare : „șarpele vest-european" și blocul dolarului (S.U.A., Canada, Japonia). În interiorul blocurilor, cursurile de schimb sînt fixe sau relativ stabile. Fiecare bloc fluctuează în raport cu celălalt și amîndouă în raport cu lira sterlină și lira italiană, care nu sînt legate de nici unul dintre ele. Înlăuntrul „șarpelui", monedele belgiană, olandeză și luxemburgheză fluctuează și mai strîns, în jurul unei marje de ± 1,5 la sută. **19 ianuarie 1974.** În urma speculațiilor valutare, **francul francez** părăsește „șarpele monetar" vest-european, autoritățile franceze neacceptînd creșterea progresivă a costului intervențiilor lor pe piață pentru a menține francul în fluctuația concertată. **10 iulie 1975.** Moneda franceză reintră în „șarpele monetar" vest-european, începînd să fluctueze „concertat" împreună cu celelalte monede ale acestui sistem. **15 martie 1976.** Sub presiunea speculațiilor la bursele de devize, francul francez părăsește, pentru a doua oară, „șarpele monetar" vest-european.

Autostrada de sub Saint Gothard

Constant Popescu, Tg. Mureș. La 26 martie a.c. a fost înlăturată ultima barieră stîncoasă care separa cele două tronsoane ale tunelului autostrăzii ce se construiește prin inima masivului muntos Saint Gothard din Elveția, a cărui înălțime atinge 3 197 metri. Galeria, lungă de 16 kilometri și 300 de metri, va lega localitățile Göschenen, din cantonul Uri, cu Airolo, din cantonul Ticino. Construcția tunelului autorutier a început în 1969 și se va încheia în 1980. Datorită acestuia, cele două cantoane elvețiene și, implicit, nordul și sudul Europei vor fi legate printr-o cale mai rapidă și permanentă. Între Göschenen și Airolo, legătura este făcută de mult timp de o șosea care trece prin pasul Saint Gothard, la 2 112 metri. Dar, din cauza furtunilor cu zăpezi abundente din regiune, traficul este paralizat o bună parte a anului, de la jumătatea lui octombrie și pînă la jumătatea lunii mai. Noua galerie autorutieră

va dubla vechiul tunel feroviar care constituie una din minunile tehnicii secolului trecut, fiind construit între anii 1872—1882, pe o lungime de aproape 15 km, la 1 155 metri altitudine. Pe **harta** de mai sus, reprodusă după „Corriere della Sera", sînt indicate cele două tuneluri — feroviar și autorutier — de sub muntele Saint Gothard, ale căror construcții sînt separate, în timp, de exact un secol.

Eugen Oprescu, București. Richard Nixon a remis președintelui Ford un raport de 60 de pagini privitor la recenta sa călătorie în China. După ce l-a citit, președintele Ford l-a apreciat drept „foarte interesant și folositor", a declarat un purtător de cuvînt al Casei Albe. Două copii ale raportului au fost prezentate de Richard Nixon și secretarului de stat, Henry Kissinger.

Cornel Roman, str. Cristur, nr. 373, Deva, cod 2 630 dorește să **cumpere** nr. 5 din 1973 al revistei „Lumea".

LUMEA

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

COSMETICE AUTO

IMPORTANT PENTRU AUTOMOBILIȘTI!

Pentru întreținerea autoturismelor, magazinele comerțului de stat au pus în vînzare o gamă largă de produse cosmetice auto :

— AUTOSCLIP — șampon pentru spălarea caroseriilor ; de vînzare în flacoane de 300 ml — 10 lei bucata.

— ARO — șampon pentru spălarea caroseriilor ; de vînzare în flacoane de 135 g — 10 lei bucata.

— SAL — lichid pentru spălarea caroseriilor ; de vînzare în flacoane de 250 g — 12 lei bucata.

— Lichid pentru spălarea parbrizelor ; de vînzare în flacoane de 500 ml — 2,50 lei bucata.

— AUTOLUX, PROGERIN, NOVOLIN — produse pentru lustruirea caroseriilor, de vînzare în cutii de 200—1 000 g 4,50—20 lei bucata.

— ANTIPRAF — șervete pentru șters geamurile.

— LAVODERM — produs pentru curățatul mîinilor, fără săpun și apă ; de vînzare în tuburi de metal de 125 g — 5 lei bucata.

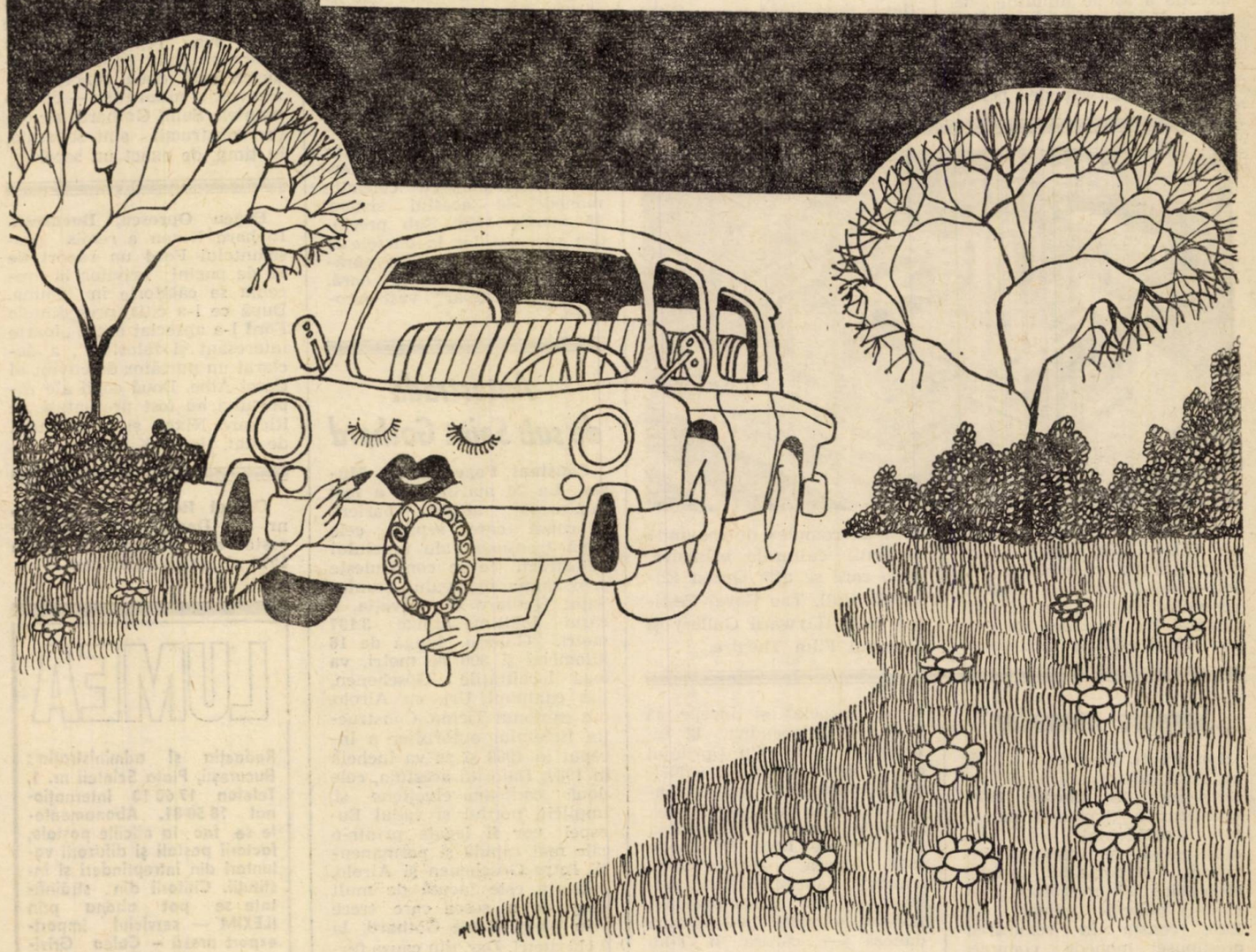

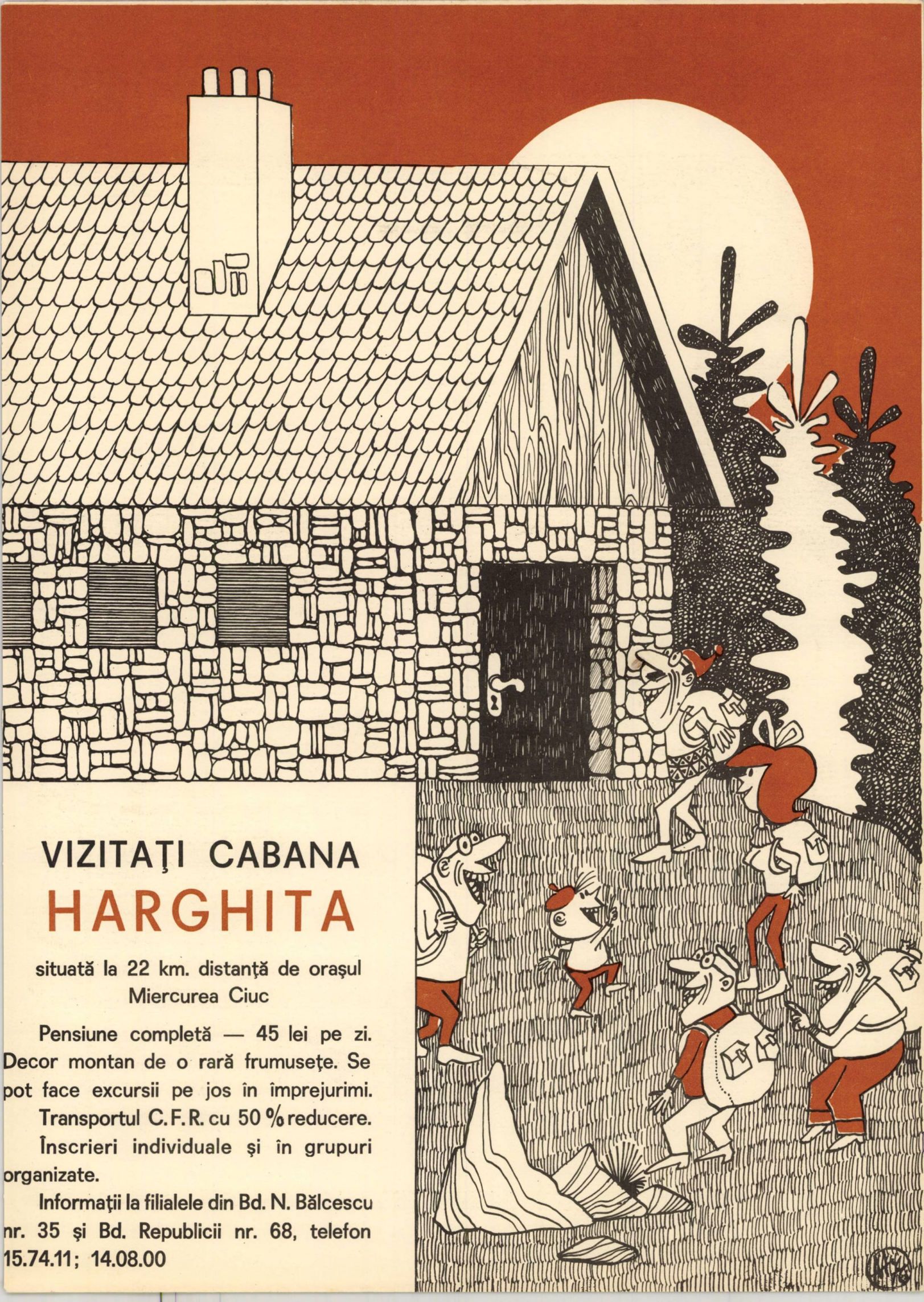

VIZITAŢI CABANA
HARGHITA

situată la 22 km. distanţă de oraşul Miercurea Ciuc

Pensiune completă — 45 lei pe zi. Decor montan de o rară frumuseţe. Se pot face excursii pe jos în împrejurimi.

Transportul C. F. R. cu 50 % reducere.

Înscrieri individuale şi în grupuri organizate.

Informaţii la filialele din Bd. N. Bălcescu nr. 35 şi Bd. Republicii nr. 68, telefon 15.74.11; 14.08.00

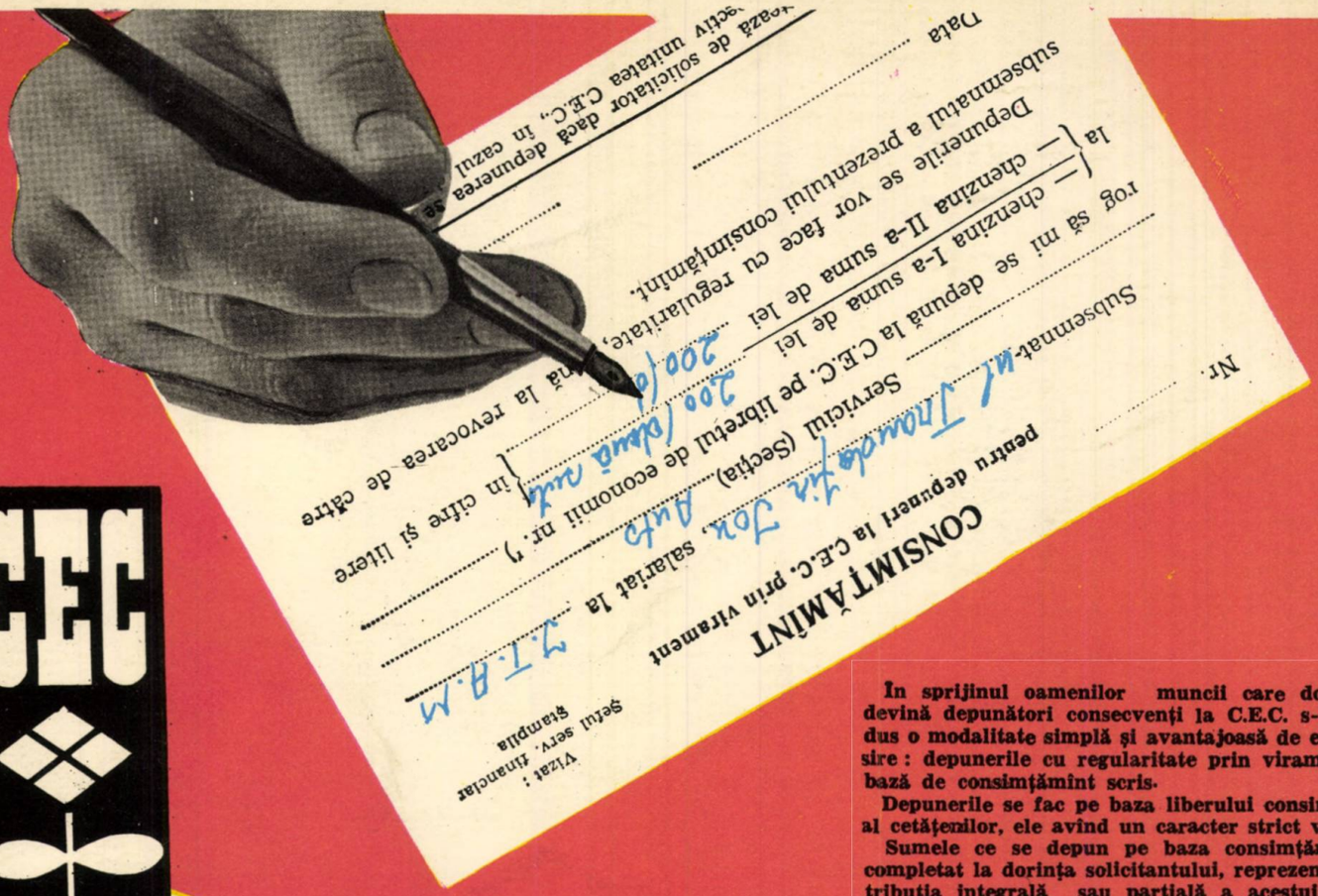

În sprijinul oamenilor muncii care doresc să devină depunători consecvenți la C.E.C. s-a introdus o modalitate simplă și avantajoasă de economisire : depunerile cu regularitate prin virament pe bază de consimțămînt scris.

Depunerile se fac pe baza liberului consimțămînt al cetățenilor, ele avînd un caracter strict voluntar.

Sumele ce se depun pe baza consimțămîntului completat la dorința solicitantului, reprezentînd retribuția integrală sau parțială a acestuia, sînt înscrise în libretul emis pe numele său sau în contul personal.

Depunerile cu regularitate prin consimțămînt scris sînt deosebit de avantajoase pentru angajați, deoarece în felul acesta se pot economisi treptat sume însemnate, evitîndu-se, totodată, deplasările pentru efectuarea depunerilor, ele făcîndu-se în baza H.C.M. nr. 2037/1969 direct de către întreprinderea sau instituția unde aceștia lucrează.

Depunătorul poate cere oricînd restituirea parțială sau integrală a sumelor economisite prin consimțămînt scris, precum și majoratea sau micșorarea sumelor· consimțite a fi depuse ori revocarea consimțămîntului.

CEC contul personal

Contul personal este un instrument de economisire deosebit de util și avantajos pe care Casa de Economii și Consemnațiuni îl pune la dispoziția populației. Avantajul acestui instrument de economisire îl constituie dreptul titularului de a da dispoziție ca unitățile C.E.C. să efectueze din contul său plăți periodice pentru diferite prestații, pentru impozite și taxe, plăți ocazionale. Aceste operațiuni se efectuează gratuit de către C.E.C.

În plus, titularii conturilor personale beneficiază și de o dobîndă anuală de 2%.

Contul personal se deschide oricărei persoane numai la sucursalele și filialele C.E.C. Limita minimă a depunerii inițiale și soldul minim sînt de 100 de lei.

Lei 2

Nr. 22 27 mai 1976

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

UNITATEA DE GÎND ŞI DE FAPTĂ REVOLUŢIONARĂ A NAŢIUNII NOASTRE SOCIALISTE

ANCHETĂ INTERNAŢIONALĂ

ROMÂNIA în conştiinţa lumii

Reportaj pe glob

R. P. D. COREEANĂ

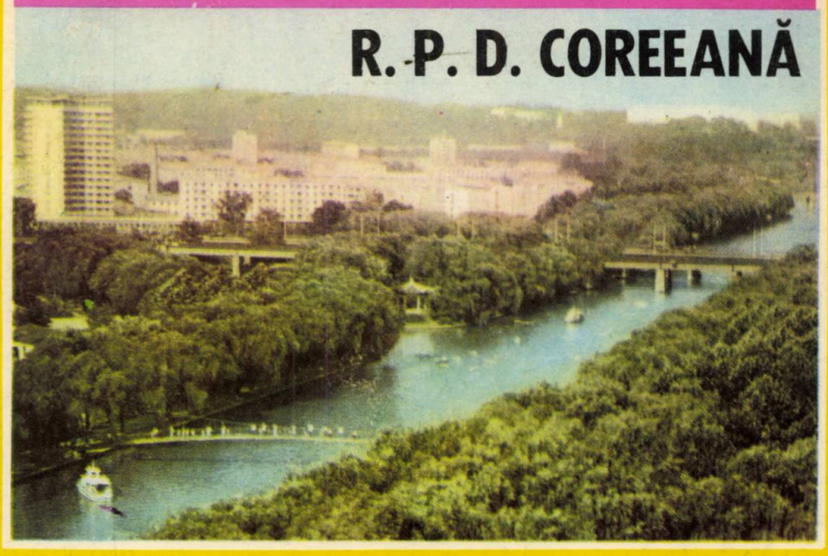

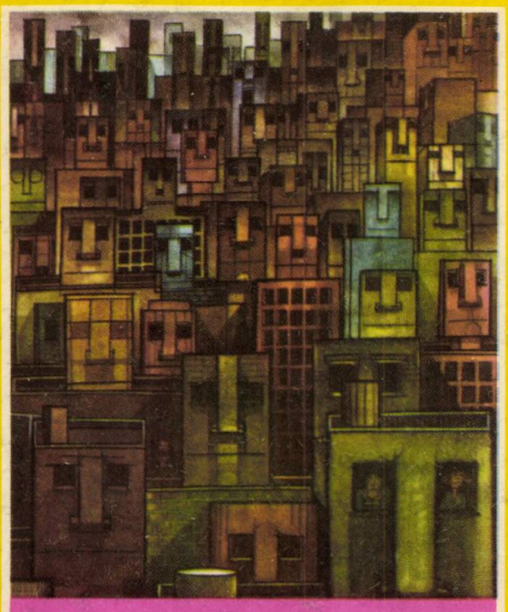

Viitorul aşezărilor umane

Din actualitatea săptămînii

BERLIN • ROMA LISABONA • BEIRUT

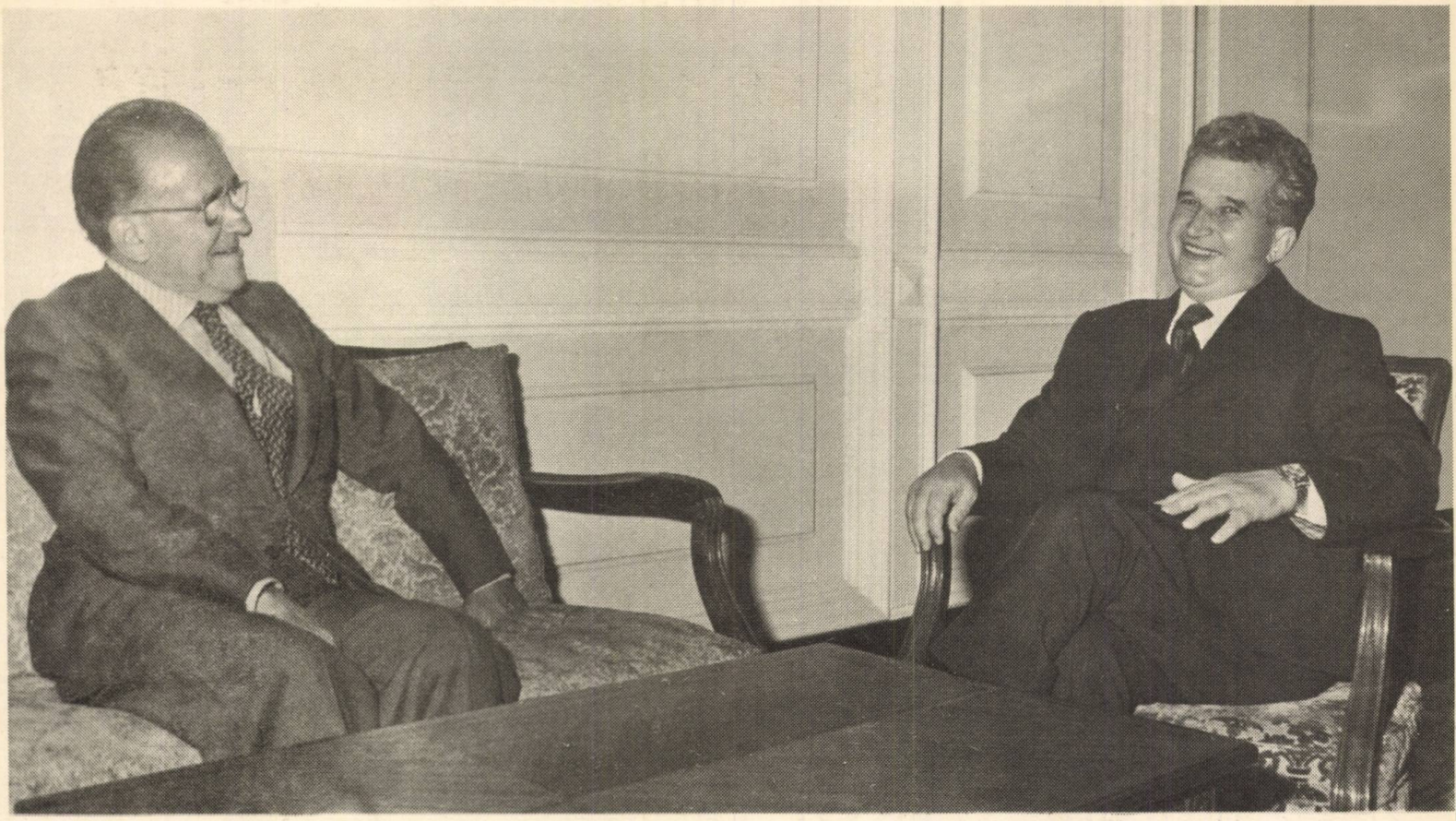

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, s-a întîlnit cu tovarășul Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania

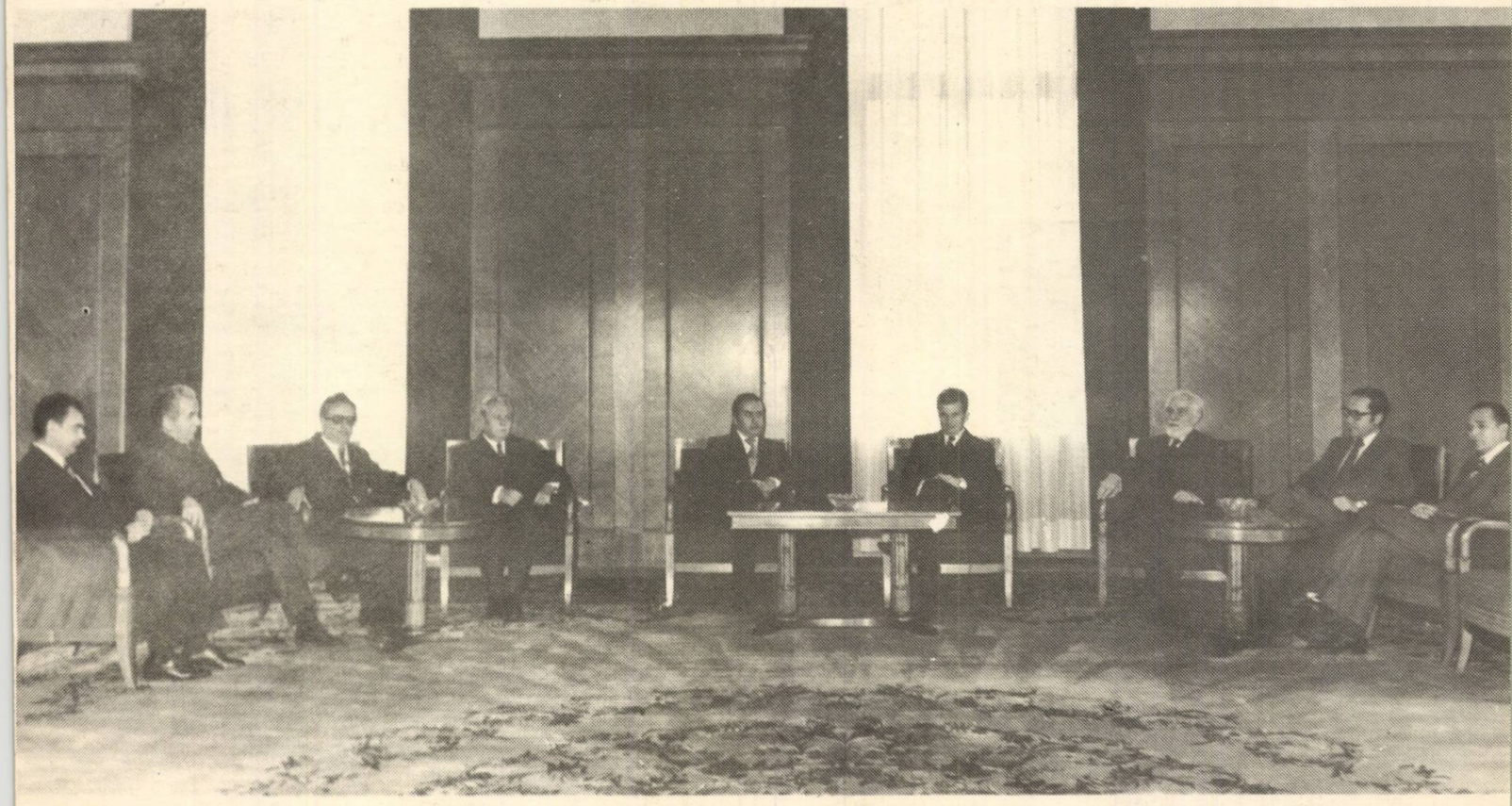

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit delegația parlamentară columbiană, condusă de Alberto Santofimio Botero, președintele Camerei Reprezentanților, care, la invitația Marii Adunări Naționale, a întreprins o vizită oficială în țara noastră

LUMEA

Săptămînal de politică externă

22 (657)

27 mai 1976

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Unitatea de gînd și de faptă revoluționară a națiunii noastre socialiste 1

O expresie a bunelor relații ale României cu Iranul, India și Sri Lanka. Liana Enescu 5

Un an de la semnarea Tratatului de prietenie și colaborare dintre România și R.P.D. Coreeană 8

Roma. Confruntarea electorală. Eugeniu Obrea 9

Lisabona. Candidați certi, candidați incerți. Rodica Dumitrescu 10

Beirut. Luptele continuă. Crăciun Ionescu 11

O.N.U. În dezbatere — situația din teritoriile arabe ocupate. Ion Madoșa 12

Conferința mondială pentru așezările umane și protecția mediului înconjurător. O dezbatere internațională despre calitatea vieții. Prof. Virgil Ianovici 20

Tunisia. Anul bilanțurilor. Mircea S. Ionescu 23

„Triunghiul" stupefiantelor la ora dezintoxicării. J. Népote 26

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu: Alberto Santofimio Botero, Khairullah Tillfah, Abd-El Rahman Khane, Hector Wynter 2–4

CONVORBIRI, INTERVIURI

Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania 6

Alvin Toffler, sociolog și publicist american 19

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

R. D. Germană. Congresul al IX-lea al P.S.U.G.: obiective mobilizatoare. Ștefan Zaides 14

R.S.F. Iugoslavia. Magistrala Beograd—Bar. Simion Morcovescu 15

REPORTAJ PE GLOB

Sudan. Niculae Stoian 16

City. Ilie Șerbănescu 17

1000 + 1 24—25

SERIAL

Din istoria contraspionajului francez. „Servicii speciale" (1935—1945). Paul Paillole (11) 27

POȘTA REDACȚIEI 30—32

Unitatea de gînd și de faptă revoluționară a națiunii noastre socialiste

Săptămîna de care ne-am despărțit a ilustrat continuitatea unor preocupări bogate și diverse. Realitatea românească poartă amprenta dinamismului pe care îl identificăm în toate domeniile. Economia reprezintă, firește, terenul celor mai spectaculoase performanțe. O demonstrează nu numai statistica și argumentele ei de necontestat, ci mai ales existența noastră, indiferent de punctul de pe harta patriei în care ne aflăm. Construim într-un climat de muncă pașnică pentru generația noastră și cele ce vor urma, înălțăm un edificiu care atestă puterea de creație a unei națiuni stăpîne pe destinul său. Ambianța constructivă — dominantă a vieții poporului — este definitorie pentru o țară care a dobîndit certitudinea viitorului. Este ambianța în care își găsește expresie — precum a dovedit-o, încă o dată, dialogul de lucru al tovarășului Nicolae Ceaușescu în întreprinderi bucureștene — **unitatea organică dintre partid și popor,** coeziunea celor ce muncesc, a tuturor fiilor patriei socialiste, indiferent de naționalitate. Această unitate este generatoare de inepuizabile energii, este sursă vitală a reușitelor noastre în construcția socialistă. Ea reflectă noua fizionomie a societății românești, procesele calitativ superioare rezultate din prefacerile de esență pe care le-a cunoscut țara noastră prin acțiunea înnoitoare a partidului. Modificările din sfera relațiilor și forțelor de producție au antrenat transformări radicale în întreaga viață a țării. Le descifrăm pe planuri din cele mai diferite. Unitatea moral-politică a poporului este, în fond, o sinteză a prefacerilor survenite în toate sectoarele vieții sociale în cursul făuririi noii orînduiri. Prefacerile acestea au un caracter dinamic, se aprofundează pe măsură ce înaintăm spre desăvîrșirea operei pe care o realizăm, dobîndesc noi trăsături. În evoluția ascendentă a României socialiste se reflectă forța unității pe care cei ce muncesc au realizat-o sub conducerea partidului, expresie a concordanței depline dintre interesele poporului și politica partidului, dintre aspirațiile națiunii și orientările fundamentale ale construcției socialismului multilateral dezvoltat. Succesele dobîndite — și ele sînt nenumărate — nu pot fi separate de această realitate esențială a prezentului, izvor de încredere pentru ziua de mîine. Poporul nostru, care a purtat o aprigă și necurmată bătălie pentru păstrarea ființei naționale, pe care istoria l-a supus la nenumărate încercări și care a știut să împletească bătăliile pentru eliberarea națională cu cele pentru dreptate socială, conferă astăzi ideii de unitate un sens superior. Este unitatea unei națiuni libere, independente, realizată în jurul celei mai înaintate clase a societății — clasa muncitoare — și sub conducerea Partidului Comunist Român, partidul căruia îi revine meritul istoric de a fi fost singura forță politică în care cei ce muncesc au văzut, pe bună dreptate, exponentul lor cel mai fidel și care a dovedit prin întreaga sa existență nemărginitul devotament față de poporul român și de cauza socialismului.

Unitatea socialistă a poporului român reprezintă produsul unui proces istoric în care factorul conștient capătă un rol preponderent. Este un adevăr incontestabil că ritmul progresului societății, amploarea realizărilor, ca și capacitatea de a face față unor sarcini noi, cu un conținut mai bogat, sînt în raport direct cu gradul de dezvoltare a conștiinței socialiste. Societatea noastră socialistă este o societate a desăvîrșirii omului, a stimulării personalității lui, a convergenței dintre interesele personale și cele ale colectivității sociale. Fenomenul caracteristic îl constituie formarea unui om cu trăsături înaintate, cu o viziune nouă asupra vieții și societății, un om însuflețit de idealul comunismului. Acestui om îi este proprie **unitatea revoluționară dintre gînd și faptă,** dintre convingeri și acțiune, dintre aspirații și împliniri. Sîntem părtași la o operă gigantică. Timpul nostru nu este cel al expectativei, ci al angajării fără reticențe. Fiecare membru al societății este chemat să-și facă datoria potrivit misiunii încredințate. Ceea ce reprezintă singurul mod de a-i judeca pe oameni, de a le aprecia meritele. Firește, procesul educativ este complex, îndelungat. Dar victoriile repurtate — realitatea cotidiană ne este martoră — atestă tocmai conștiința socialistă a celor ce muncesc. Apropiatul Congres al educației politice și culturii socialiste — eveniment cu semnificații deosebite — se plasează în acțiunea întreprinsă constant de partid pentru creșterea conștiinței socialiste a maselor în conexiune directă cu perfecționarea continuă a mecanismelor sociale, lege obiectivă a progresului societății noastre. În acest cadru, coeziunea oamenilor muncii, a tuturor celor ce înalță edificiul noii orînduiri pe pămîntul scump al patriei noastre, unitatea moral-politică a poporului, constituie o importantă forță propulsoare a societății.

În zilele acestea de muncă asiduă, sub semnul vocației pașnice, cronica actualității a consemnat finalizarea dezbaterii la nivel județean ce a precedat Congresul educației politice și culturii socialiste. Încheierea dezbaterii înseamnă, de fapt, un început. Pentru că abia urmează să se verifice în practica muncii valoarea ideilor formulate, certificîndu-se realismul soluțiilor preconizate, vădindu-se forța de a realiza angajamentele. Efortul care presupune angajarea amplă a tuturor forțelor pentru a da viață programului ideologic al partidului va trebui să capete dimensiuni pe măsura exigențelor ce vor fi exprimate în marele forum al afirmării conștiinței socialiste. Spiritul partinic care a caracterizat dezbaterea de pînă acum, sensul profund al responsabilității fiecărui factor implicat, claritatea obiectivelor stabilite chezășuiesc reușita deplină. Înrădăcinarea normelor socialiste de viață, identitatea perfectă dintre gîndire și practică accentuează **caracterul conștient al noii unități a poporului,** consolidează unitatea de aspirații, de voință și de acțiune pe plan politic, social, economic și ideologic. Munca educativă — sarcină ce se înscrie într-o perspectivă amplă — reprezintă una din funcțiile vitale ale partidului, de nedespărțit de ansamblul operei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Conducerea de către partid exprimă, în modul cel mai corespunzător, concordanța organică a cerințelor obiective ale dezvoltării sociale cu năzuințele și interesele întregului popor, răspunde exigențelor asigurării coeziunii la un nivel superior a tu-

turor celor ce muncesc, îngăduie punerea în valoare a potențialului material și uman al țării, pentru ridicarea patriei pe noi trepte de progres și civilizație. După cum sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu „în această nouă etapă istorică crește și mai mult rolul Partidului Comunist Român, a cărui misiune este unirea tuturor eforturilor națiunii într-o direcție unică dinamizarea întregii activități sociale, conducerea științifică a procesului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism, pe baza legităților universal-valabile aplicate creator la condițiile social-istorice concrete ale țării noastre".**

Partidul nostru își are rădăcinile în solul românesc. El s-a dovedit a fi stindardul aspirațiilor naționale, a știut să dea răspunsuri juste la problemele țării, a acționat și acționează în concordanță cu realitățile specifice. Viziunea creatoare a Partidului Comunist Român, luciditatea strategiei și tacticii sale, esența științifică a orientărilor adoptate, soluțiile originale preconizate, inseparabile de contribuția esențială a tovarășului Nicolae Ceaușescu, se bazează pe studierea profundă a condițiilor țării noastre, pe înțelegerea dialectică a particularităților, pe receptivitatea la nou, pe capacitatea de a îmbogăți patrimoniul de gîndire și experiență al mișcării muncitorești și comuniste. Partidului nostru îi este străină împietrirea în dogme, refugiul în formule și scheme ce au corespuns altor etape ale istoriei sau altor realități naționale. P.C.R. se definește ca un partid al cărui aport creator este permanent, un partid al adevărului și dreptății, al principialității revoluționare și al dinamismului, un partid care a știut și știe să-și facă datoria față de poporul român și față de cauza internațională a socialismului. Este un titlu de mîndrie pentru noi, comuniștii români, că partidul nostru are un rol de frunte în marile dezbateri ale epocii, în formularea unor concepte înnoitoare, fundamentale pentru soluționarea problemelor contemporane cardinale. **Orientările interne și externe ale P.C.R. se exprimă într-o unitate indisolubilă.** Partidul nostru pornește neabătut de la principiul că prima îndatorire a partidului comunist, ca partid de guvernămînt, este aceea de a realiza cu succes sarcinile construcției socialiste în propria sa țară, ceea ce reprezintă contribuția cea mai valoroasă la afirmarea pe scară internațională a ideilor socialismului. Elaborarea și punerea în practică a politicii interne și externe reprezintă un atribut fundamental al partidului, conducerea nemijlocită, deplin responsabilă, de către fiecare partid a tuturor sectoarelor vieții sociale, fără excepție, fie că este vorba de economie, fie că este vorba de suprastructură, fiind vitală pentru îndeplinirea funcției cu care clasa muncitoare, poporul, l-au învestit.

Evaluînd în mod just rolul națiunii, importanța consolidării independenței naționale ca factor-cheie în asigurarea progresului social, al întăririi influenței socialismului în lume, partidul și statul nostru militează cu consecvență remarcabilă pentru respectarea strictă în relațiile internaționale a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și renunțării la forță în raporturile dintre state, acționează pentru o nouă ordine economică și politică internațională, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

Întreaga politică a P.C.R. ilustrează împletirea armonioasă, autentică, a patriotismului socialist și internaționalismului proletar. Este o politică în consens cu istoria, larg deschisă spre realitățile prezentului și în deplin acord cu imperativele viitorului. Este o politică născută din aspirațiile unui popor întreg care transformă unitatea sa socialistă, în jurul partidului, într-o forță motrice a progresului patriei.

„Legăturile dintre țările noastre au confirmat importanța întîlnirilor la nivel înalt"

Alberto Santofimio Botero

președintele Camerei Reprezentanților din Columbia

Aflat în vizită oficială la București, în fruntea unei delegații parlamentare, Alberto Santofimio Botero, președintele Camerei Reprezentanților din Columbia, a avut amabilitatea de a ne acorda un interviu ; convorbirea a debutat imediat după primirea de către președintele Nicolae Ceaușescu a grupului de parlamentari oaspeți.

— Îl cunosc pe președintele Nicolae Ceaușescu din timpul vizitei în Columbia, dar abia acum, la București, am avut prilejul de a stabili cu domnia-sa un contact direct. Mi-am putut consolida impresii mai vechi, și anume faptul că mă aflu în fața unui om de stat care cunoaște profund problemele țării sale și care apreciază cu realism necesitatea de a menține un nivel ridicat de colaborare între state, pentru depășirea decalajelor, a subdezvoltării, pentru pace și progres. Admirația poporului columbian se întemeiază nu numai pe felul cum Excelența sa orientează și sprijină colaborarea dintre țările noastre, ci pornește și de la faptul că președintele Nicolae Ceaușescu este conducătorul unei țări și al unui popor prieten. Convorbirile avute cu domnia-sa s-au desfășurat într-o atmosferă de înțelegere, cordialitate și respect, în spiritul dezideratelor comune ale popoarelor, guvernelor și parlamentelor noastre, de a căuta noi căi și mijloace de consolidare a păcii, securității și bunăstării pe glob. Convorbirile au constituit, astfel, o reafirmare a acordurilor existente între țările noastre, acorduri care vor întări, tot mai mult, relațiile de prietenie de care beneficiem, spre satisfacția ambelor popoare.

Consider, din acest punct de vedere, că legăturile dintre țările noastre au confirmat importanța întîlnirilor la nivel înalt. Ținînd seama de complexitatea vieții internaționale, apar foarte firești contactele pe care popoarele le stabilesc între ele. Dar este util și necesar ca aceste contacte să se desfășoare la nivelul corespunzător. Atît guvernele, cît și parlamentele român și columbian au înțeles această necesitate : vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Columbia și cea a președintelui Lopez Michelsen, în România, au contribuit, în cel mai înalt grad, la întărirea cooperării pe multiple planuri între popoarele noastre.

Doresc să subliniez că România trăiește un proces de transformări revoluționare în toate domeniile, proces ce trezește respect și admirație. Mi se pare firesc respectul acordat președintelui țării, guvernului, poporului, sistemului său de guvernare. Am convingerea că, în concertul țărilor europene, România, de care ne leagă numeroase afinități, ținînd de latinitate, istorie, cultură, ocupă un loc de frunte.

— Cum se reflectă acest cadru favorabil asupra cooperării pe plan parlamentar ?

— Președintele Nicolae Ceaușescu își exprima, în cursul întrevederii, convingerea că parlamentele celor două popoare ale noastre vor avea de îndeplinit un rol din ce în ce mai important, în construirea unei lumi mai bune și mai drepte. Este pe deplin justificată această apreciere, întrucît, într-adevăr, beneficiem de un cadru favorabil al relațiilor noastre. De altfel, ne leagă de parlamentarii români o prietenie veche, de aproape 20 de ani. Ea a fost întreținută continuu prin schimburi frecvente, menite să servească întăririi relațiilor interparlamentare, cît și a celor la nivel guvernamental. Comisia guvernamentală mixtă româno-columbiană, care își va relua în curînd lucrările, își desfășoară sesiunile sub aceste auspicii, activitatea sa contribuind considerabil la întărirea legăturilor politice, economice, diplomatice dintre țările noastre.

Ca și România, Columbia, inclusiv prin parlamentarii săi, duce o politică internațională de dezvoltare a unor relații pe multiple planuri cu popoarele lumii, pe baza respectării principiilor independenței și suveranității. Depunem eforturi pentru ca țările mici și mijlocii să-și valorifice forța creatoare, pledînd, în acest sens, pentru asigurarea unei noi ordini economice internaționale, consecință a interdependențelor dintre națiuni. Apărăm respectarea independenței și a libertății fiecărui popor, dreptul la pace și prosperitate al tuturor statelor lumii.

— Columbia a sprijinit activ crearea sistemului economic latino-american (SELA) ; de asemenea, cererile Republicii Panama privind suveranitatea asupra Canalului cu același nume. În numele căror principii a adoptat diplomația columbiană aceste poziții ?

— După formarea statului panamez, am dezvoltat relații cordiale, bazate pe solidaritatea noastră cu cererile juste privind suveranitatea asupra Canalului Panama. Președin-

tele Lopez Michelsen este un activ promotor al ideilor independenței țărilor latino-americane. Faptul că noi considerăm Canalul Panama ca aparținînd exclusiv panamezilor a apropiat și mai mult guvernele noastre, care se întîlnesc pe pozițiile comune ale apărării independenței și suveranității naționale.

În cadrul SELA, am căutat ca o serie de factori cu caracter tehnic – de programe de politică economică și socială – să se reflecte în activitatea unor foruri care să promoveze scopuri comune în unele probleme specifice fiecărei țări. Am căutat să abordăm fenomenul latino-american, în toată complexitatea sa, și să adîncim problemele ale căror cauze nu sînt întotdeauna aceleași, fiind vorba de probleme specifice ale unei țări sau alteia. SELA poate, totuși, elabora programe comune de cooperare. Ca și „Grupul Andin", este o dovadă de netăgăduit a necesității ca popoarele să-și trăiască destinul național, propriu, căutînd, în același timp, apropierea de vecini și de cei cu idealuri comune.

În lumea în care trăim, aflată sub semnul solidarității și al problemelor comune, există preocupări cu caracter internațional, care reflectă dorința popoarelor de a colabora. Dar, aceasta nu înseamnă că națiunea și-a pierdut sensul. Din contră, ea rămîne un concept extrem de viu ; asistăm la afirmarea valorilor naționale, a spiritului național. Pentru noi, organismele de cooperare nu înseamnă desfigurarea profilului național, ci asigurarea înțelegerii la nivel economic, schimb de experiență, crearea unui front al solidarității în direcția dezvoltării.

Interviu realizat de Anca Voican

„Președintele Nicolae Ceaușescu este omul politic care înțelege perfect problemele lumii contemporane"

Khairullah Tillfah

președintele Comisiei pentru selecționarea și promovarea cadrelor de stat din Republica Irak

Recent, la invitația Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Khairullah Tillfah, președintele Comisiei pentru selecționarea și promovarea cadrelor de stat din Republica Irak, a efectuat o vizită de prietenie în țara noastră. Oaspetele irakian — cercetător în istorie, științe juridice și militare — este o personalitate marcantă a vieții culturale arabe, numele său fiind legat și de mișcarea poporului irakian pentru independență și suveranitate națională. Ca cercetător, Khairullah Tillfah a realizat o serie de studii cu privire la cultura și civilizația arabă, arta militară și lupta poporului irakian pentru independență, lucrări de drept comparat, precum și o serie de alte studii abordînd o tematică variată a vieții politice arabe contemporane.

— În cursul vizitei dumneavoastră ați fost primit de președintele Republicii Socialiste România. Ce ne puteți spune despre acest moment deosebit al vizitei dv. în țara noastră ?

— Am auzit și am citit multe despre tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România. De data aceasta, l-am cunoscut mai îndeaproape, prin intermediul oamenilor cu care am venit în contact, iar, apoi, am avut prilejul să-l întîlnesc personal. Este un om minunat, caracterizat de un umanism de profundă finețe, gîndire limpede, de conștiința ce-i revine pentru destinele țării sale, de cunoașterea necesităților națiunii române. El este, totodată, omul politic ponderat, vorbește și acționează cu o luciditate fără egal. E minunat să vezi cum conlucrează cu acest om membrii guvernului, cum întregul popor este unit în jurul său, tocmai pentru că el îi cunoaște și greutățile și bucuriile.

Președintele Nicolae Ceaușescu, pe de altă parte, este omul politic care înțelege perfect problemele lumii contemporane și tocmai pe această bază el știe să analizeze lucrurile cu multă înțelegere, să cheme la soluționarea lor pe căi pașnice, conștient fiind că recurgerea la forță este un grav deserviciu adus umanității. Un asemenea om nu poate să nu fie împotriva celor ce atentează la libertățile popoarelor și care caută să-și impună prin forță dominația asupra altora.

— Ce ne-ați putea spune despre vizita dumneavoastră în România ?

— Cînd mă pregăteam să vin în România, răspunzînd astfel amabilei invitații adresată de către Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România, nu aveam decît simple date culese în cadrul lecturilor particulare, din presă sau din alte mijloace de informare. Numai venind în această țară mi-am dat seama de progresul său economic și social, de marile și surprinzătoarele ei frumusețe naturale. Aveți o conducere realistă, un popor cinstit, demn și consecvent în realizarea țelurilor sale naționale.

Nu găsesc cuvinte suficient de potrivite pentru a mulțumi președintelui României socialiste și Consiliului de Stat pentru prilejul oferit de a vizita această țară ospitalieră în care sentimentul stimei și prieteniei te înconjoară la tot pasul. Urez din inimă națiunii române mult progres și prosperitate.

— Relațiile româno-arabe, în general, și cele dintre România și Irak, în particular, au o tradiție îndelungată și au înregistrat pași înainte în ultimii ani...

— În cadrul întîlnirilor și contactelor cu oficialități din conducerea de stat a României socialiste, mi-am dat seama, nemijlocit, că problemele dumneavoastră se apropie sau sînt identice cu cele ale popoarelor arabe. România a cunoscut dominația și nedreptățile impuse de cotropitorii străini, de pe urma cărora — sub o formă sau alta — a avut de suferit și națiunea arabă. Iată de ce, după părerea mea, tocmai aceste asemănări și apropieri fac posibilă o colaborare arabo-română deosebit de fructuoasă și profundă. Cred că este necesar ca între noi să fie multiplicate vizitele la nivel guvernamental sau pe linia organizațiilor de masă, deoarece acestea sînt de natură să realizeze o mai bună cunoaștere și apropiere, să contribuie la soluționarea tuturor problemelor noastre. Consider că o bună colaborare este posibilă, atîta vreme cît țelurile națiunilor arabă și română sînt asemănătoare, cît popoarele noastre sînt preocupate de dezvoltarea țărilor lor, de apărarea drepturilor și libertăților, de a transmite lumii un nou mesaj umanist.

— Pentru că v-ați referit la acest mesaj umanist în relațiile dintre popoare, dintre oameni, care este — după părerea dumneavoastră — contribuția pe care edificarea unei noi ordini politice și economice este chemată să o aducă reorganizării, în sens democratic, a relațiilor internaționale contemporane ?

— Nu sînt diplomat, dar avînd o formație umanistă voi răspunde la această întrebare cu sinceritatea specifică cercetătorului istoric. Este bine cunoscut și confirmat de viață faptul că acele relații, care au la bază scopurile ascunse ale celor ce rîvnesc la bunurile altuia, nu pot decît — în mod inevitabil, mai devreme sau mai tîrziu, indiferent de forma de manifestare pe care au avut-o sau o vor îmbrăca — să fie sortite eșecului. Statele mari și mici trebuie să-și reamintească suferințele la care a fost supusă civilizația umană, de-a lungul vremii, ca urmare a tendințelor de dominație, a politicii care urmărește să pescuiască în ape tulburi. De aceea, toate popoarele au datoria și trebuie să fie conștiente de faptul că înseninarea orizontului umanității și securitatea generală a lumii nu se pot realiza decît dacă vom înțelege menirea noastră pe acest pămînt, dacă vom promova neabătut mesajul nostru — spre binele întregii omeniri, dacă toate popoarele lumii își vor da seama, în fine, că civilizația umană contemporană, asemenea corpului uman, are nevoie de o dezvoltare armonioasă. Și, dacă dorim o viață prosperă, egală pentru toți, atunci întreaga umanitate trebuie să lupte împotriva asupririi, a oricăror acte sau amenințări ale celor puternici împotriva celor slabi ; trebuie să realizăm o adevărată conlucrare pe plan internațional, tot astfel cum părțile componente ale organismului lucrează armonios și neîncetat pentru asigurarea integrității și unității trupului uman.

În încheierea convorbirii noastre folosesc acest prilej ca, prin intermediul revistei „Lumea" să adresez poporului român prieten urarea să obțină noi realizări sub conducerea înțeleaptă, clarvăzătoare a președintelui său, să înfăptuiască țelurile ce animă națiunea română care, pot spune pe bună dreptate, este astăzi o continuatoare demnă a civilizației romane de odinioară.

Fie ca relațiile economice, culturale, tehnico-științifice și de altă natură dintre statele și popoarele arabe și România să se dezvolte continuu, în interesul țărilor și națiunilor noastre, al civilizației umane și al păcii internaționale.

Convorbire realizată de Georgia Mihai

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

„O confirmare a rolului activ al României pe arena internațională"

Abd-El Rahman Khane

director executiv al O.N.U.D.I. (Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială)

— Timp de mai multe zile, ați fost oaspete al țării noastre, cu care prilej ați fost primit de președintele Nicolae Ceaușescu și ați avut convorbiri cu reprezentanți ai guvernului român. Vă rog să ne vorbiți despre contactele și convorbirile avute la București.

— Primirea pe care mi-a acordat-o Excelența sa președintele Nicolae Ceaușescu a fost o onoare pentru mine. Cu acest prilej, am trecut în revistă problemele cooperării internaționale, activitatea O.N.U.D.I. în acest domeniu, procesul de industrializare a țărilor în curs de dezvoltare. Sînt foarte încurajat de posibilitatea de a fi aflat direct, de la Excelența sa, punctul de vedere al României, în legătură cu această problemă foarte acută. Doresc să subliniez, la acest capitol, că România a jucat un rol foarte activ în elaborarea documentelor conferinței țărilor nealiniate de la Lima, de anul trecut. Întîlnirea cu șeful statului român a însemnat pentru mine o confirmare a rolului foarte activ pe care România îl joacă pe arena internațională. De asemenea, consider că primindu-mă, președintele României a dorit să exprime aprecierea și sprijinul pe care țara dv. le acordă sistemului Națiunilor Unite în ansamblu.

M-a impresionat modul complex în care președintele României a analizat evoluția relațiilor dintre țările în curs de dezvoltare și cele industrializate. Aceste vederi, foarte largi, evidențiază necesitatea ca țările industrializate să sprijine țările în curs de dezvoltare în obținerea de cunoștințe tehnologice pentru industrializarea lor, pentru progresul lor general.

În timpul acestei vizite m-am întîlnit, de asemenea, cu mulți reprezentanți ai guvernului, inclusiv cu ministrul afacerilor externe. Noi am abordat diferite aspecte ale cooperării dintre România și O.N.U.D.I. Cooperarea de pînă acum a fost plină de succese. Am hotărît să extindem această cooperare și, în același timp, să-i lărgim baza. Părăsesc România cu convingerea că relațiile de cooperare dintre țara dumneavoastră și O.N.U.D.I. se vor aprofunda și amplifica în continuare.

— Ce considerați că trebuie întreprins pentru realizarea unei noi ordini economice internaționale ?

— Noua ordine economică internațională, după cîte îmi dau seama, este strîns legată de procesele industrializării, industrializarea fiind un mijloc de edificare a unei lumi mult mai echilibrate. Problemele cu care este confruntată lumea de astăzi sînt, între altele, disparitățile în domeniul dezvoltării generale. De aici, decurge și obiectivul dezvoltării unor relații mai echitabile între țări.

Desigur, aceasta este o problemă foarte complexă, dar noua ordine economică internațională nu este numai o chestiune de comerț. Ea cuprinde și posibilitatea ca în țările în curs de dezvoltare să construiești o adevărată industrie. Cu alte cuvinte, dezvoltare pe plan intern, iar, pe plan internațional, un sporit rol în diviziunea internațională a muncii.

— După părerea dumneavoastră, care trebuie să fie corelația între efortul propriu și cooperarea internațională ?

— Este îndeobște cunoscut că fiecare țară trebuie să muncească, din greu, dacă dorește să-și îmbunătățească viața, să se dezvolte și să-i fie mai bine. Referindu-ne la țările în curs de dezvoltare, trebuie să semnalăm că au obținut o serie de realizări în domeniul producției, dacă facem o comparație cu situația din momentul dobîndirii independenței. Dar acest lucru nu este suficient. Aceste țări au nevoie de experiență, de cunoștințe, de tehnologie, de o piață organizată pentru exportul produselor lor. Țările în curs de dezvoltare au nevoie de sprijin, pentru a-și putea întări eforturile proprii și, într-adevăr, să poată contribui la bunăstarea omenirii, în ansamblu.

— Ce face O.N.U.D.I. în acest domeniu ?

— O.N.U.D.I. încearcă să-și îndeplinească menirea. Mă refer nu numai la investițiile de capital, care nu sînt prea mari, dar și la rolul său de a pune, la dispoziția țărilor în curs de dezvoltare, asistență tehnică în domeniul dezvoltării economice.

Interviu realizat de Mihai Cutuș

„Sînt foarte impresionat de experiența românească în domeniul educației"

Hector Wynter

președintele Consiliului Executiv al UNESCO

Domnul Hector Wynter a făcut o vizită în țara noastră la invitația Comisiei Naționale a Republicii Socialiste România pentru UNESCO. Cu acest prilej, Hector Wynter a avut amabilitatea să acorde un interviu colaboratoarei revistei noastre, Catinca Ralea

— V-am ruga, avînd în vedere rapoartele strînse ale UNESCO cu comisiile naționale ale diferitelor țări, să vă referiți la legătura dintre UNESCO și Comisia Națională a României pentru UNESCO.

— În primul rînd, aș dori să vă spun că sînt foarte onorat de a fi fost invitat să vizitez țara dumneavoastră de către Comisia Națională din România. Comisia dv. este foarte activă, eficientă, își ia rolul foarte în serios, și anume acela de a fi o bună legătură între România, instituțiile dv. de educație și științifice, pe de o parte, și UNESCO, pe de altă parte. Noi ne interesăm, bineînțeles, între altele, de întreaga problemă a educației, UNESCO nu este un organism care inventează idei legate de educație. Toate ideile în legătură cu educația pe care le concentrează UNESCO aparțin țărilor membre. Iată de ce Centrul european pentru învățămînt superior, de exemplu, care își are sediul la București, e foarte important. El difuzează informații legate de experimentele în domeniul învățămîntului superior în Europa. Și este un centru care se dezvoltă cu succes. Am fost foarte impresionat, pe de altă parte, de experiența pe care o face România, pe plan intern, în domeniul educației — mă refer, în primul rînd, la chestiunea integrării educației cu cercetarea și producția. E o idee interesantă, care pare să dea rezultate foarte bune și care, pe noi, ne interesează foarte mult. Am fost, de asemenea, impresionat de felul în care păstrați valorile trecutului, de felul în care România folosește moștenirea culturală a trecutului, îmbinînd această moștenire cu creațiile prezentului, pentru a face față viitorului. Pot spune că aceasta constituie, de fapt, baza dezvoltării educației. Să păstrezi bunele tradiții ale trecutului și să le „sudezi" cu experiențele noi și interesante pentru a face față sensibilității omului de azi și a omului de mîine, e un lucru foarte important. Revenind la educație, nu trebuie să uităm că, de fapt, cea mai importantă creație, ca să spun așa, e omul, și cînd e vorba de om trebuie să ai mare grijă, să cîntărești bine experiențele pe care le faci. Iată de ce e important să învățăm unii de la alții, iată de ce experiența dv., a României, ne interesează foarte mult, după cum foarte mult ne interesează și dezvoltarea științifică din România și ceea ce faceți în materie de dezvoltare a tehnologiei. Pentru că, după cum știți, tehnologia este arma dezvoltării, și experiența dv. în materie de dezvoltare este de un mare interes pentru noi și ne poate fi de mare folos.

În continuare, oaspetele ne-a vorbit despre felul în care România sprijină țările în curs de dezvoltare în materie de învățămînt și educație, precum și în crearea de tehnologii proprii.

— Trebuie să vă spun că sîntem cît se poate de recunoscători României pentru că oferă atît de multe burse tinerilor din țările în curs de dezvoltare, care vin în România să învețe, să afle despre ultimele noutăți în știință și tehnologie. De asemenea, după cîte știu, există mii de specialiști și tehnicieni români care lucrează pe bază de contracte în diferite țări, în cadrul a diferite programe, și majoritatea dintre ei se află în țările în curs de dezvoltare. Aceasta este una dintre dovezile practice ale contribuției României la dezvoltarea unei tehnologii proprii în acele țări. Un asemenea ajutor, precum cel pe care-l acordați dv., este un lucru de mare succes, pentru că se bazează pe principiile avantajului reciproc și ale echității. De altfel, se vorbește mult în lume despre acest nou tip de relații între națiuni, bazat pe egalitate și pe justiție, iar sprijinul acordat de România este o acțiune concretă pe această linie.

O expresie a bunelor relaţii ale României cu Iranul, India şi Sri Lanka

Tovarăşul Manea Mănescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a efectuat o vizită în trei state de pe continentul asiatic — Iran, India, Sri Lanka.

Vizita în **Iran** (despre a cărei primă parte am relatat în numărul trecut al revistei) s-a încheiat cu rezultate fructuoase, care au subliniat dorinţa popoarelor român şi iranian de adîncire şi consolidare a relaţiilor dintre ele, a colaborării lor pe multiple planuri. Desfăşurată în contextul bunelor relaţii dintre România şi Iran — relaţii la dezvoltarea cărora o contribuţie esenţială au avut-o întîlnirile periodice, contactele personale dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi Şahinşahul Aryamehr —, recenta vizită a permis să se constate, cu satisfacţie, evoluţia rodnică a conlucrării dintre cele două ţări, să se observe că acordurile şi înţelegerile stabilite între ele, în domeniile economic, tehnico-ştiinţific, cultural, se realizează în bune condiţii, aducîndu-şi contribuţia la procesul general de dezvoltare a ambelor state.

Apreciindu-se că există încă numeroase posibilităţi de extindere a raporturilor bilaterale, s-a convenit — se arată în Comunicatul comun — să se acorde, în continuare, o atenţie deosebită colaborării româno-iraniene, pe baza unor programe de cooperare pe termen lung, modalitate menită să ofere o stabilitate şi mai mare raporturilor de conlucrare în producţie şi tehnico-ştiinţifice, cît şi schimburilor comerciale. În acest sens, s-a căzut de acord ca organele de resort din fiecare ţară să întreprindă măsuri corespunzătoare pentru sporirea substanţială a schimburilor comerciale, astfel încît, în 1980, acestea să depăşească valoarea de un miliard dolari. De asemenea, s-a decis ca organismele de planificare să menţină legături strînse de lucru, să efectueze schimburi de experienţă.

Dorinţa comună de dezvoltare şi amplificare pe multiple planuri a conlucrării dintre România şi Iran s-a concretizat, cu prilejul vizitei primului ministru român la Teheran, în semnarea unor importante documente, printre care : Protocolul prin care este stabilit un program de măsuri concrete în vederea creşterii schimburilor comerciale şi a accelerării realizării acţiunilor de cooperare în domeniile industriei, transporturilor, agriculturii, energeticii şi în alte domenii de interes reciproc ; Acordul interguvernamental privind transporturile rutiere internaţionale de mărfuri şi călători ; contractele referitoare la livrarea, pe termen lung, de ţiţei din Iran ; exportul de vagoane mineraliere din România şi altele.

„Abordînd unele aspecte ale situaţiei internaţionale — relevă Comunicatul comun — cei doi prim-miniştri au reafirmat poziţiile comune ale României şi Iranului, referitoare la problemele majore care confruntă omenirea, poziţii care au fost consfinţite în Comunicatul comun adoptat de şefii celor două state şi dat publicităţii la 1 decembrie 1975, cu ocazia vizitei în Iran a preşedintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu".

La sosirea în **India**, primul ministru al guvernului român, tovarăşul Manea Mănescu, a fost întîmpinat cu cordialitate de premierul Indira Gandhi, de alte personalităţi oficiale indiene. „Vizita dumneavoastră — a spus primul ministru Indira Gandhi — nu este un eveniment izolat, ea face parte dintr-o tradiţie de legături continue între India şi marea dv. ţară". „Un rol esenţial în extinderea legăturilor de prietenie dintre ţările noastre — a subliniat, la rîndul său, premierul român — le-au avut vizita în India a preşedintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, precum şi vizita dv., dlui însă doamnă Gandhi, în România. Dialogul la nivel înalt pe care l-au prilejuit aceste vizite a deschis perspective deosebit de favorabile conlucrării noastre pe tărîm politic, economic, tehnico-ştiinţific şi cultural".

Convorbirile oficiale desfăşurate la Delhi au prilejuit aprecierea evoluţiei favorabile pe care a înregistrat-o, în ultimii ani, cooperarea româno-indiană şi, totodată, exprimarea dorinţei de dezvoltare în viitor a acestei conlucrări, în diverse domenii, pe o bază stabilă, de lungă durată. S-a observat, în acest sens, că dezvoltarea

Aspect de la sosirea tovarăşului Manea Mănescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, pe aeroportul internaţional „Palam" din Delhi

permanentă şi diversificarea economiilor celor două ţări au deschis noi posibilităţi pentru lărgirea cooperării economice dintre ele. Salutînd încheierea, în decembrie 1975, a Acordului comercial şi de plăţi pe termen lung, precum şi creşterea substanţială a volumului schimburilor bilaterale din ultimii ani, cei doi premieri au luat notă cu satisfacţie de programul pentru realizarea Acordului de cooperare ştiinţifică şi tehnologică pe perioada 1976—1980. Au fost apreciate deciziile recentei sesiuni a Comisiei mixte româno-indiene cu privire la dezvoltarea, în continuare, a schimburilor comerciale şi a cooperării economice în domeniul industriei petrochimice, construcţiilor de maşini, energiei, agriculturii, industriei uşoare etc.

Drept instrumente concrete, menite să contribuie la adîncirea colaborării bilaterale, au fost semnate Protocolul privind dezvoltarea relaţiilor de cooperare în producţie şi tehnico-ştiinţifică şi diversificarea schimburilor comerciale între România şi India, şi Programul de schimburi culturale în perioada 1977—1978.

Convorbirile oficiale de la Delhi au relevat similitudinea sau apropierea existentă în poziţiile României şi Indiei în ceea ce priveşte o serie de mari probleme politice ale contemporaneităţii. A fost, astfel, subliniată necesitatea respectării stricte în relaţiile dintre state a principiilor şi normelor de drept internaţional şi, în acest context — se precizează în Comunicatul comun semnat la încheierea vizitei — „cei doi prim-miniştri au reiterat hotărîrea guvernelor lor de a acţiona pentru menţinerea şi consolidarea păcii în lume, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaţionale".

Subliniind atenţia deosebită pe care România, ţară socialistă şi, în acelaşi timp, ţară în curs de dezvoltare, o acordă extinderii şi diversificării relaţiilor cu ţările în curs de dezvoltare din Asia, Africa şi America Latină, premierul Manea Mănescu a spus : „Vom acţiona şi în viitor pentru intensificarea relaţiilor ţării noastre cu ţările nealiniate, cu ţările în curs de dezvoltare, pentru că România este legată de aceste state prin aspiraţiile comune spre progres şi prosperitate, prin hotărîrea de a acţiona pentru abolirea vechii politici imperialiste de inechitate, pentru relaţii noi, de deplină egalitate şi colaborare reciproc avantajoasă între naţiuni. În acest mod se explică dorinţa şi interesul României de a participa în calitate de observator la activitatea ţărilor nealiniate".

La rîndul său, primul ministru Indira Gandhi, referindu-se la politica de nealiniere a Indiei, a observat : „noi continuăm să aderăm la mişcarea nealiniată şi să credem în continua valabilitate a principiilor sale fundamentale. Această credinţă este întărită de conştiinţa faptului că, în această aspiraţie pentru pace universală şi cooperare paşnică, ne bucurăm de sprijinul popoarelor ţărilor socialiste, printre care se numără şi România".

Sub aceleaşi bune auspicii s-a desfăşurat vizita primului ministru român în Republica **Sri Lanka.** Ea a pus în evidenţă, o dată în plus, sentimentele de prietenie şi stimă reciproc împărtăşite de popoarele român şi srilankez, dorinţa lor sinceră de a dezvolta şi amplifica relaţiile dintre ele, relaţii de amiciţie şi cooperare rodnică, în interesul ambelor state, al cauzei păcii şi colaborării în lume.

Liana Enescu

Santiago Carrillo

secretar general al Partidului Comunist din Spania

despre

• Vizita în România
• Opțiunile fundamentale ale comuniștilor spanioli
• Situația din Spania

Cu prilejul conferinței de presă, care a marcat încheierea vizitei sale în România, tovarășul Santiago Carrillo a făcut o declarație, răspunzînd apoi întrebărilor adresate de ziariști.

„După cum știți — *a spus, în deschiderea conferinței de presă, tovarășul Santiago Carrillo* — mă aflu în România la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu și a Partidului Comunist Român. Am venit pentru a avea un schimb de impresii cu prietenii noștri români, cu privire la probleme care ne sînt comune — probleme ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ale situației internaționale, ale relațiilor dintre partidele noastre. Dv. cunoașteți foarte bine relațiile tradiționale de prietenie — relații pe care eu le-aș numi privilegiate — dintre comuniștii români și comuniștii spanioli.

Și cu această ocazie am putut examina, în mod concret, unele aspecte ale aplicării acordurilor convenite de la Helsinki, unele probleme legate de lupta pentru pace și dezarmare, pentru depășirea politicii de bloc, în legătură cu evenimentele ce se prevăd a avea loc în mișcarea comunistă și muncitorească. Am publicat un scurt comunicat în care se manifestă concordanța partidelor noastre în ceea ce privește problemele fundamentale din ziua de azi.

Aș vrea să folosesc prilejul pe care mi-l oferă presa română pentru a mulțumi, în mod deosebit, Partidului Comunist Român și tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru dovezile de solidaritate activă de care se bucură, în mod permanent, partidul și poporul nostru, în lupta pentru libertate și democrație".

Referindu-se, în continuare, la situația actuală din Spania, tovarășul Santiago Carrillo a apreciat : „Instituțiile și legile instaurate de Franco — Cortesurile, Consiliul regatului, Consiliul Național al Mișcării franchiste, Constituția franchistă — sînt obstacole fundamentale în calea unei democratizări autentice a Spaniei. Noi, forțele de opoziție democratică, am declarat că este necesară o ruptură democratică pentru ca, în Spania, să existe un regim efectiv de libertăți. Este necesar să se pună capăt existenței instituțiilor de stat franchiste, Constituției franchiste, să se stabilească depline libertăți tuturor partidelor politice, tuturor forțelor sociale. Aceasta este ceea ce noi numim ruptura democratică. În Spania nu va exista democrație, nu va exista libertate, atîta timp cît această ruptură nu se produce, adică atîta timp cît Cortesurile, Consiliul regatului, Consiliul Național, Constituția franchistă nu sînt anulate prin intermediul unui decret dat de un guvern autentic democrat. Aceasta este situația noastră de astăzi. Fără discuție, există o mare mișcare muncitorească, o mare mișcare de tineret, o intensă și activă participare a femeilor în această luptă pentru democrație. În cadrul poporului spaniol există o atmosferă de încredere în triumful democrației, al libertății, pentru care se dau mari lupte de masă. Partidele sînt încă ilegale, nu există libertăți, însă unele dintre acestea au un anumit acord din partea guvernului pentru a se manifesta, în timp ce altele — ca, de exemplu, partidul nostru — își vede militanții închiși și chiar torturați. Mai mult, actualul ministru de interne, Manuel Fraga Iribarne, care apare ca unul din reformatorii guvernului actual, acționează de fapt ca cel mai represiv ministru care a existat, în ultimii 20 de ani, în Spania. În timpul mandatului său, forța publică a ucis pe stradă și a rănit mai mulți muncitori și tineri decît în ultimii 20 de ani. Deci, în timpul mandatului d-lui Iribarne, în fiecare săptămînă se înregistrează sute de arestări, iar torturile au fost reintroduse.

În aceste condiții, nu se poate spune că, în Spania, s-au produs schimbări în ceea ce privește libertatea. Iar acestea nu sînt deloc posibile, atîta vreme cît nu se va produce această ruptură democratică, atîta vreme cît nu există un guvern care să restabilească libertățile democratice pentru toate forțele și partidele politice. Aceasta este sarcina care se pune înaintea partidul comunist și a celorlalte forțe ale Coordonării democratice. După cum știți, în țara noastră, forțele opoziției democratice s-au unit, începînd de la partidul comunist și terminînd cu dreapta democrației creștine, a d-lui Gil Robles. În realitate, unitatea opoziției cuprinde astăzi, așa cum a spus prietenul meu Felipe Gonzales, secretarul general al Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol, 80 la sută din spanioli. Această forță, fără îndoială foarte diversă, dar care are o aspirație comună — asigurarea libertăților democratice —, constituie garanția faptului că în țara noastră, într-un timp foarte scurt, va exista libertate și democrație. Eu doresc, încă o dată, să mulțumesc prietenilor noștri români, prin intermediul presei române, pentru interesul de care au dat dovadă, pentru solidaritatea manifestată întotdeauna cu lupta poporului și partidului nostru".

În continuare, tovarășul Santiago Carrillo s-a referit la problema participării comuniștilor la guverne în unele țări occidentale, la opoziția externă față de această eventualitate, și, în context, a precizat :

„Desigur, doctrina Kissinger-Sonnenfeldt nu se bucură deloc de simpatia noastră. Este vorba de o doctrină care tinde să împartă lumea între două puteri : într-o parte a acestei lumi ar trebui să comande o putere, iar, în cealaltă parte, a doua. Este o politică de ingerință, de amestec în problemele interne ale altor țări, pe care noi o respingem și pe care, în general, sentimentul național de independență și de libertate al fiecărei națiuni o respinge. Cred că în țările riverane mediteraneene — și mă refer, într-un mod foarte concret și precis, la Italia — prezența comuniștilor în guvern se transformă din ce în ce mai mult într-o necesitate națională. După mulți ani de guvernare a democrației creștine și după așa-numitele guverne de centru-stînga cu colaborarea partidului socialist, situația economică a Italiei, situația morală a țării, adică amploarea corupției politice, au atins un asemenea grad, încît unica soluționare rațională și inteligentă care se poate oferi problemelor din Italia este guvernul de salvare națională pe care l-a propus tovarășul Berlinguer.

Cînd americanii intervin într-o țară ca Italia, spunînd italienilor că nu trebuie să voteze partidul comunist, eu cred și sper că răspunsul poporului italian va fi acela pe care l-ar da orice popor. Al oricărui popor care are simțul demnității naționale și nu poate tolera ca vreo putere, oricît de mare și puternică ar fi, să-i spună ce are de făcut.

În mod sincer, mi se pare că atitudinea lui Kissinger, a lui Sonnenfeldt, a conducătorilor americani care se amestecă în acest moment în politica Italiei este nu numai nejustă și inadmisibilă, ci și lipsită de inteligență, deoarece reprezintă o formă de incitare a sentimentului național care

va face poporul italian să înțeleagă că trebuie să-i voteze pe comuniști, adevărați patrioți, să-și dea votul acelui partid care poate soluționa problemele economice cu care se confruntă Italia de astăzi și, mai ales, problema corupției. În ceea ce privește Spania, este evident că sîntem într-o situație diferită. În aceste momente, ingerința americană în Spania este mult mai periculoasă, pentru că nu există democrație și libertate, pentru că poporul nu se poate pronunța, iar amestecul se operează prin intermediul puterii conducătoare, al societăților multinaționale, al unor elemente din armată. Presiunea Statelor Unite tinde să izoleze Partidul Comunist din Spania și, pe cît este posibil, să-l mențină în afara legii. Sînt convins că Partidul Comunist din Spania va ieși din clandestinitate în curînd. Partidul Comunist din Spania nu a putut fi izolat, se situează pe coordonata tuturor forțelor de opoziție democratică, este o forță reală, evidentă. Nu știm dacă vom intra sau nu curînd în rîndurile guvernului. Dar cred că, în curînd, va sosi momentul în care proprii noștri aliați vor fi interesați ca noi să fim în guvern. În orice caz, noi sîntem în Spania, sîntem o forță reală, foarte influentă, foarte importantă și nu se pot duce tratative cu clasa muncitoare fără contactul cu partidul comunist. Alături de noi se află o mare parte a intelectualității spaniole. Sîntem o componentă indispensabilă în viața politico-națională a țării noastre.

În concluzie, eu cred că țările riverane mediteraneene constituie, în acest moment, un punct crucial al politicii mondiale, nu numai europene. Forțele progresului au o poziție foarte bună pentru ca, în aceste țări, ele să intre în guvern".

Referindu-se la coordonatele politicii Partidului Comunist din Spania privind realizarea unei largi alianțe pe plan național în lupta pentru adîncirea democrației din Spania, oaspetele a afirmat :

„Strategia Partidului Comunist din Spania tinde să stabilească în țara noastră un sistem de libertăți democratice în care sînt interesate astăzi, în primul rînd, clasa muncitoare, dar și largi pături ale burgheziei, care se pronunță pentru aderarea la organisme europene, Piața comună, de exemplu, cerînd, în schimb, amnistierea deținuților politici, libertate pentru toate partidele, alegeri libere. Se poate spune că, în prezent, există un consens extrem de amplu al celor mai largi pături sociale din țara noastră pentru a se ajunge la situația în care toate partidele să se bucure de libertăți politice.

Pe plan economic, în această perioadă provizorie, partidul comunist crede, de asemenea, că se poate ajunge la un acord între clasa muncitoare și ample pături ale burgheziei și, evident, cu păturile mijlocii ale societății, cu intelectualitatea. Prin aceste acorduri noi vizăm trei probleme principale. În primul rînd, problema șomajului — în țara noastră existînd un milion de șomeri. Această problemă trebuie discutată, șomerilor trebuie să li se dea de lucru. În orice caz, șomajul trebuie lichidat. Cea de a doua problemă este creșterea salariilor mici. Cît despre cea de a treia problemă, ea se referă la necesitatea de a se asigura țăranilor prețuri remuneratorii pentru produsele agricole.

Din punct de vedere politic — amnistie, libertate ; din punct de vedere economic — măsurile pe care noi le propunem în această perioadă provizorie tind să împiedice ca, în acest răstimp, să se creeze o situație economică haotică, care ar servi forțelor reacționare de dreapta. Fără îndoială că, în momentul în care vor avea loc alegeri libere și se va ieși din provizorat pentru a intra într-un regim democratic stabil, partidul comunist va avea un program de profunde transformări pe calea socialismului. Politica noastră este unirea, de la stînga la dreapta, a tuturor forțelor politice care sînt de acord că Spania necesită un regim de libertăți democratice. Acesta este primul pas în care sînt angajate țara și partidul comunist".

Răspunzînd unei întrebări referitoare la atitudinea tineretului spaniol față de evoluția politică și socială din Spania, tovarășul Santiago Carrillo a spus : „Unul dintre cele mai însuflețitoare elemente este faptul că tineretul acționează în fruntea luptei pentru libertate, democrație, socialism. De exemplu, acum 15 zile s-a sărbătorit la Madrid Festivalul popoarelor iberice ; a fost o mare adunare în care mai mult de 100 000 tineri, în ciuda represiunilor care continuă în Spania, s-au reunit și opt ore au cîntat — aceasta fiind forma pe care și-au ales-o pentru a exprima poziția lor, evitînd astfel intervenția poliției. Cîntînd, și-au manifestat voința de luptă pentru libertate și socialism. Cu o săptămînă înainte, în Barcelona, a avut loc o reuniune similară, la care au participat 15 000 de tineri. Spania este țara tinereții. Însuși partidul nostru — eu sînt unul dintre cei mai bătrîni din partid — are ca medie de vîrstă pe cea a tinerilor, între 25 și 30 ani. Tineretul comunist din Spania a experimentat, în ultima vreme, forme de amplă dezvoltare ; este vorba de o autentică organizație a tinerilor de 16—21 ani. Repet, astăzi tineretul constituie o forță esențială atît în cadrul mișcării muncitorești, cît și în mișcarea cetățenească. Bărbații și femeile tinere poartă pe umeri greutatea luptei și chiar a conducerii".

Vorbind despre condițiile specifice în care Partidul Comunist din Spania a acționat și acționează, tovarășul Santiago Carrillo a declarat : „Cred că Partidul Comunist din Spania a reușit să se mențină de-a lungul tuturor acestor decenii de opresiune fascistă, pentru că întotdeauna a încercat să se contopească cu realitățile țării, a menținut legături strînse cu masele, pentru că militanții partidului comunist au dat dovadă de un mare curaj și fermitate în această luptă și n-au ezitat să se sacrifice ori de cîte ori a fost nevoie.

Partidul comunist a avut o politică pe care eu aș califica-o, pe scurt, ca o politică de luptă de masă și de unitate. Vocația partidului nostru a fost aceea de a realiza unitatea poporului nostru, pentru că Partidul Comunist din Spania știe că un partid singur, oricît de puternic ar fi, oricît ar fi de capabil, de inteligent, dacă nu este unit cu poporul, cu cele mai ample pături sociale, nu poate triumfa. Aș vrea să profit de această ocazie pentru a vorbi de oamenii care au contribuit la menținerea partidului nostru de-a lungul acestor ani, transformîndu-l în exponentul cel mai avansat al forțelor politice ale țării. Aș vrea să vorbesc, de pildă, despre rolul enorm pe care l-a avut tovarășa Dolores Ibarruri, care, de-a lungul acestor ani, a fost un exemplu și un ghid pentru comuniștii spanioli, prin toată activitatea ei, prin sfaturile ei. Aș vrea să mai vorbesc de Simon Sanchez Montero, astăzi în închisoare, de oameni care au făcut imense sacrificii în țară, în acești ani. Aș vorbi, de asemenea, de tovarășul nostru Lobato, care se află de 25 de ani în închisoare, pentru că a luptat pentru libertatea poporului nostru. Aș putea să citez, de asemenea, nenumărați militanți. Aș putea merge mai departe, să amintesc de Julian Grimau, de alți conducători ai partidului nostru căzuți în luptă. Dar, repet, secretul capacității partidului nostru a fost hotărîrea sa de a fi legat de popor și, de asemenea, poziția lui independentă care a avut un rol însemnat ; o poziție elaborată în conformitate cu situația din țară, fără a copia vreun exemplu sau vreo cale aparținînd altor partide, încercînd să-și desfășoare propria imaginație și inventivitate pentru găsirea drumurilor proprii către socialism în Spania".

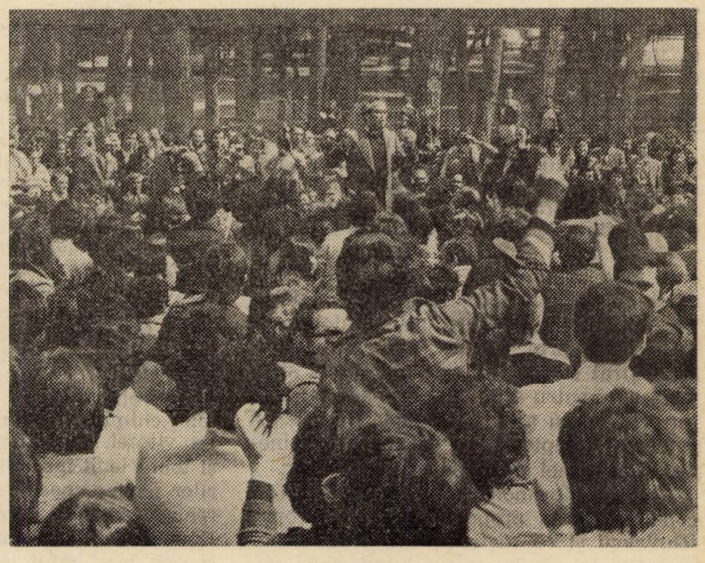

În timp ce, în întreaga Spanie, continuă mișcările sociale (în imagine — aspect de la o întrunire sindicală), la Madrid, Cortesurile (parlamentul) studiau proiectul de lege privind dreptul la reuniune, pe care — afirmă surse oficioase — Comisia parlamentară însărcinată să-l studieze în prealabil l-a amputat suficient „pentru a satisface dreapta conservatoare, tradițional bastion franchist"

Un an de la semnarea Tratatului de prietenie și colaborare dintre România și R.P.D. Coreeană

Relațiile româno-coreene de prietenie și colaborare frățească au cunoscut, în anii socialismului, o puternică dezvoltare. Factorul primordial care a stimulat adîncirea și diversificarea acestor raporturi l-au constituit vizitele, întîlnirile și convorbirile, de la București și Phenian, ale președinților Nicolae Ceaușescu și Kim Ir Sen. Baza principială, politică și juridică pe care se întemeiază legăturile multilaterale dintre România și R.P.D. Coreeană o constituie Tratatul de prietenie și colaborare, încheiat la 26 mai 1975, la București.

„Semnarea Tratatului de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Coreeană — *sublinia, cu acel prilej, tovarășul* NICOLAE CEAUȘESCU — reprezintă un moment nou, de importanță deosebită — aș putea-o denumi istorică — în relațiile dintre popoarele și statele noastre.

Prin aceasta se deschid perspective minunate pentru extinderea colaborării multilaterale româno-coreene, se afirmă hotărîrea partidelor și popoarelor noastre de a colabora strîns, atît în construcția socialistă în cele două state, cît și în afirmarea cu putere a principiilor socialismului, a cauzei păcii și colaborării între națiuni".

La rîndul său, tovarășul KIM IR SEN *arăta :* „Apreciez că tratatul de prietenie și colaborare pe care l-am semnat astăzi are o semnificație extrem de importantă. Apreciez că acest tratat constituie un puternic imbold nu numai pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și coeziune dintre cele două popoare ale noastre ; el constituie un imbold și pentru dezvoltarea relațiilor dintre țările socialiste, țările lumii a treia, a tuturor popoarelor progresiste din lume. (...) Cred că acest document este rezultatul final al promovării de către cele două partide ale noastre, timp îndelungat, a principiilor suveranității, independenței naționale, egalității în drepturi și interesului reciproc".

Poporul român acordă o înaltă prețuire prieteniei și colaborării frățești cu poporul coreean, manifestîndu-și deplina satisfacție pentru continua întărire a legăturilor româno-coreene. În țara noastră este bine cunoscută lupta îndelungată dusă de poporul coreean pentru înlăturarea dominației străine, pentru afirmarea dreptului său de a fi stăpîn pe propriile destine, pentru independență și suveranitate națională, pentru făurirea unei vieți noi. Năzuința fierbinte și lupta neobosită a poporului coreean pentru înfăptuirea unificării pașnice, democratice și independente a patriei sale se bucură de sprijinul consecvent și deplina solidaritate ale partidului, poporului și statului nostru. România socialistă susținînd cu hotărîre programul realist și constructiv prezentat de Partidul Muncii și guvernul R.P.D. Coreene privind reunificarea Coreei de către coreenii înșiși, fără nici un amestec din afară.

Succesele remarcabile obținute de poporul coreean în crearea unei industrii moderne, în dezvoltarea agriculturii, științei și tehnicii, în înflorirea culturii naționale și ridicarea nivelului de trai al maselor sînt urmărite cu viu interes și profundă satisfacție de oamenii muncii din țara noastră.

O importantă realizare în industria extractivă coreeană

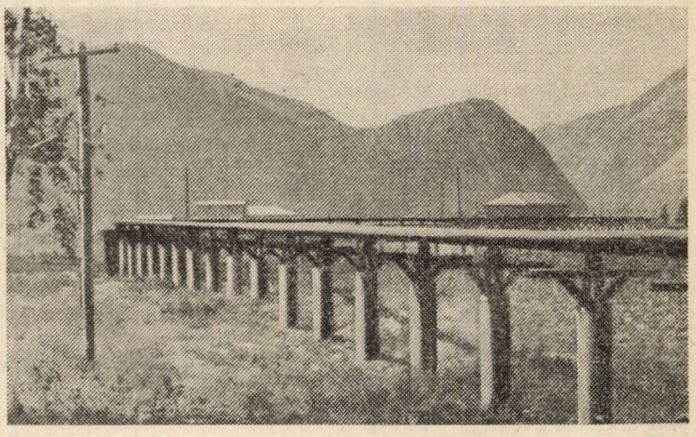

Conducta de 98 km lungime, ce leagă mina Mousan de uzina siderurgică Kim Tchaik

Mina Mousan este una din principalele baze de extracție a minereului de fier din R.P.D. Coreeană.

Anul trecut, a fost instalată o conductă în lungime de 98 km pentru transportarea minereului concentrat de la Mousan la Tcheungdjin, conductă ce traversează pante abrupte și văi adînci, permițînd astfel să fie aprovizionată cu cantități suficiente de minereu uzina siderurgică Kim Tchaik, unul din marile centre metalurgice ale țării.

După ce a parcurs atelierul de concentrare, minereul de fier este expediat către stația de pompare nr. 1, unde o puternică instalație îl ridică pe masivul Keumpai, la o altitudine de 1 200 metri. Stațiile de pompare nr. 2 și 3 îi dă încă un impuls, care face ca minereul să treacă peste alte creste mai mult sau mai puțin înalte, înainte de a ajunge la un alt atelier de îmbogățire prin flotare. Acolo, minereul concentrat este separat de apă, uscat și amestecat pentru a putea fi transportat fără întrerupere cu ajutorul a două mari benzi rulante la cuptorul de calcinare a minereului al uzinei siderurgice Kim Tchaik.

Această ultramodernă conductă a fost construită prin propriile forțe, de proprii tehnicieni și cu materiale interne. În această privință, în sectorul industriei extractive, s-a utilizat pe scară largă transportul cu ajutorul telefericelor, benzilor rulante și conductelor. Încredințîndu-se muncitorilor importanta sarcină de a pune în funcțiune, în cel mai scurt timp posibil, conducta transportoare de minereu de fier, în vederea creșterii rapide a producției siderurgice, s-a organizat, în același timp, producția de echipamente necesare instalării conductei și s-a supravegheat dotarea șantierelor cu camioane grele, buldozere, macarale, elicoptere etc.

Muncitorii, oamenii de știință și tehnicienii au trecut cu entuziasm la îndeplinirea importantului obiectiv. Eroica luptă a constructorilor a dat un impuls puternic lucrărilor. Tinerii constructori ai Complexului Teheullima de montaj al echipamentelor chimice s-au întrecut pe sine în bătălia vitezei. Muncitorii, oamenii de știință și tehnicienii însărcinați cu fabricarea marilor pompe special destinate conductei au realizat inovații remarcabile în producție. Eforturile tuturor au fost încununate de succes, la capătul unei singure luni ei au reușit să pună la punct structura tehnică nouă a prototipului de pompă. Trecînd cu succes probele tehnologice, utilajul a intrat în producție și, după trei luni, era încheiată construcția ansamblului de mari pompe necesare funcționării conductei de transportare a minereului. Grație muncii depuse de constructori, de oamenii de știință și de tehnicieni, lucrările de instalare a marii conducte au fost încheiate cu succes într-un scurt interval de timp.

Aproape toate procesele tehnologice ale conductei sînt automatizate sau teleghidate. Transportarea milioanelor de tone de minereu concentrat este asigurată de un foarte mic număr de operatori. Randamentul transportării minereului pe această cale este superior celui ce s-ar fi realizat folosind mijloacele feroviare. Conducta transportă în 30 de secunde aceeași cantitate de minereu cît un camion obișnuit.

Punerea în funcțiune a conductei ce leagă mina Mousan de uzina siderurgică Kim Tchaik face să crească puterea industriei metalurgice a țării.

(După revista **La Corée d'aujourd'hui**)

Avezzano : miting electoral al Partidului Comunist Italian

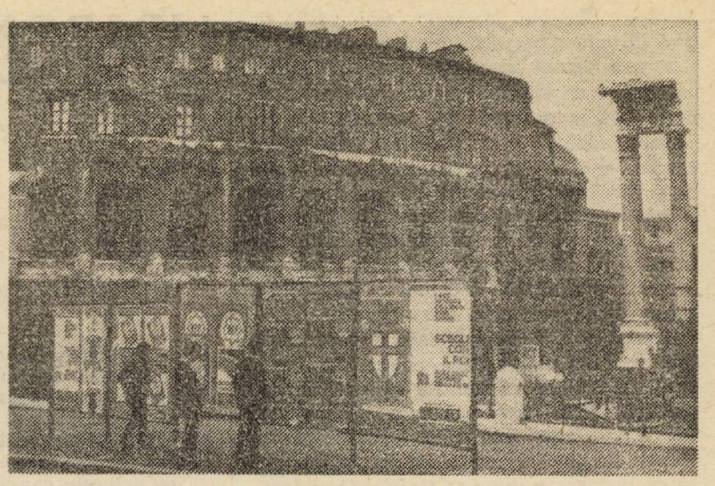

Panourile electorale şi-au făcut apariţia pe străzile Romei...

ROMA

Confruntarea electorală

Abia la 5 iunie listele de candidaţi se vor afişa oficial în întreaga Italie. De fapt, candidaţii s-au făcut cunoscuţi de cîteva zile, însă procedura legală este destul de lentă : controale de rutină, recursuri posibile şi abia apoi imprimarea listelor, operaţie care nu se realizează în viteza cu care apar ediţiile speciale ale gazetelor. De altfel, listele sînt voluminoase. Pentru cele 630 mandate din Camera deputaţilor, se prezintă 5 866 candidaţi. Locurile din Senat (315) sînt disputate de numai 1 610 candidaţi. Rotativele au început, la această oră, să tipărească buletinele de vot. Stivele se adună în tipografii. Bucăţile acestea de hîrtie, imprimată cu simbolurile partidelor, vor trebui să tălmăcească voinţa celor 40 871 000 alegători. Prin intermediul lor se va da răspuns întrebărilor ce frămîntă Italia.

Bătălia electorală se remarcă prin note ascuţite. Duelul programatic este în plină desfăşurare, iar protagoniştii, indiferent de poziţia pe care se situează, nu pot face abstracţie de gravitatea crizei (agenţia „Ansa" semnala că, în aprilie, s-a înregistrat „cea mai mare creştere lunară a preţurilor de la sfîrşitul anului 1974"). Ieşirea din labirintul crizei domină programele electorale. Soluţiile propuse sînt, evident, diferite. Comuniştii se pronunţă pentru un guvern de „amplă coaliţie" a tuturor forţelor din „arcul constituţional". Enrico Berlinguer, secretarul general al P.C.I., a explicat esenţa propunerii comuniste, în cadrul unui miting desfăşurat la Avezzano, sub forma dialogului cu alegătorii. Poziţia P.C.I. a fost reafirmată şi la întîlnirea pe care Enrico Berlinguer a avut-o cu intelectualii şi independenţii care se prezintă pe listele de candidaţi ale P.C.I. Secretarul general al Partidului Comunist Italian a apreciat că „răul cel mai mare" poate să-l reprezinte absenţa unor schimbări în conducerea politică a ţării. La o conferinţă de presă care a avut loc la Roma, Ferdinando di Giulio, reprezentant al P.C.I., remarcînd că democraţia creştină a respins pînă acum propunerea comuniştilor, a precizat: „Trebuie să ţinem seama că ne aflăm în perioada electorală. Noi vom formula din nou această propunere după alegeri".

Sîmbătă, socialiştii au publicat platforma lor electorală. Agenţia „France Presse" constata că temele esenţiale ale documentului sînt respingerea „hegemoniei democrat-creştine" şi constituirea unui guvern de „largă coaliţie". Sfîrşitul sistemului de putere al democraţiei creştine este apreciat drept „condiţia prealabilă a oricărei soluţionări democratice a crizei". În viziunea P.S.I., este necesară „o schimbare radicală a conducerii politice". Formula unui guvern care să includă „toate forţele democratice disponibile" ridică pentru socialişti „problema participării directe la conducere a comuniştilor, cu care ei sînt de acord, pe baza autonomiei respective de apreciere şi decizie". Secretarul general al P.S.I., Francesco de Martino, a atras atenţia că actuala criză a atins proporţii care nu îngăduie soluţionarea ei de către „o coaliţie restrînsă de partide".

Obiectivul prioritar al republicanilor a fost definit de Ugo La Malfa : a pune capăt crizei economice şi sociale pe care o traversează Italia. Liderul Partidului Republican a apreciat că „raporturile dintre democraţia creştină şi alte forţe politice trebuie schimbate", refuzînd să accepte menţinerea, în continuare, a poziţiei dominatoare democrat-creştine. La Malfa a reamintit că s-a pronunţat pentru contribuţia comuniştilor la un efort de relansare economică, separînd, totuşi, propunerea sa de o eventuală colaborare cu P.C.I. pe plan politic.

Reuniunea conducerii democraţiei creştine a adoptat şi ea un document electoral. Benigno Zaccagnini, secretarul general al P.D.C., a reluat vechile formule : disponibilitate pentru o cooperare cu socialiştii într-un guvern de „centru stînga" şi „indisponibilitate" faţă de propunerea comunistă. Dar dacă Zaccagnini s-a dovedit precaut să nu deterioreze relaţiile cu socialiştii şi cu alte partide (republicani, socialişti-democratici, liberali) pentru a păstra şansele unei înţelegeri după alegeri, premierul Aldo Moro s-a remarcat printr-un vehement rechizitoriu la adresa socialiştilor, ceea ce i-a atras, prompt, replica fermă a ziarului „Avanti". Intervenţiile fruntaşilor partidului guvernamental situate pe linia intoleranţei cultivă şi un sentiment de insecuritate („democraţia creştină joacă cartea fricii" — afirma cotidianul „Il Messaggero"). S-a încercat „operaţiunea renovare" pentru ca listele de candidaţi să apară mai atrăgătoare. 55 din senatorii democrat-creştini şi 75 de deputaţi din acelaşi partid nu şi-au mai regăsit numele printre candidaţi. Unii au dispărut potrivit indicaţiilor venite de la Roma. Alţii au fost înlăturaţi datorită „rebeliunilor" locale. Agenţia „Ansa" amintea că reuniunea conducerii P.D.C. a discutat şi cazurile acestor „rebeli". Măsurile disciplinare urmează să fie luate după o anchetă, dar, deocamdată, s-a aflat că secretarul general al democrat-creştinilor din Lombardia, Galli, şi-a prezentat demisia. „Serioase probleme" s-au pus la Milano, în Sardinia etc. Candidatura mult discutată a lui Umberto Agnelli, administrator delegat al societăţii FIAT, a produs destule complicaţii : conducătorii locali din Piemont, în acord cu ministrul industriei, Carlo Donat Cattin, au refuzat să-l accepte în provincie de teama pierderii multor voturi. Urmarea : candidatura a fost „mutată" la Roma. Ziarul „La Repubblica" considera că direcţiunea democrat-creştină „a dezlegat penibil nodul candidaturilor".

Dificultăţile democraţiei creştine, impasul acesteia au determinat ierarhia catolică să se angajeze direct în competiţia electorală. A suscitat vii comentarii discursul Papei Paul al VI-lea, care a folosit tribuna Conferinţei episcopale italiene pentru a cere alegătorilor catolici să nu voteze pentru comunişti. Intervenţia Vaticanului a redeschis dosare mai vechi. „La Stampa" se întreba dacă suveranitatea statului italian este restrînsă şi constata cu surprindere „tonul de cruciadă". Primele pagini ale multor gazete italiene conţin editoriale şi declaraţii în care acuzaţiile de ingerinţă în treburile publice ale ţării sînt exprimate clar la adresa Vaticanului, contestîndu-se „legitimitatea" intervenţiei papale. „La Repubblica" aprecia că, prin poziţia adoptată, biserica „violează, astfel, unul din punctele esenţiale ale Concordatului, şi anume neamestecul în lupta politică". „Il Messaggero" vedea în discursul pontifical un sprijin adus „tendinţelor celor mai excesive ale ierarhiei

catolice". Pentru „Avanti" este vorba de „un discurs extrem de explicit și dur".

Atacul brutal împotriva personalităților catolice care candidează pe listele comuniste (s-a pomenit, la un moment dat, de „excomunicări") n-a întrunit adeziunea tuturor episcopilor prezenți la conferința de la Vatican. Informații de presă au dezvăluit că o parte a participanților a evitat să aprobe luările de poziție ale cardinalului Antonio Poma, cu toate că, în final, un comunicat oficial a încercat să acrediteze ideea unei „profunde convergențe".

Dobîndește semnificații particulare mișcarea de solidaritate cu catolicii prezenți în bătălia electorală alături de comuniști (actul acestora este apreciat ca exprimînd „una din căile posibile și legitime de participare a credincioșilor catolici la viața publică a țării"). O scrisoare de sprijin a întrunit 600 de semnături ale militanților catolici, ceea ce reflectă o opțiune curajoasă, deschisă. Printre aceștia se află 50 de preoți, precum și Pippo Greco, secretarul universităților catolice, Emilio Garbaglio, fostul președinte al A.C.L.I. (Asociația muncitorilor catolici), P. Carniti, secretar confederal al C.I.S.L. (sindicatele democrat-creștine) etc.

Demarajul campaniei electorale s-a produs în condițiile unei confruntări aspre. Străzile oferă, iarăși, tabloul pestriț al afișelor politice cu litere de-o șchioapă, pe micul ecran se succed liderii partidelor pentru a-și argumenta programele, iar întrunirile publice se desfășoară, într-un ritm alert, în întreaga țară — din micile așezări acoperite de anonimat, pînă în marile centre urbane. Forțele politice mai au la dispoziție doar trei săptămîni pentru a convinge corpul electoral. Apoi, alegătorii vor trebui să pronunțe sentința...

Eugeniu Obrea

LISABONA

Candidați certi, candidați incerți

La închiderea ediției noastre, lista candidaților la președinție, listă ce se închide la 28 mai, era încă incompletă. În afara candidaturii șefului Statului Major al forțelor armate terestre, generalul Ramalho Eanes, incertitudinea continua să planeze asupra înscrierii eventuale a celorlalți candidați militari : amiralul Pinheiro de Azevedo, primul ministru, generalul Costa Gomes, președintele Republicii, și Otelo Saraiva de Carvalho, fostul comandant al C.O.P.C.O.N. și regiunii militare Lisabona. În ce privește candidații civili, Otavio Pato, membru al Secretariatului C.C. al Partidului Comunist Portughez, era secondat de Fernando Macedo de Souza, directorul ziarului „La Commune", institutoarea Arlete Vieira da Silva și inginerul Pompilio da Cruz.

În deschiderea propriei campanii electorale, generalul Ramalho Eanes (care contează pe sprijinul Partidului Socialist, Partidului Popular Democratic și Centrului Democratic și Social) a precizat, în mesajul adresat națiunii, „caracterul suprapartizan" al candidaturii sale: „Dacă nu sînt candidatul forțelor armate nu voi fi nici candidatul partidelor politice respective". El și-a afirmat „angajamentul solemn de a apăra ferm idealurile democratice și profund patriotice care au inspirat și făurit revoluția de la 25 aprilie, instituționalizarea democrației, garantarea independenței naționale și coeziunea forțelor armate în îndeplinirea sarcinilor lor, toate acestea în acord cu respectarea viguroasă a Constituției". După ce a explicat cum anume înțelege dezvoltarea și întărirea democrației politice și economice, generalul Eanes a abordat tema independenței naționale: „Dacă voi fi ales, voi încuraja bunele relații cu toate popoarele lumii, voi continua intensificarea relațiilor cu țările care alcătuiesc așa-numita lume a treia". Totodată, el s-a arătat partizan al „dispariției simultane a tuturor blocurilor politico-militare", precum și al „strîngerii legăturilor culturale ce unesc Portugalia cu țările de limbă portugheză". În cadrul vizitei „electorale" întreprinse la sfîrșitul săptămînii trecute în Azore și Madeira, generalul Ramalho Eanes s-a referit în mod special la rolul forțelor armate portugheze care au „drept misiune participarea într-un mod creator la instituționalizarea democrației portugheze". De aceea „ceea ce unii numesc «întoarcerea în cazărmi» nu se va întîmpla pentru moment".

Deși considerată drept certă, candidatura premierului Azevedo nu fusese oficializată la închiderea ediției. Amiralul Pinheiro de Azevedo și-a reafirmat intenția de a

„Bicentenarul" și relațiile franco-americane

Președinții Valéry Giscard d'Estaing și Gerald Ford, în biroul oval de la Casa Albă, sub portretul lui George Washington.

Prilejuită de bicentenarul Statelor Unite, vizita președintelui Giscard d'Estaing în S.U.A. a fost un „pelerinaj în trecutul Americii" („L'Express"), nu lipsit, însă, de dese reveniri în prezent, cu foarte actuale precizări politice. La întoarcerea în patrie, președintele Giscard d'Estaing, adresîndu-se ziariștilor pe aeroportul Roissy, afirma : „Călătoria mea în Statele Unite a corespuns în toate privințele obiectivului pe care mi-l fixasem : acela de a face cunoscută poziția Franței". Între rememorări istorice, la Washington, Philadelphia, Houston, New Orleans, Yorktown și Lafayette, discursurile politice pe care președintele francez le-a pronunțat au constituit — cum au notat observatorii — o adevărată „campanie de explicație".

„Campania" a vizat, în primul rînd, relațiile interoccidentale — și, în cadrul acestora, îndeosebi cele franco-americane. Apoi, poziția (în concepția Franței) a țărilor capitaliste dezvoltate față de marile probleme ale actualității — și, aici, cu deosebire față de dialogul purtat cu țările în curs de dezvoltare.

Încă înainte de sosirea sa în Statele Unite — la bordul supersonicului „Concorde", promisiune mai veche și respectată — președintele Valéry Giscard d'Estaing și-a formulat cîteva din ideile ce avea să le desfășoare în cursul vizitei. Într-o „Scrisoare către America", publicată de săptămînalul „Time", el se pronunța, între altele, pentru o Europă occidentală „prietenă și aliată (a Americii), dar avînd puterea de a-și lua propriile sale decizii". În același text, președintele francez arăta : „Instituirea unei ordini mondiale mai drepte și mai stabile este singurul mijloc posibil de a evita confruntările la scară planetară".

Discursul de sosire, rostit pe peluza Casei Albe, a dat, într-un fel, tonul discursurilor publice ce au urmat în cele cinci zile ale vizitei. Reamintind „spiritul" primei întîlniri cu președintele Gerald Ford, în Martinica, în decembrie 1974, alcătuit din „încredere și sinceritate, considerație mutuală și conștiință a solidarității noastre", președintele Valéry Giscard d'Estaing a ținut să sublinieze că „el nu implică, de-o parte și de alta, nici o renunțare la independența judecăților noastre și la responsabilitățile ce ne aparțin".

Expunerea în fața Congresului american — devenită un moment tradițional al vizitelor în Statele Unite a șefilor de stat francezi — a fost considerată drept cea mai importantă din timpul călătoriei. În relațiile internaționale — a afirmat Valéry Giscard d'Estaing — se impune, mai întîi, „respectul independenței fiecăruia, recunoașterea dreptului popoarelor de a dispune de ele însele, refuzul ingerințelor exterioare". Cu acest prilej, el a mai precizat că „Franța își va continua activitatea cu fidelitate față de angajamentele sale. Ea va continua să contribuie la eficaci-